

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY KOŁACZYCE

DO 2030 ROKU

Dokument powstał na zlecenie Urzędu Miejskiego w Kołaczycach, a jego głównymi autorami są eksperci i interesariusze lokalni oraz konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa, którzy prowadzili proces strategiczny.

Serdeczne podziękowania dla wszystkich zaangażowanych w proces opracowania niniejszego dokumentu – za poświęcony czas, rzetelność, merytoryczne podejście, profesjonalizm oraz odwagę w proponowaniu rozwiązań korzystnych dla gminy Kołaczyce i jej mieszkańców.

Spis treści

Wprowadzenie	3
Przesłanki aktualizacji / budowy nowej strategii rozwoju	3
Podstawa prawna	4
Założenia procesu opracowania strategii.....	4
Przebieg procesu opracowania strategii	4
Wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Kołaczyce	6
Analiza strategiczna (SWOT) gminy Kołaczyce	23
Wizja i misja rozwoju gminy Kołaczyce	26
Obszary, cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku oraz oczekiwane efekty jej realizacji	27
INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	35
MIESZKAŃCY I ICH POTRZEBY	51
GOSPODARKA LOKALNA, TURYSTYKA I ROLNICTWO	71
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kołaczyce wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	81
Kwestie wodne a Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku.....	81
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kołaczyce	86
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	96
Spójność założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku z celami i kierunkami rozwoju zawartymi w strategii rozwoju województwa oraz w innych dokumentach wyższego rzędu. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań	99
System realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku	115
System wdrażania.....	115
Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	117
Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu	124
Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku	129
Ramy finansowe	129
Potencjalne źródła finansowania	133
Spisy	138

Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku jest podstawowym i najważniejszym dokumentem, diagnozującym uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał gminy i na tej podstawie wskazującym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat. Strategia pełni kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz gminy, we współpracy z partnerami, koordynujący jednocześnie różne terytorialnie, sektorowo i technicznie plany oraz dokumenty strategiczne na szczeblu lokalnym. Kierunkuje i zabezpiecza ciągłość polityki rozwoju, a nadrzędnym jej założeniem jest zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej – dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie gminy oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku obejmuje obszar gminy w jej administracyjnych granicach. Dokument powstał w wyniku wielomiesięcznej pracy interdyscyplinarnej grupy złożonej z przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych konsultantów. Wypracowane wspólnie zapisy mają w perspektywie prowadzić do podejmowania przez władze samorządowe, a także partnerów publicznych, gospodarczych i społecznych, wspólnych decyzji i aktywności zmierzających do osiągnięcia założonej wspólnie wizji i celów rozwojowych. Jednocześnie Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku pozwoli na pozyskiwanie środków zewnętrznych na najważniejsze inwestycje i działania rozwojowe, w tym w ramach funduszy krajowych oraz środków europejskich.

Dokument został opracowany w oparciu o nowe wytyczne proceduralne i merytoryczne, wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Poprzez te zmiany strategia rozwoju gminy po raz pierwszy w polskim ustawodawstwie zyskała podstawę prawną oraz standardy realizacyjne w ramach ustawy.

Okres realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku, co jest zgodne z okresem kolejnej perspektywy budżetowej UE (2021-2027) wraz z dodatkowym okresem rozliczania pozyskanych projektów. Strategia została sformułowana w ścisłej korelacji z kluczowymi dokumentami planistycznymi szczebla krajowego, regionalnego i subregionalnego.

Przesłanki aktualizacji / budowy nowej strategii rozwoju

Potrzeba budowy nowej Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku wynikała z wielu przesłanek wewnętrznych i zewnętrznych. Podstawowe przesłanki opracowania strategii stanowiły:

- nowe potrzeby, problemy, oczekiwania i aspiracje mieszkańców,
- potrzeba dostosowania kierunków rozwoju gminy do zmieniających się uwarunkowań, w tym zmian społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technologicznych i cywilizacyjnych zachodzących w otoczeniu gminy, zmian prawnych oraz nowych założeń krajowej i regionalnej polityki rozwoju oraz dokumentów strategicznych wyższego rzędu,
- dostępność środków zewnętrznych (głównie w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027) i niewystarczające własne zasoby finansowe,
- zabezpieczenie średnio i długookresowych ustaleń na podstawie kompromisu wśród interesariuszy lokalnych,
- mobilizacja społeczności gminy do współrealizacji strategii.

Podstawa prawna

Procedura dotycząca opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku uwzględniała wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg, w tym ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dokument strategii został opracowany zgodnie z przepisami art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku, w tym tryb konsultacji, określiła dedykowana Uchwała nr XXXI/212/2021 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 21 maja 2021 r.

Założenia procesu opracowania strategii

Konstrukcję dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku oparto na partycypacyjno-eksperckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce. Partycypacja polegała przede wszystkim na przeprowadzeniu serii spotkań warsztatowo-konsultacyjnych z zaangażowaniem specjalnego zespołu roboczego, poświęconych diagnozie potrzeb rozwojowych i oczekiwań społecznych oraz identyfikacji potencjałów, barier, wyzwań i kluczowych przedsięwzięć realizacyjnych w perspektywie 2030 roku. W skład tegoż weszli m.in. przedstawiciele władz lokalnych, urzędnicy samorządowi, reprezentanci sfery oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, przedsiębiorcy, liderzy lokalni, osoby zaangażowane w działalność organizacji pozarządowych i mieszkańcy. Prace moderowali i wspierali konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji. Dzięki takiemu podejściu dokument stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową gminy. Jednocześnie jest zaproszeniem do współpracy dla wszystkich partnerów zainteresowanych jego przyszłością. Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku nie ogranicza się bowiem w swych zapisach wyłącznie do zadań realizowanych bezpośrednio przez Urząd Miejski w Kołaczycach i jednostki gminne, ale proponuje zadania dla całej społeczności lokalnej oraz szeregu partnerów. Od wspólnych decyzji koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych, a także sprawności i efektywności mechanizmów współpracy zależy powodzenie prowadzonej polityki rozwoju. Tworzenie partnerstw na etapie wdrażania zapisów strategii będzie miało kluczowe znaczenie również ze względu na nowe instrumenty rozwojowe, które wymagają zacieśnienia współpracy i skoordynowania działań podejmowanych przez samorządy, partnerstwa samorządowe oraz podmioty prywatne i pozarządowe w zakresie realizacji usług publicznych na rzecz mieszkańców, turystów, inwestorów, przedsiębiorców i innych klientów.

Przebieg procesu opracowania strategii

Na proces opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku składały się następujące prace:

- Opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, w ujęciu dynamicznym i porównawczym, wraz z podsumowaniem i określeniem wniosków dla planowania strategicznego;

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

- Podjęcie Uchwały Nr XXXI/212/2021 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji;
- Partycypacyjno-eksperckie wypracowanie założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku – realizacja 3 spotkań z udziałem kluczowych interesariuszy lokalnych, których tematyka obejmowała: weryfikację i uzupełnienie wniosków z diagnozy statystycznej dotyczącej sytuacji gminy, przeprowadzenie analizy zasobów własnych i otoczenia gminy (analiza SWOT), identyfikację głównych wyzwań i kierunków rozwoju gminy, budowę celów strategicznych (długofalowych) i operacyjnych (średniookresowych) oraz wyznaczenie kierunków działań;
- Opracowanie projektu dokumentu strategii o zakresie i treści zgodnej z art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Realizacja konsultacji społecznych dotyczących strategii w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy oraz z właściwym Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, wraz z ich podsumowaniem;
- Realizacja procedury opiniowania dokumentu strategii przez zarząd województwa (w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w strategii rozwoju województwa);
- Przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii;
- Opracowanie wersji strategii po zmianach wynikających z konsultacji, opiniowania i ewaluacji;
- Realizacja procedury w trybie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w tym uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym;
- Opracowanie finalnej wersji Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku, przedstawienie pod obrady i uchwalenie przez Radę Miejską w Kołaczycach.

Wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Kołaczyce

Celem realizowanej diagnozy było rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów, problemów gminy Kołaczyce i jej otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Prace obejmowały przeprowadzenie szeregu analiz statystycznych, zarówno w ujęciu dynamicznym (analizie zostały poddane dane i informacje z lat 2016-2020/2021), jak i porównawczym (dane dla gminy zestawiono z analogicznymi wskaźnikami dla 5 innych gmin powiatu jasielskiego: Brzyska, Skołyszyn, Dębowiec, Nowy Żmigród i Osiek Jasielski, które charakteryzują się podobnym ukształtowaniem terenu, zbliżonym położeniem względem największych ośrodków administracyjnych i gospodarczych tej części Podkarpacia, dostępnością transportową do nich oraz sposobem wykorzystania powierzchni, z niewielkim udziałem przemysłu oraz zanikającym znaczeniem rolnictwa; odniesiono się także do średniej powiatowej i regionalnej). Analizy zostały zrealizowane w kluczowych dla gminy obszarach (położenie i dostępność komunikacyjna, demografia, gospodarka i rynek pracy, infrastruktura techniczna, polityka społeczna i bezpieczeństwo publiczne, środowisko naturalne, kultura i zasoby dziedzictwa kulturowego, sport, edukacja i wychowanie, aktywność społeczna, stan finansów samorządowych). Podstawowe źródło danych stanowiła statystyka publiczna (przede wszystkim materiały i dane Głównego Urzędu Statystycznego, zgromadzone w ramach Banku Danych Lokalnych) oraz różne opracowania dotyczące gminy. **Powstał kompleksowy raport diagnostyczny, który otworzył dyskusję na temat sytuacji gminy oraz stojących przed nią kluczowych wyzwań i oczekiwanych kierunków rozwoju. W strategii, zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami, zamieszczono jedynie – uzgodnioną wspólnie przez ekspertów i szerokie grono przedstawicieli gminy – syntezę wniosków z diagnozy, które posłużyły jako baza do podejmowania decyzji dotyczących wizji rozwoju, celów i zadań strategii.**

Obraz gminy

Zarówno aktualną sytuację, jak również potencjał rozwojowy oraz katalog problemów i zagrożeń występujących w gminie Kołaczyce, można z powodzeniem odnieść do większości gmin pasa pogórzy karpackich, ulokowanych w Małopolsce i na Podkarpaciu. Jeszcze kilka dekad temu jednostki te – pomimo mało korzystnych warunków klimatycznych i glebowych – stanowiły obszar produkcji rolniczej, z wyraźniej zarysowanym udziałem drobnych usług oraz śladową rolą przemysłu. Lokalne centra administracyjne, gospodarcze i usługowe stanowiły większe wsie i niewielkie miasta pokroju Kołaczyca (zasięg oddziaływania niektórych z nich przekraczał granice gmin). Przemiany społeczno-gospodarcze, wśród których najistotniejsze znaczenie miała nieopłacalność produkcji rolniczej oraz upadek zakładów przemysłowych skupionych w większych miastach regionu (w przypadku analizowanej gminy – w Jaśle), wpłynęły na pogorszenie się sytuacji tych gmin. Jednostki te nadal borykają się z konsekwencjami przemian z ostatnich 2-3 dekad, czego dowodem jest nasilone zjawisko emigracji ludzi młodych – zazwyczaj jest to migracja w celach edukacyjnych do większych miast (Rzeszów, Kraków, w nieco mniejszym stopniu Lublin), która z czasem przekształca się w migrację zarobkową, pogarszając i tak już niekorzystną sytuację demograficzną.

Jednym z większych wyzwań, stojących w perspektywie najbliższej dekady przed gminą Kołaczyce, jest odnalezienie i jak najszerokie wyeksponowanie posiadanych potencjałów. Z pewnością do wysuwających się na pierwszy plan należą atrakcyjność krajobrazu, obiektów dziedzictwa kulturowego oraz możliwość prowadzenia upraw bądź hodowli o profilu ekologicznym, nastawionych przede wszystkim na jakość oferowanych produktów (np. sadownictwo czy pszczelarstwo w połączeniu

z drobnym przetwórstwem rolno-spożywczym oraz ofertą aktywnego wypoczynku i rekreacji). Należy jednak pamiętać, że zasobami o podobnym charakterze dysponuje co najmniej kilkanaście jednostek, stąd konieczność zaprogramowania rozwoju gminy w taki sposób, aby rozwinąć bądź stworzyć od podstaw przewagę konkurencyjną. W części będzie ona warunkowana czynnikami zewnętrznymi (np. dostępność komunikacyjna, rodzaj i stopień zagrożeń naturalnych) z co najwyżej ograniczonymi możliwościami działania samorządu gminnego, w części natomiast bezpośrednio zależeć od podejmowanych lokalnie decyzji i działań.

W ujęciu bardziej szczegółowym, dla gminy Kołaczyce najważniejszymi, bezpośrednio wpływającymi na jej rozwój uwarunkowaniami, są te wynikające z:

a) położenia gminy

Gminę Kołaczyce, należącą do powiatu jasielskiego, tworzy miasto Kołaczyce oraz 7 sołectw. Głównym ośrodkiem administracyjnym, gospodarczym i usługowym jest nieodległe Jasło. Pod względem geograficznym gmina niemalże w całości należy do Pogórza Strzyżowskiego, jej krajobraz jest typowy dla pasa pogórzy karpaccich, charakteryzując się przy tym dużą malowniczością i atrakcyjnością widokową. Jednostka posiada dość bogatą sieć rzeczną, z przepływającą wzdłuż jej zachodniej granicy rzeką Wisłoką. W bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki znajdują się złoża piasku i żwiru, w części eksploatowane.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 73, łącząca południowo-wschodni skrawek Polski z Tarnowem i autostradą A4. Trasa ta jest dość popularna w ruchu tranzytowym samochodów ciężarowych w kierunku dawnego przejścia granicznego ze Słowacją w Barwinku, co stanowi duży problem zwłaszcza dla Kołaczyc – DK73 przecina bowiem centrum miasteczka. Kołaczyce są też lokalnym węzłem dróg, z odgałęzieniem dróg powiatowych do Brzysk i w kierunku Lubli. Ta druga umożliwia dojazd do większości miejscowości w gminie. Transport publiczny na terenie jednostki realizuje Powiatowo-Gminny Związek Komunikacyjny „Jasiel”. Autobusy łączą Jasło z każdą miejscowością w gminie, natomiast z racji położenia przy DK73 Kołaczyce posiadają bezpośrednie połączenie z Tarnowem i Krakowem (obsługiwane przez przewoźników prywatnych). Jednocześnie ujawnia się duża trudność w korzystaniu z transportu publicznego przez osoby z dodatkowymi potrzebami – tabor PGZK „Jasiel” jest w zdecydowanej większości nieprzystosowany do przewozu wózków inwalidzkich czy dziecięcych. Dużą uciążliwością dla mieszkańców gminy jest także utrudniony dojazd do Jasła w godzinach porannego szczytu – kumulacja ruchu tranzytowego i dojazdowego na fragmencie DK73 doprowadza do powstawania korków przy wjeździe do miasta.

Na różnym etapie zaawansowania znajdują się inwestycje, które znacząco wpłyną na podniesienie dostępności komunikacyjnej gminy Kołaczyce. Najistotniejsza z nich obejmuje gruntowną przebudowę DK73, włącznie z fragmentarycznym poprowadzeniem jej po nowym śladzie. Rozważanych jest kilka wariantów przebiegu trasy, każdy z nich jednak wyprowadza ruch tranzytowy z centrum Kołaczyc. Planowana jest także budowa linii kolejowej nr 166 Dębica – Jasło, choć – w porównaniu do DK73 – stan zaawansowania tej inwestycji jest dalece mniejszy, a na przełomie 2021 i 2022 roku realizacja zadania stanęła pod znakiem zapytania.

Konsekwencje i wyzwania:

- Dostępność komunikacyjna gminy Kołaczyce jest zadowalająca, zwłaszcza w kontekście codziennych dojazdów do Jasła, jednak należy podejmować działania zmierzające do jej poprawy i rozwiązania najbardziej palących problemów w tym zakresie (zwłaszcza w zakresie zatorów na wjeździe do Jasła w godzinach porannego szczytu);

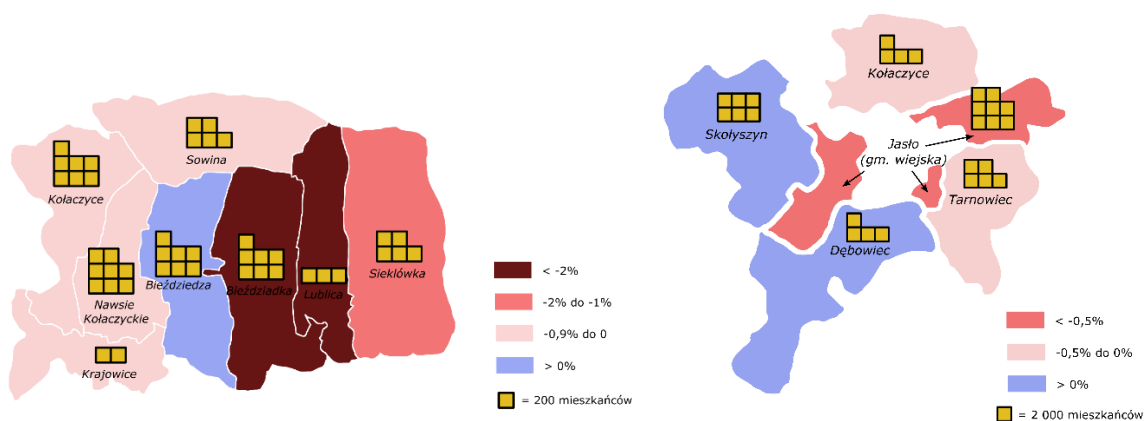
- Uruchomienie przewozów realizowanych przez PGZK „Jasiel”, także przy udziale finansowym gminy, oddaliło widmo wykluczenia komunikacyjnego. System wymaga jednak dalszych prac, związanych chociażby z bieżącym monitorowaniem potrzeb mieszkańców w tym zakresie, jak również dostosowaniem usług przewozowych do osób ze specjalnymi potrzebami;
- Planowane inwestycje, zmierzające do poprawy dostępności komunikacyjnej gminy Kołaczyce, będą realizowane przez podmioty zewnętrzne, konieczny jest jednak udział samorządu gminnego w całym procesie inwestycyjnym;
- W parze ze znaczącą poprawą dostępności komunikacyjnej gminy Kołaczyce powinno pójść opracowanie i szerokie udostępnienie oferty inwestycyjnej, skutkujące przyciągnięciem biznesu i stworzeniem nowych miejsc pracy.

b) sytuacji demograficznej

Na koniec 2020 r. gminę Kołaczyce zamieszkiwało 8 920 (według danych GUS) lub 8 912 (UM) osób. Obydwa źródła wskazują na powolny, ale dostrzegalny spadek liczby mieszkańców – zjawisko to charakteryzuje większość gmin stanowiących tło porównawcze oraz cały powiat jasielski. Specyficzna sytuacja w gminie dotyczy samych Kołaczyc – pomimo statusu miasta oraz siedziby kilku instytucji na czele z urzędem nie jest to najludniejsza miejscowość. Odnotowany na koniec 2020 r. rezultat 1 388 osób był dopiero czwartym, za Nawsiem Kołaczyckim (1 693), Bieździedzą (1 470) oraz Bieździadką (1 428).

Niekorzystną sytuację demograficzną zdaje się potwierdzać porównanie liczby osób ujętych w deklaracjach odbioru odpadów do liczby mieszkańców w ewidencjach gminnych. Wynika z niego, że faktyczna liczba mieszkańców stanowi ok. 75-80% liczby ujętej w ewidencji ludności. Przymuszczeniem wytłumaczeniem tego zjawiska jest emigracja ludzi młodych w celach naukowych (głównie studia w Rzeszowie bądź Krakowie) oraz zarobkowych (kraj lub zagranica) bez dokonania wymeldowywań. Jednocześnie w skali gminy występuje zróżnicowanie terytorialne tego zjawiska – nieco mniejsze różnice odnotowano w miejscowościach we wschodniej części jednostki.

Rysunek 1. Liczba mieszkańców na koniec 2020 r. i zmiana liczby mieszkańców w latach 2016-2020 w poszczególnych miejscowościach gminy Kołaczyce (po lewej) oraz w gminach tworzących MOF Jasło (po prawej)

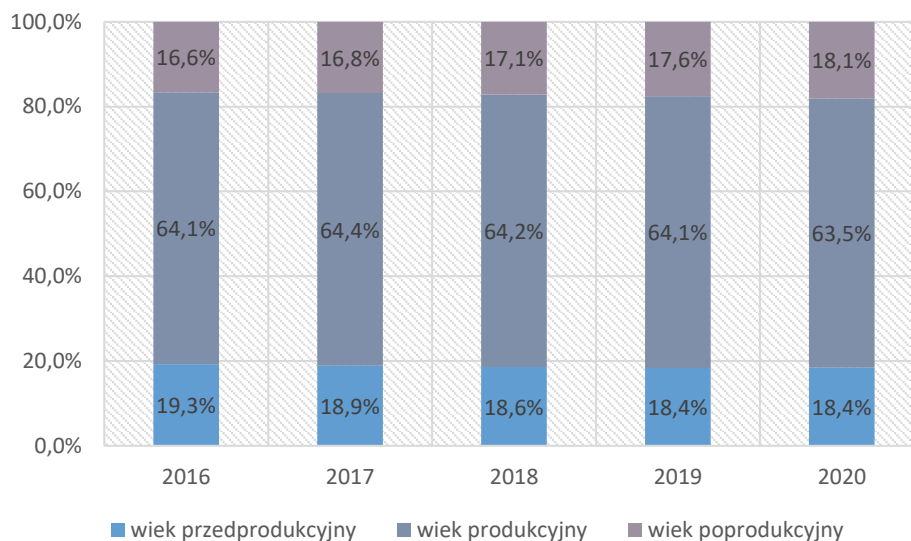

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Kołaczyce i BDL GUS

W ostatnich latach na niekorzyść zmienia się także struktura demograficzna gminy – przy w miarę stałym odsetku osób w wieku przedprodukcyjnym (19,3% w 2016 r., 18,4% w 2020 r.) znacząco wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym (odpowiednio: 16,6% i 18,1%), co świadczy o postępującym procesie starzenia się społeczeństwa gminy Kołaczyce (charakterystycznym dla całego kraju) i wymaga

odpowiedniej polityki rozwoju, uwzględniającej m.in. zmiany w systemie usług publicznych (edukacja, ochrona zdrowia, pomoc społeczna itd.). Z podobnym problemem borykają się także wszystkie pozostałe gminy stanowiące tło porównawcze, a potwierdza go także rosnąca wartość wskaźnika starości. Odsetek osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności na koniec 2020 r. wynosił w gminie 15,0% i w ciągu ostatnich 5 lat wzrósł o 1 punkt procentowy. Wartość ta w dalszym ciągu jest niższa od odnotowanej w województwie (17,4%) i powiecie (17,6%).

Wykres 1. Struktura demograficzna gminy Kołaczyce w latach 2016-2020

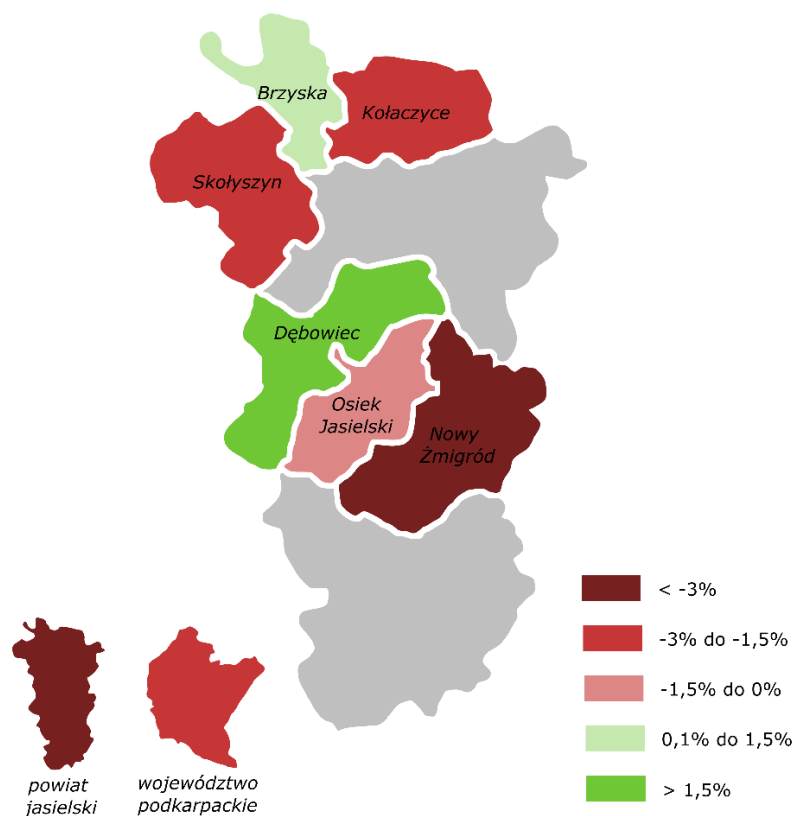

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W ostatnich pięciu latach procesy demograficzne – przyrost naturalny oraz migracje - nie powodowały większych zmian liczby ludności w gminie Kołaczyce. Dane statystyczne GUS wskazują na nieregularny charakter wartości wskaźnika przyrostu naturalnego – w latach 2019 i 2020 wskaźnik ten w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmował wartości ujemne, przy czym rezultat w 2020 r. (-0,90 os.) w dużej mierze był efektem trwającej pandemii koronawirusa. Przewagę zgonów nad urodzeniami w analizowanym pięcioleciu widać było głównie w całym powiecie jasielskim, na tle którego gmina Kołaczyce pozytywnie się wyróżniała. Z kolei saldo migracji przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmowało zazwyczaj wartości ujemne, co świadczy o przewadze wyjazdów nad osiedlaniem się. Można przypuszczać, że zjawisko to napędzają wspomniane migracje w celach edukacyjnych oraz zarobkowych. Atrakcyjność osadnicza gminy Kołaczyce jest, w skali całego powiatu, umiarkowana. Odsetek pozwoleń i zgłoszeń budowy dla budynków mieszkalnych, udzielanych przez Starostwo Powiatowe w Jasle, przypadający na gminę Kołaczyce w okresie 2018-2020 oscylował wokół 10%, co stawia gminę w drugiej grupie jednostek – za najbardziej popularnymi pod tym względem gminami Jasło (miasto oraz wiejska) i Dębowiec, ale przed najbardziej oddalonymi od stolicy powiatu gminami Krempna, Nowy Żmigród czy Osiek Jasielski. Można przypuszczać, że kluczowe, choć niejedyne znaczenie ma tutaj odległość od Jasła.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Rysunek 2. Prognozowana zmiana liczby ludności w roku 2030 w stosunku do roku 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Prognozy demograficzne GUS do 2030 r. wskazują na nieznaczny, ale postępujący spadek liczby ludności w gminie Kołaczyce. W 2030 r. gminę mają zamieszkiwać 8 644 osoby. W stosunku do przewidywanych wartości dla roku 2020 jest to spadek o -222 osoby (-2,5%). Wśród gmin stanowiących tło porównawcze jest to jeden z większych spadków w ujęciu procentowym. Stosunek mieszkańców pod względem ekonomicznych grup wieku ma się kształtować na poziomie 15,6% – 60,6% – 23,8%, co wskazuje na sukcesywny wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym.

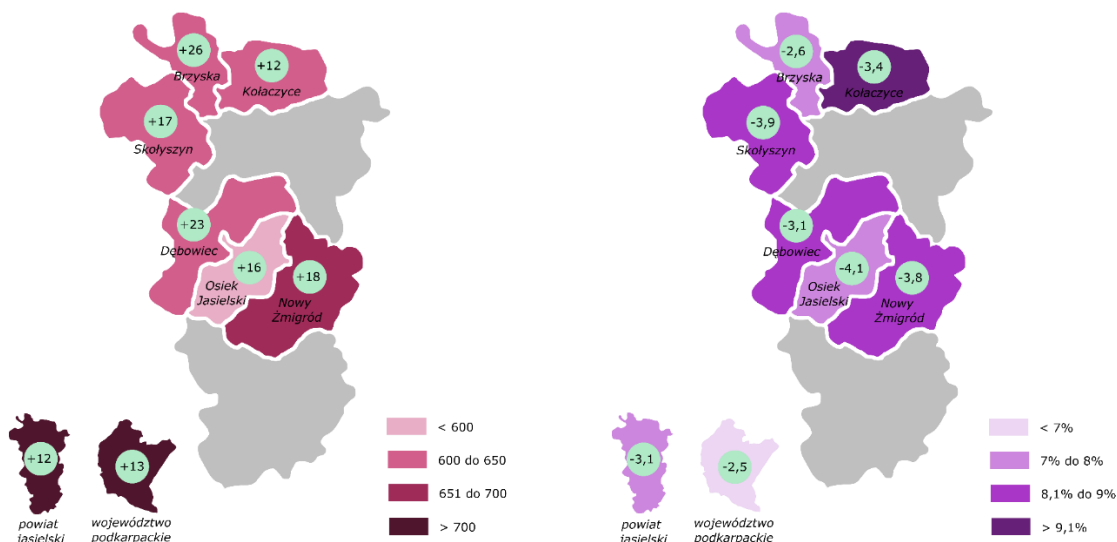
Konsekwencje i wyzwania:

- Gmina Kołaczyce się wyludnia. Proces ten jest jeszcze dość powolny, ale postępuje sukcesywnie, a na jego kontynuację wskazują prognozy GUS do 2030 r. Jednym z większych wyzwań staje się zatem podniesienie atrakcyjności osadniczej gminy i złagodzenie w ten sposób negatywnych trendów demograficznych;
- W niektórych gminach zróżnicowanie atrakcyjności osadniczej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami prowadzi do dużego rozwarstwienia, widocznego pod postacią jednoczesnego rozwoju budownictwa mieszkaniowego i wyludniania się. Proces taki może zająć również w Kołaczycach – wydaje się, że zachodnia część jednostki (Kołaczyce, Krajowice, Nawsie Kołaczyckie) ma większy potencjał osadniczy niż jej wschodnie fragmenty;
- Społeczeństwo gminy Kołaczyce jest coraz starsze, co jest procesem zauważalnym także w skali powiatu, regionu i kraju. Reorientacja polityki gminy na potrzeby osób starszych (często zagrożonych wykluczeniem czy posiadających dodatkowe wymogi w zakresie dostępności czy usług zdrowotnych i opiekuńczych) jest zatem jednym z ważniejszych zadań w perspektywie najbliższych lat;
- Zgodnie z przeprowadzoną analizą, gminę Kołaczyce zamieszkuje mniejsza liczba osób niż wskazują na to dane ewidencyjne. Fakt ten należy mieć na uwadze programując politykę rozwoju gminy na najbliższą dekadę.

c) potencjału gospodarczego

Na koniec 2020 r. w gminie Kołaczyce działało 550 podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w REGON. Ich liczba w ostatnich latach rosła, ale podobne zjawisko obserwowano we wszystkich jednostkach stanowiących tło porównawcze. Zdecydowaną większość (96,2%) stanowiły firmy zatrudniające nie więcej niż 9 pracowników. Należy przypuszczać, że większość z tej zbiorowości stanowią firmy jednoosobowe bądź te najmniejsze, zatrudniające jednego czy dwóch pracowników, w dużej mierze rodzinne. Wartość wskaźnika podmiotów w REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców dla gminy Kołaczyce wyniosła na koniec 2020 r. 617, znacząco mniej niż w przypadku powiatu (791) i regionu (888). Według danych na koniec 2020 r. w strukturze gospodarczej gminy dominowały firmy skupione w sekcjach F (Budownictwo – 28,4%) oraz G (Handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa samochodów – 20,9%). Jest ona zbliżona do obserwowanej w całym regionie oraz powiecie.

Rysunek 3. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2020 r. i procentowa zmiana tej wartości w roku 2020 w stosunku do 2016 r. (lewa strona) oraz udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2020 r. i zmiana tej wartości (w punktach procentowych) w roku 2020 w stosunku do 2016 r. (prawa strona)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Gmina Kołaczyce nie posiada żadnego wyróżniającego się profilu gospodarczego bądź usługowego, przesądzającego o jej rozpoznawalności na skalę ponadlokalną. Do szerzej znanych przedsiębiorstw należy zakład produkcji cukierniczej „Astra” Sp. z o.o. (Krajowice) oraz hotel wraz z restauracją „Zajazd Pod Skalą”, położony bezpośrednio przy DK73 (Krajowice). Na granicy Krajowic i Kołaczyc znajduje się ponadto zakład eksploatacji kruszywa (żwiru rzecznoego), użytkowany przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa i Usług Geologicznych „Kruszgeo” S.A. z Rzeszowa, a w samych Kołaczycach eksploatację złóż piasku i żwiru prowadzi przedsiębiorstwo Kotulak Tadeusz „Żwir-Bet w spadku” oraz „ŻWIR-BET 2” z siedzibą w Jaśle. Warto wspomnieć także o odradzającej się funkcji handlowej Kołaczyc, za sprawą regularnie odbywających się targów na targowisku „Mój Rynek”. Skala oddziaływania targów osiągnęła obecnie poziom ponadgminny.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Jaśle, na koniec 2020 r. gminę Kołaczyce zamieszkiwało 527 osób zarejestrowanych jako bezrobotni. Liczba ta spadała w okresie 2016-2019, natomiast ostatni rok odznaczył się wzrostem, co może wskazywać na bezpośredni efekt pandemii koronawirusa.

Nie można wykluczyć, że liczba osób bez pracy nadal będzie rosła, tym bardziej, że w dalszym ciągu (początek 2022 r.) sytuacja pandemiczna jest nieopanowana. W strukturze bezrobocia w gminie zwraca uwagę utrzymujący się problem ze znalezieniem pracy przez osoby w potencjalnie najbardziej atrakcyjnym wieku – pozostający w przedziale wiekowym 25-44 stanowili na koniec 2020 r. 53,1% ogółu. Równie wysoki odsetek, bo sięgający w 2020 r. wartości 60%, stanowili bezrobotni z wykształceniem zawodowym, policealnym i średnim zawodowym. Do niepokojących zjawisk na lokalnym rynku pracy należy zaliczyć także dość wysoki poziom bezrobocia długotrwałego – osoby pozbawione pracy dłużej niż rok stanowiły w 2020 r. 51,2% ogółu.

O trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy może świadczyć wartość wskaźnika udziału (odsetka) bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wartość odnotowana w 2020 r. w gminie Kołaczyce (9,3%) przekraczała tę dla regionu (6,7%) i powiatu (8,0%), a co gorsza, była najwyższa spośród jednostek tła porównawczego. Przez cały okres 2016-2020 gmina Kołaczyce zajmowała czołową pozycję pod tym względem.

Konsekwencje i wyzwania:

- Gmina Kołaczyce nie wyróżnia się pod względem lokalnego rynku pracy – dominują niewielkie firmy usługowe, o zróżnicowanym profilu działalności. Dominacja szeroko pojętej branży budowlanej także jest charakterystyczna dla niewielkich gmin Małopolski i Podkarpacia;
- Jednocześnie same Kołaczyce powoli odradzają się jako lokalny ośrodek handlu – zarówno w zakresie sklepów wielkopowierzchniowych, jak i sprzedaży prowadzonej na targowisku w wybrane dni tygodnia;
- Zwraca uwagę nienajlepsza kondycja lokalnego rynku pracy – wzrasta bezrobocie, a sama gmina notuje najmniej korzystne rezultaty dotyczące bezrobocia w porównaniu do pozostałych pięciu objętych badaniem;
- Współpraca z powiatem jasielskim i jego jednostkami odpowiedzialnymi za lokalny rynek pracy powinna być nastawiona w dużej mierze na rozwiązanie problemu wysokiego bezrobocia wśród osób z wykształceniem zawodowym;
- Dużą szansą, stojącą przed gminą, jest wspomniana wcześniej budowa nowego przebiegu DK73. Nawet jeśli nowy ślad drogi przejdzie po lewym brzegu Wisłoki (teren gminy Brzyska), pozwoli to na otwarcie terenów inwestycyjnych.

d) stanu i potencjału środowiska naturalnego

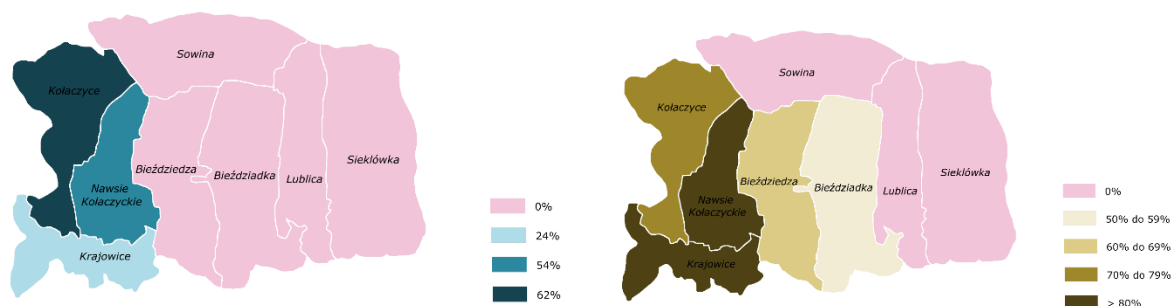
Walory środowiskowe gminy Kołaczyce są typowe dla gmin pasa pogórzy karpaccich – najczęściej jednostki te, niezależnie od malowniczości krajobrazu, nie są wybitnie atrakcyjne jako całość, ale posiadają mniej lub bardziej rozpoznawalne osobliwości przyrodnicze. Jedyną taką atrakcją analizowanej gminy jest rezerwat przyrody „Golesz” i znajdujące się na jego terenie spektakularne wychodnie piaskowcowe. Rezerwat zajmuje powierzchnię 27,46 ha, co stanowi zaledwie 0,4% obszaru gminy – jest to jednocześnie jedyny obszar chroniony w jej granicach. Rejon rezerwatu oraz koryto Wisłoki objęte są także zasięgiem obszarów ochrony w ramach programu „Natura 2000”.

Problemy ze stanem środowiska naturalnego w gminie Kołaczyce także stanowią dość typowy katalog – na pierwszy plan wysuwa się stan powietrza, zanieczyszczanego tzw. „niską emisją”, pochodzącą z palenisk w budynkach mieszkalnych. Gmina Kołaczyce działania w zakresie poprawy stanu powietrza podjęła w 2020 r. – zidentyfikowano i wymieniono wówczas 79 kotłów, przy udziale środków z EFRR (dofinansowanie wymiany pojedynczego kotła do 85%). Pomimo braku pełnej ewidencji wszystkich problematycznych źródeł ciepła można przypuszczać, że skala problemu jest znacznie większa.

Interwencji wymaga także stan czystości wód powierzchniowych – raporty WIOŚ wskazują na zanieczyszczenie potoku Bieździada (Sowina).

W zakresie infrastruktury sieciowej, znacząco wpływającej na stan środowiska naturalnego, ale i komfort życia mieszkańców oraz atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną jednostki, gmina Kołaczyce wypada mało korzystnie. Według danych na koniec 2019 r., w gminie Kołaczyce dostęp do wodociągu posiadało 28,9% mieszkańców. Wynik ten znacząco odstaje od średniej wojewódzkiej (81,2%) oraz powiatowej (47,8%). Także na tle porównawczym rezultat Kołaczyc jest jednym z niższych. Z kolei z kanalizacji mogło korzystać 57,3% mieszkańców, co jest rezultatem odstającym od wojewódzkiego (71,1%), ale zbliżonym do średniej powiatowej (59,6%). Analiza stopnia rozwoju infrastruktury sieciowej w obrębie gminy wskazuje na jej deficyt we wschodniej i północnej części jednostki – w rejonie Sowiny, Sieklówki, Lublicy i Bieździadki. Ewentualna rozbudowa wodociągów i kanalizacji w tamtym rejonie będzie należeć do kosztownych zadań z uwagi na ukształtowanie terenu oraz rozproszenie zabudowy (liczne, mające nawet i po kilka lub kilkanaście domów przysiółki).

Rysunek 4. Odsetek budynków mieszkalnych w gminie Kołaczyce posiadających dostęp do wodociągu oraz kanalizacji w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Kołaczyce

Gmina Kołaczyce jest w znacznym stopniu zgazyfikowana. Na koniec 2019 r. dostęp do sieci posiadało 84% mieszkańców, co stanowiło rezultat zbliżony do średniej powiatowej (86,2%) i przekraczało średnią dla Podkarpacia (72,7%). Pomimo relatywnie wysokiego poziomu zgazyfikowania gmin stanowiących tło porównawcze, rezultat osiągnięty przez Kołaczyce był jednym z wyższych.

Konsekwencje i wyzwania:

- Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest jednym z większych wyzwań, stojących przed samorządem gminy Kołaczyce w najbliższych latach. W szczególności nacisk powinien zostać położony na inwestycje w miejscowościach we wschodniej części gminy;
- Układ osadniczy Sieklówki, Lublicy i Bieździadki jest dość specyficzny – zwarta zabudowa w centrum wsi, przy głównej drodze Kołaczyce – Lubla oraz liczne, rozrzucone wśród wzgórz przysiółki, niejednokrotnie liczące po kilka domów. Znacząco podnosi to koszty budowy i utrzymania urządzeń infrastruktury sieciowej. Warto rozważyć w tym przypadku rozwiązania alternatywne (studnie, zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie ścieków itp.);
- Dostęp do wodociągu i kanalizacji ma bezpośrednie przełożenie na atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną jednostki. Wielu prywatnych inwestorów uzależnia decyzję zakupu działki (np. pod budowę domu czy rozpoczęcie działalności gospodarczej) dostępem do mediów. Jednocześnie inwestycje w infrastrukturę zapobiegają rozwarstwieniu wewnątrz gminy;
- Coraz częstszym problemem, dotyczącym korzystających z przydomowych studni, są okresowe niedobory wody. Należy przypuszczać, że wskutek zmian klimatycznych susze (zwłaszcza w okresie wiosennym i letnim) będą zdarzać się częściej. Poza rozbudową sieci wodociągowej

istotne wydaje się prowadzenie działań edukacyjnych, dotyczących rozsądnego gospodarowania wodą;

- Edukacja jest konieczna także w zakresie poprawy stanu powietrza – dotyczy się to zarówno ciągle zdarzającego się spalania śmieci w piecach centralnego ogrzewania, jak również zachęt do wymiany przestarzałych kotłów na instalacje przyjazne środowisku. W tym drugim przypadku duże znaczenie może mieć fakt wysokiego poziomu zgazyfikowania gminy.

e) zasobów dziedzictwa kulturowego i oferty spędzania czasu wolnego

Podstawowymi instytucjami działającymi w sferze szeroko pojętej kultury są te prowadzone przez samorząd gminny – Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach (z siedzibą w Bieździedzy) oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach. We współpracy z tą pierwszą jednostką działa kilka zespołów, grup nieformalnych oraz stowarzyszeń prowadzących działalność wokół szeroko pojętej kultury. Na tym polu wyróżnia się przede wszystkim Stowarzyszenie Miłośników Kołaczyc, prowadzące w mieście izbę muzealną, dokumentującą historię ziemi kołaczyckiej. Wydarzenia kulturalne, które są realizowane w gminie Kołaczyce, to przede wszystkim imprezy kierowane do społeczności lokalnych, nierzadko o charakterze amatorskim bądź półamatorskim, jednakże bardzo istotne, zwłaszcza w zakresie kultywowania tradycji czy upowszechniania wiedzy historycznej, związanych bezpośrednio z miejscem zamieszkania. Najważniejszą „marką” gminy w zakresie imprez kulturalno-rozrywkowych w ostatnich latach stało się Podkarpackie Miodobranie, organizowane we współpracy m.in. z Pogórzańskim Związkiem Pszczelarzy w Jaśle. Ofertę kulturalną dla mieszkańców uzupełniają instytucje i wydarzenia realizowane w nieodległym Jaśle.

Wśród kilku zabytków kultury materialnej w gminie Kołaczyce wyróżniają się przede wszystkim ruiny średniowiecznego zamku „Golesz” w Krajowicach, tym bardziej, że położone są na terenie rezerwatu przyrody o tej samej nazwie. Obecnie na miejscu zamczyska prowadzone są prace archeologiczne i konserwatorskie, które częściowo zostały sfinansowane przez samorząd gminny, ze współpracy z aktywnie działającym na tym polu Stowarzyszeniem Miłośników Kołaczyc. Ciekawostką na skalę lokalną, przekładającą się na rozpoznawalność gminy, jest oddział kosynierów w Bieździedzy. Organizacja powstała na początku XIX w. za sprawą chłopów – uczestników powstania kościuszkowskiego – i istnieje, z przerwami, do dziś (obecnie jako stowarzyszenie).

Gmina Kołaczyce nie posiada wybitnych tradycji sportowych ani wyróżniającej ją pod tym względem infrastruktury, przez co jej potencjał w zakresie rekreacji i aktywnego wypoczynku należy ocenić jako przeciętny. Największym zasobem gminy w tym zakresie są malownicze wzgórza, z kilkoma miejscami o potencjale widokowym. Jednostkę przecina jeden znakowany szlak pieszy PTTK – żółty „Szlak Trzech Pogórzy” z Siedlisk koło Tuchowa do Dynowa, umożliwiający m.in. dotarcie na nieodległy Liwocz. Na obszarze gminy, staraniem Stowarzyszenia LGD Nowa Galicja, wytyczono trzy trasy do uprawiania nordic-walking.

Konsekwencje i wyzwania:

- Analiza nie wskazuje na występowanie deficytów w ofercie kulturalnej w gminie. Mogą się one ujawnić jedynie w przypadku niezadowalającej działalności lokalnych instytucji kultury, stąd konieczność jej weryfikowania, monitorowania zapotrzebowania zgłaszanego przez społeczność lokalną, dbałość o odpowiednie wyposażenie i infrastrukturę itd.;
- W skali gminy zauważalne jest przywiązanie i chęć kultywowania tradycji lokalnych, o czym świadczy chociażby funkcjonowanie zespołów ludowych, kół gospodyń wiejskich czy prowadzenie izby muzealnej przez organizację pozarządową;

- Kołaczyce są jedną z tych gmin powiatu jasielskiego, która próbuje oprzeć organizowane przez niemal każdą jednostkę wydarzenie o charakterze dni (święta) gminy o produkt lokalny – w tym przypadku jest to miód. Stanowi to, obok Skołyżyna (prozioki), Tarnowca (pierogi) czy Jasła (wino) szansę na stworzenie interesującej oferty dla mieszkańców jednostki i nie tylko, wykorzystującej zasoby niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
- Potencjał zabytków gminy Kołaczyce wydaje się być zbyt mały na stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, jednak istnieje możliwość udziału w projektach zakładających współpracę większej liczby samorządów (np. szlaki tematyczne obejmujące cmentarze z I wojny światowej, gry i questy w sakli całego powiatu);
- Odrębną kwestią jest wykorzystanie ruin zamku „Golesz” – za sprawą prowadzonych tam prac archeologicznych i rekonstrukcyjnych, zdobywających coraz większą popularność wśród turystów i krajoznawców. Miejsce to znajduje się na terenie rezerwatu przyrody, co wydaje się być – poza finansami – największą trudnością w jego szerszym wykorzystaniu.

f) zagospodarowania przestrzennego

W zakresie planowania przestrzennego gminę Kołaczyce czeka w najbliższych latach spore wyzwanie. Obecnie obowiązujące 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pokrywa zaledwie 5,3% obszaru gminy, co stanowi wartość niższą zarówno od średniej wojewódzkiej (9,1%), powiatowej (28,4%), jak również od większości gmin stanowiących tło porównawcze.

Zagospodarowanie przestrzenne obszaru gminy, obserwowane przez ostatnie 20 lat, potwierdza stopniowy zanik upraw rolniczych (w zdecydowanej większości były to uprawy na niewielkich obszarach, nastawione na własne potrzeby i stanowiące dodatkowe, a nie podstawowe źródło utrzymania mieszkańców). Jeszcze w 2005 r. grunty rolne stanowiły 49,1% powierzchni gminy, 15 lat później już tylko 35,1%. Dotychczasowe pola uprawne zwykle samoistnie, wskutek zaprzestania jakichkolwiek zabiegów rolniczych, przekształcają się w kategorię „pozostałych użytków rolnych” (w tym łąki, pastwiska i zabudowane użytki rolne) – jej udział wzrósł z 14,3% do 24,0%. W praktyce najczęściej nieuprawiane pola zamieniają się w odłogi, zarastając ekspansywnymi gatunkami krzewów i drzew. W strukturze zagospodarowania poszczególnych miejscowości w gminie dominują tereny o szeroko rozumianym przeznaczeniu rolniczym (grunty orne, łąki, pastwiska itp.), stanowiąc zwykle ok. 50% powierzchni. Wyjątek na tym polu stanowią Krajowice, gdzie nieco ponad 68% obszaru zajmują lasy i grunty zalesione. Pod względem zabudowy, głównie mieszkalnej, wyróżniają się Kołaczyce (5,0%) oraz Nawsie Kołaczyckie (4,3%), z racji dostępności komunikacyjnej do Jasła i wyposażenia w infrastrukturę sieciową najbardziej atrakcyjnie osadniczo w skali całej gminy.

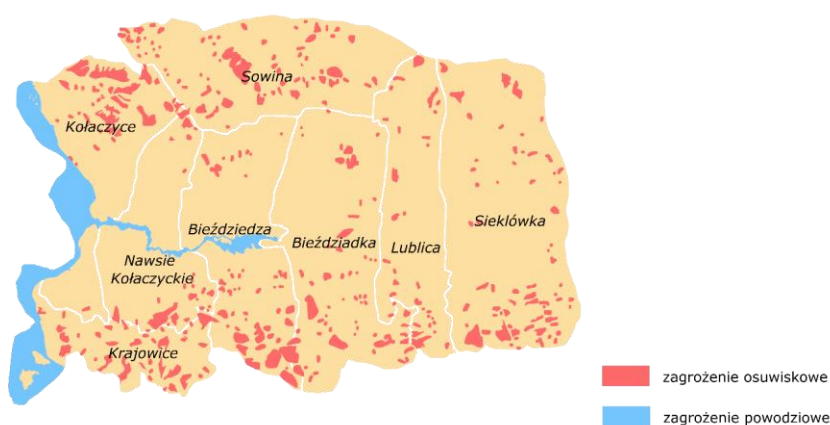
Konsekwencje i wyzwania:

- Zdynamizowanie działań w zakresie przygotowywania i wdrażania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wydaje się być jednym z kluczowych wyzwań, stojących w perspektywie najbliższych lat przed samorządem gminnym. Ma ono bowiem bezpośrednie przełożenie na wiele kwestii, na czele z atrakcyjnością osadniczą i inwestycyjną gminy oraz zapewnieniem ładu przestrzennego;
- Stopniowy zanik produkcji rolniczej znacząco zmienia krajobraz gminy – dotychczas uprawiane pola zarastają i „dziczeją”. Można przypuszczać, że proces ten będzie kontynuowany, ale nie można wykluczyć również powstania niewielkich gospodarstw rolnych, nastawionych na produkcję ekologiczną i specjalistyczną, co może korzystać różnicować gospodarkę lokalną.

g) poziomu bezpieczeństwa publicznego

W zakresie bezpieczeństwa publicznego gmina Kołaczyce mierzy się przede wszystkim z problemami typowymi dla gmin położonych w pasie pogórzy karpackich – osuwiskami oraz zagrożeniem powodziowym. W przypadku tych pierwszych, według danych zawartych w Systemie Ochrony Przeciwsuwiskowej (SOPO) Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy Kołaczyce zinventaryzowano 620 obszarów zagrożonych masowymi ruchami ziemi. Dość liczne są osuwiska oraz tereny zagrożone, na których znajduje się zabudowa mieszkalna, gospodarcza oraz infrastruktura komunikacyjna – największe skupisko takich terenów występuje w Sowinie oraz w przysiółkach Bieździedzy, Bieźdzładki i Lublicy, położonych na zboczach wzgórz, na północ oraz południe od centrów tych miejscowości. W skrajnych przypadkach może dojść do wystąpienia bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia mieszkańców, jak również wystąpienia strat sięgających milionów złotych.

Rysunek 5. Zagrożenia osuwiskowe i powodziowe w gminie Kołaczyce

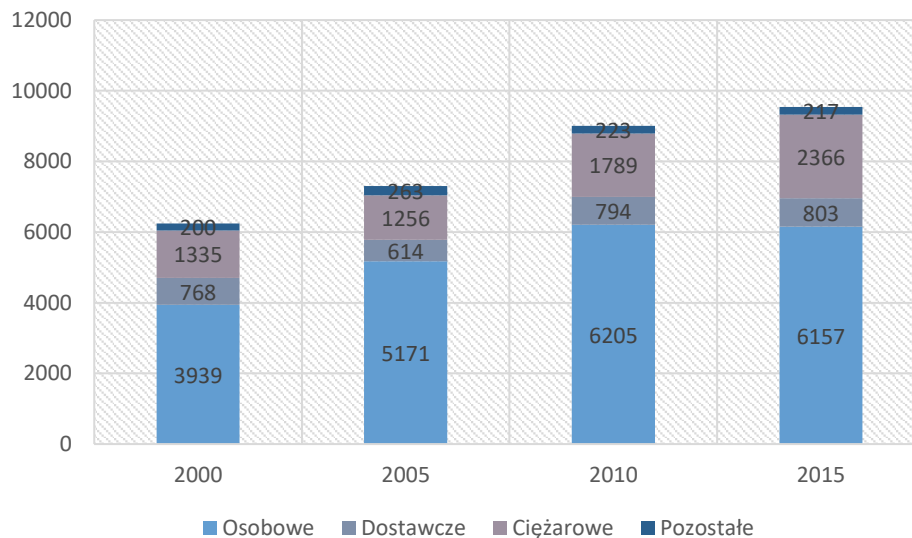
Źródło: Opracowanie własne

Gmina Kołaczyce jest jednostką, dla której poziom zagrożenia powodzią rzeczno-jezioro-łazową można określić jako ponadprzeciętny. Zgodnie z danymi PGW Wody Polskie obszarami gminy narażonymi na zalanie (obszary szczególnego zagrożenia powodzią z prawdopodobieństwem wystąpienia 1%) są przede wszystkim te położone pomiędzy korytem Wisłoki a DK73 w Krajowicach oraz Kołaczycach – bezpośrednio zagrożone są m.in. miejscowa oczyszczalnia ścieków, stadion oraz targowisko, jak również kilkanaście budynków mieszkalnych, głównie w Krajowicach. Mapy ryzyka powodziowego wskazują także na zagrożenie w obrębie koryta Bieźdzładki (Sowiny), głównie w Kołaczycach oraz w Bieździedzy, w rejonie kościoła. Nie można wykluczyć także, że w przypadku powodzi rozlewisko obydwu cieków wodnych będzie znacznie szersze. Do katalogu zagrożeń należy zaliczyć także wszystkie te, związane z coraz częściej zdarzającym się występowaniem ekstremalnych warunków pogodowych – huraganowych wiatrów oraz krótkotrwałych, ale nawalnych ulew, powodujących tzw. powodzie błyskawiczne. Ze skutkiem tych drugich analizowana gmina mierzyła się ostatnio w czerwcu 2020 r. (wystąpienie tzw. superkomórki burzowej w rejonie Jasła).

Z policyjnych statystyk wynika, że gmina Kołaczyce jest stosunkowo bezpieczna – zdarzenia o charakterze kryminalnym należą do przypadków incydentalnych. Wydaje się, że największe zagrożenia wiążą się z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, na co znaczący wpływ ma przebieg DK73 przez centrum Kołaczyc. Dane Generalnego Pomiaru Ruchu, prowadzonego przez GDDKiA, wskazują na ciągle rosnący ruch pojazdów na odcinku DK73 Bukowa – Jasło. W 2015 r. fragment ten

przemierzało 1,5 raza więcej pojazdów niż w roku 2000. Największą ich część, zarówno w ujęciu bezwzględnym, jak i procentowym, stanowią samochody osobowe (ruch związany głównie z codziennymi dojazdami do Jasła), ale zwraca uwagę także spory odsetek będący udziałem pojazdów ciężarowych, głównie skraccających w ten sposób dojazd do granicy ze Słowacją w Barwinku.

Wykres 2. Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na odcinku DK73 Bukowa – Kołaczyce – Jasło w okresie 2000-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA

W gminie Kołaczyce funkcjonuje 8 jednostek OSP, z czego dwie – w Kołaczycach i Sieklówce – zaliczone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Poza tym, w Kołaczycach zlokalizowany jest posterunek policji, którego zasięg działania obejmuje również sąsiednią gminę Brzyska. Miejscem stacjonowania zarówno jednostki Państwowej Straży Pożarnej, jak i Zespołów Ratownictwa Medycznego jest Jasło, co w praktyce oznacza czas dojazdu do zdarzenia sięgający kilkunastu minut.

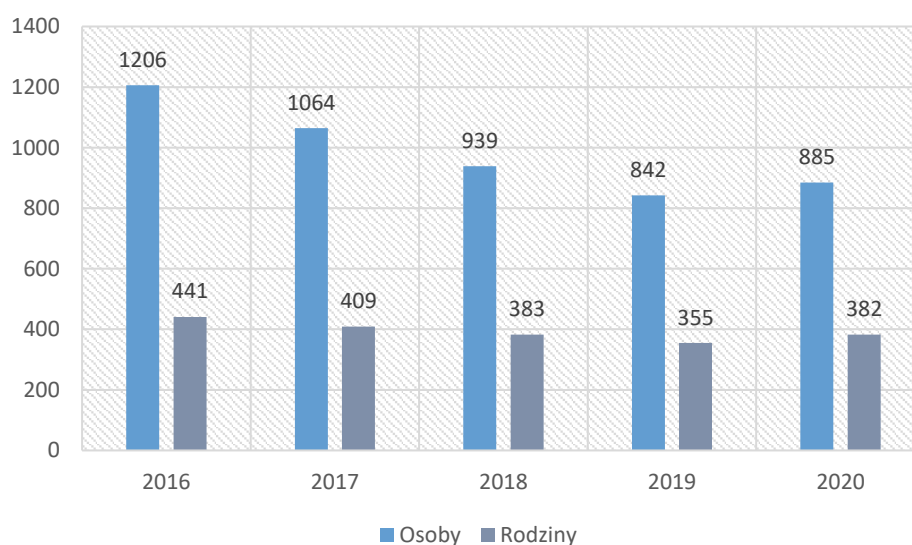
Konsekwencje i wyzwania:

- Zagrożenia naturalne w gminie Kołaczyce w dużej mierze warunkowane są pogodą (podtopienia, zalania, uaktywnienie się osuwisk). Sporej części z nich można zapobiec – tym bardziej, że wiele rozwiązań (jak chociażby utrzymywanie drożności rowów i przepustów czy utrzymywanie magazynów ze sprzętem przeciwpowodziowym) jest relatywnie niskonakładowe;
- Inwestycje o najwyższej skali zaangażowania finansowego (np. budowa suchych zbiorników retencyjnych, obwałowań czy przesiedlenia z terenów osuwiskowych) przekraczają zarówno kompetencje, jak i możliwości finansowe gminy. Należy jednak działać w kierunku ich realizacji, poprzez lobbging, nawiązywanie partnerstw czy poszukiwanie możliwości uzyskania dofinansowań zewnętrznych;
- Także poza kompetencjami samorządu gminnego leży budowa obwodnicy Kołaczyc (w praktyce – budowa DK73 po nowym śladzie), jednak niezbędne wydają się działania wspierające powstanie tej inwestycji oraz współpraca z jednostkami odpowiedzialnymi za nią na etapie planowania i realizacji;
- Niezbędne jest także współdziałanie z samorządem powiatowym w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na drogach powiatowych, tym bardziej, że skupiają one na sobie niemal cały ruch w obrębie gminy, z poszczególnych jej miejscowości do Kołaczyc i Jasła;
- Jednostki OSP, niezależnie od ich kulturotwórczej roli, stanowią ważne ogniwo w systemie zabezpieczenia mieszkańców gminy oraz ich mienia. Z racji zdiagnozowanych zagrożeń konieczne jest utrzymywanie wysokiej sprawności bojowej tych jednostek, rozumianej zarówno poprzez doposażenie sprzętowe, jak i udział druhow w szkoleniach i ćwiczeniach.

h) polityki społecznej

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczycach wskazują na sukcesywny spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej w okresie 2016-2019 oraz jej wzrost w roku 2020 w stosunku do roku poprzedniego. Jest to trend analogiczny do obserwowanego przy liczbie bezrobotnych i podobnie jego przyczyn można upatrywać w pandemii koronawirusa. Wśród grup szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne można dostrzec kilka niepokojących trendów – wysokie wartości odsetków osób w wieku poniżej 18 lat, korzystających ze wsparcia społecznego (32% ogółu w 2020 r.), oraz korzystających ze wsparcia społecznego długotrwale, tj. powyżej 12 miesięcy (81,7%). Dominującym powodem udzielania świadczeń pomocy społecznej była w 2020 r. „długotrwała lub ciężka choroba” (28,1% ogółu), w stosunku do roku 2016 o kilka punktów procentowych zmalał udział świadczeń z tytułów „ubóstwa” oraz „bezrobocia”.

Wykres 3. Liczba osób i rodzin korzystających z wsparcia społecznego w gminie Kołaczyce w latach 2016-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS Kołaczyce

Dostęp do opieki zdrowotnej w gminie Kołaczyce należy ocenić jako dostateczny – do dyspozycji mieszkańców są trzy placówki ochrony zdrowia (z czego dwie prowadzone przez samorząd gminny) oraz gabinety i lecznice położone w nieodległym Jaśle. Największe problemy w tym zakresie są odbiciem mankamentów, z jakimi zmagają się system ochrony zdrowia w skali całego kraju, na czele z brakami kadrowymi oraz wydłużonym czasem oczekiwania na realizację usług medycznych.

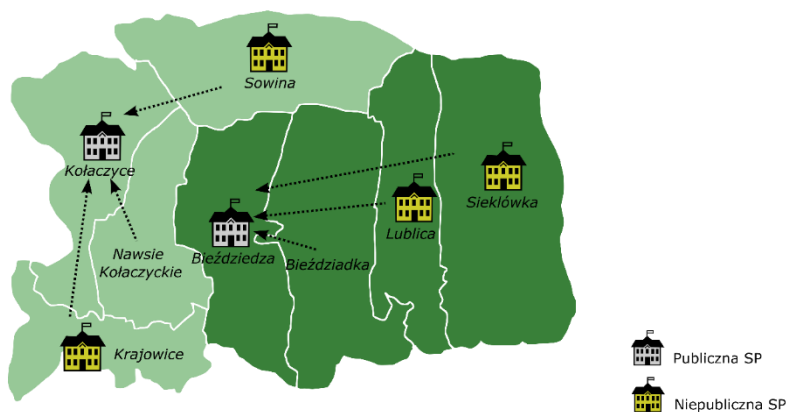
Konsekwencje i wyzwania:

- Wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia społecznego w roku 2020 w stosunku do roku poprzedniego zdaje się wskazywać na skalę problemu, jaki wywołała pandemia koronawirusa. Nawet ewentualne jej wygaśnięcie w perspektywie najbliższych miesięcy nie spowoduje zatrzymania tego trendu (gospodarka zwykle reaguje na takie zjawiska z opóźnieniem). Można zatem zakładać, że w najbliższym czasie samorząd gminny czeka szereg wyzwań związanych z łagodzeniem gospodarczych i społecznych skutków pandemii;
- Należy utrzymywać odpowiedni poziom opieki zdrowotnej w gminie (np. poprzez inwestycje w infrastrukturę i sprzęt), pamiętając jednocześnie o dostosowaniu usług do zapotrzebowania oraz o ich dostępności. Jest to szczególnie ważne w kontekście wyszczególnionych wcześniej zmian w strukturze demograficznej gminy Kołaczyce.

i) edukacji i wychowania

Samorząd gminny jest organem prowadzącym dla dwóch przedszkoli i dwóch szkół podstawowych – placówki te znajdują się w Kołaczycach i Bieździedzy. Dodatkowo, staraniem podmiotów niepublicznych na terenie gminy Kołaczyce funkcjonuje kolejnych 5 przedszkoli i 4 szkoły podstawowe. Placówki te rozmieszczone są w przestrzeni gminy dość równomiernie – odległość do najbliższej nie przekracza kilku kilometrów. Liczba uczniów w szkołach podstawowych na terenie jednostki systematycznie maleje, co jest kolejnym potwierdzeniem niekorzystnej sytuacji demograficznej, w jakiej znajduje się gmina Kołaczyce. Naukę w roku szkolnym 2016/2020 rozpoczynało łącznie 927 uczniów, natomiast w roku szkolnym liczba ta wynosiła 735 uczniów. Mimo to, do szkoły podstawowej z najmniejszą liczbą uczniów w roku szkolnym 2020/2021, w Krajowicach, uczęszczało 52 uczniów, co nie jest jeszcze poziomem alarmującym. Największy odsetek uczniów skupiały dwie placówki prowadzone przez gminę – w szkołach w Kołaczycach i Bieździedzy naukę w roku szkolnym 2020/2021 rozpoczęło około 65% ogółu uczniów. Z danych UM Kołaczyce wynika, że koszt funkcjonowania każdej ze szkół w przeliczeniu na jednego ucznia oscylował wokół poziomu 10 tysięcy złotych rocznie. W placówkach publicznych (Kołaczyce, Bieździedza) wartość parametru bywała z reguły najwyższa, jednak różnice w stosunku do szkół niepublicznych były stosunkowo niewielkie.

Rysunek 6. Rozmieszczenie szkół podstawowych i obwody szkolne w gminie Kołaczyce w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM Kołaczyce

Analiza wyników egzaminów ósmoklasisty, realizowanych na zakończenie edukacji w szkołach podstawowych pozwala na stwierdzenie, że poziom nauki w placówkach z terenu gminy Kołaczyce jest dość niski. Rezultaty 8 z 9 analizowanych egzaminów były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej, a także od większości gmin tła porównawczego. Trzykrotnie uczniowie z gminy Kołaczyce osiągnęli rezultat najgorszy wśród swoich rówieśników z gmin tła porównawczego.

Tabela 1. Średnie procentowe wyniki uczniów wybranych jednostek z egzaminu ósmoklasisty (j. polski, matematyka, j. angielski) w latach 2018-2020

	język polski			matematyka			język angielski		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
województwo podkarpackie	64%	61%	62%	46%	48%	49%	57%	53%	65%
powiat jasielski	64%	61%	62%	44%	45%	47%	57%	51%	62%
Brzyska	69%	59%	60%	41%	45%	47%	54%	44%	64%
Dębowiec	65%	57%	55%	39%	44%	41%	54%	46%	54%
Kołaczyce	57%	55%	57%	38%	39%	49%	51%	42%	55%
Nowy Żmigród	59%	63%	62%	43%	42%	42%	51%	43%	53%
Osiek Jasielski	55%	68%	53%	36%	44%	35%	40%	49%	57%
Skołyszyn	68%	64%	63%	48%	48%	48%	60%	53%	63%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE Kraków

Konsekwencje i wyzwania:

- Dostęp do edukacji na poziomie przedszkolnym i szkolnym jest jednym z ważniejszych czynników, przesądzających o atrakcyjności osadniczej danej jednostki. W przypadku gminy Kołaczyce dostęp ten jest dobry, a w połączeniu z rozszerzeniem oferty o kształcenie ponadpodstawowe (LO w Kołaczycach) stanowi znaczący potencjał rozwojowy. Dla jego podniesienia konieczna jest współpraca pomiędzy placówkami, budowa spójnej oferty edukacyjnej oraz uruchamianie ścieżek kształcenia kierunkowego itd.;
- Ważną kwestią jest poziom nauczania – ten, co sugerują wyniki z egzaminu ósmoklasisty, wymaga analizy, która pomoże zdiagnozować przyczyny dość niskich rezultatów, zwłaszcza w porównaniu ze szkołami z gmin stanowiących tło porównawcze, a następnie wdrożenia odpowiednich interwencji;
- Jednocześnie zmiany w strukturze demograficznej gminy Kołaczyce w przyszłości zapewne spowodują dyskusję o zasadności utrzymywania aktualnej sieci placówek edukacyjnych – nawet ich prowadzenie przez podmioty zewnętrzne stanowi bowiem znaczące obciążenie dla budżetu gminnego;
- W kontekście funkcjonowania szkół w gminie Kołaczyce znaczenie ma także odległość od Jasła – dla wielu rodziców tamtejsze placówki mogą być bardziej atrakcyjne (ze względu na poziom nauczania, wyposażenie czy ofertę zajęć pozalekcyjnych, a także odwożenie dzieci do szkoły połączone z dojazdami do pracy);
- Dużym wyzwaniem dla samorządu gminnego jest dokończenie i uruchomienie w Kołaczycach nowego przedszkola, połączonego ze żłobkiem;
- Konieczne jest także ponoszenie nakładów na utrzymanie infrastruktury szkolnej w odpowiednim stanie – tyczy się to zarówno samych budynków szkół i ich wyposażenia, jak również infrastruktury przyszkolnej i okołoszkolnej, ułatwiającej codzienne funkcjonowanie (jak chociażby parkingi typu „pocałuj i jedź”).

j) kapitału społecznego

Z końcem 2020 r. na terenie gminy Kołaczyce funkcjonowało 29 organizacji pozarządowych, z czego większość stanowiły koła gospodyń wiejskich oraz jednostki OSP. Wśród podmiotów tych wyróżnia się 307. Kołaczycka Grunwaldzka Drużyna Harcerska „Wilki”, a także – głównie poprzez swoją aktywną działalność i obecność wśród społeczności lokalnej – Stowarzyszenie Miłośników Kołaczyc i stowarzyszenie zrzeszające kosynierów w Bieździedzy. Na koniec 2020 r. wartość wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Kołaczyce wynosiła 3,25 organizacji, nieco mniej niż w przypadku średniej dla regionu (3,77) oraz powiatu (3,58). Na tle porównawczym rezultat ten nie wyróżniał się, należy pamiętać jednak o największej niedoskonałości tych danych – liczebność organizacji nie przekłada się na jakość i skuteczność ich działania.

Frekwencja wyborcza w gminie Kołaczyce rośnie, choć nie jest to wzrost ciągły – o ile bowiem wybory do rad gmin w 2014 r. skupiły niemal 53% uprawnionych do głosowania, o tyle w wyborach do Sejmu RP zagłosowało 47,74%. Frekwencja w każdym kolejnym analizowanym głosowaniu przekraczała pułap 54%, a ostatnie jak dotąd wybory – prezydenckie w 2020 r. - skupiły (II tura) 67,80% uprawnionych do głosowania. Frekwencja w analizowanej jednostce kształtowała się bardzo podobnie do trendów obserwowanych w powiecie i województwie, nie wyróżniając się jednocześnie na tle porównawczym.

Konsekwencje i wyzwania:

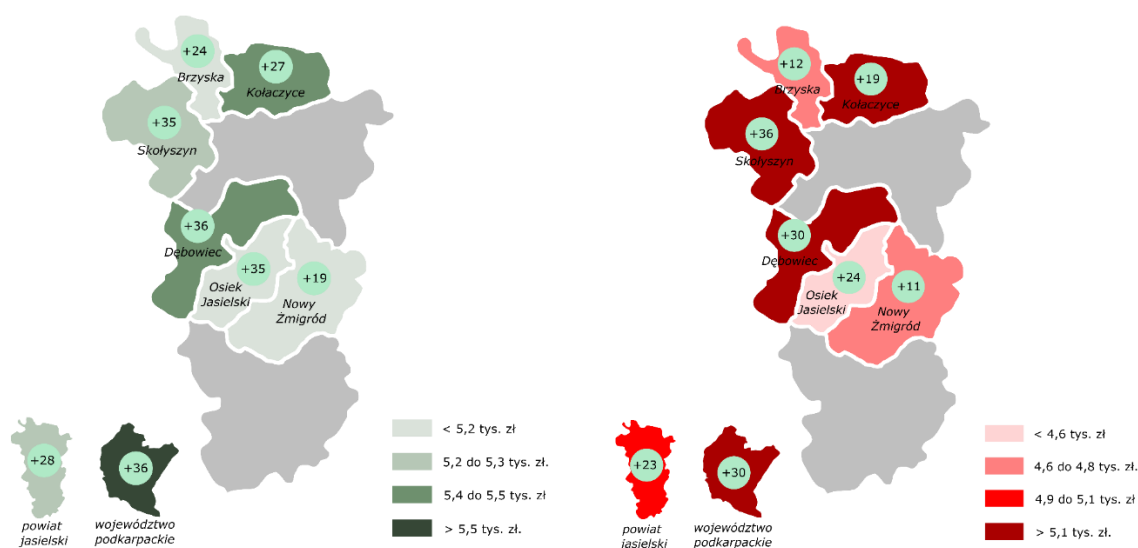
- Poziom partycypacji społecznej w gminie Kołaczyce jest zadowalający – świadczy o tym liczba stowarzyszeń i innych organizacji społecznych oraz skala ich działalności. W dużej mierze są to działania nakierunkowane na kultywowanie lokalnych tradycji, czego widocznym efektem, niewątpliwie wyróżniającym analizowaną gminę, jest kołaczycka izba muzealna oraz obecność kosynierów w Bieździedzy, poparta wieloletnią tradycją;

- O skali zaangażowania mieszkańców w życie społeczności lokalnych świadczy także fakt przejścia i prowadzenia kilku zespołów szkolno-przedszkolnych przez stowarzyszenia. Niezależnie od kwestii związanych z funkcjonowaniem tych placówek, samorząd gminny winien doceniać i rozwijać podobne inicjatywy;
- Zaangażowanie w życie społeczne, mierzone frekwencją wyborczą, rośnie w skali kraju i regionu. Analogiczne trendy obserwowane są w gminie Kołaczyce, co jest kolejnym potwierdzeniem korzystnej sytuacji, związanej z kapitałem społecznym jednostki;
- Dla wielu jednostek, w których z jednej strony występuje zjawisko migracji naukowej i/lub zarobkowej ludzi młodych, a z drugiej pojawia się dopływ nowych mieszkańców, zagrożeniem jest zmiana struktury społecznej – osłabienie więzi ze społecznością lokalną oraz obojętność na problemy związane z miejscem zamieszkania. Samorząd gminny, programując współpracę z organizacjami społecznymi, winien ten fakt uwzględniać i odpowiednio mu przeciwdziałać.

k) sytuacji finansowej gminy

Dochody budżetu gminy Kołaczyce na koniec 2020 r. wyniosły nieco ponad 49 mln zł, o 10,4 mln zł więcej, niż na początku analizowanego okresu, tj. w 2017 r. W przeliczeniu na jednego mieszkańca dochód w 2020 r. wyniósł 5 486,88 zł, co stanowiło jeden z wyższych rezultatów wśród gmin tła porównawczego, przekraczający średnią powiatową (5 344,86 zł), ale niższy od średniej dla gmin województwa (6 055,73 zł). Zdecydowaną większość budżetu gminy w całym okresie 2017-2020 stanowiły dotacje (41,2% w 2020 r.) oraz subwencje (35,2%), chociaż należy zauważyć, że udział obydwu kategorii sukcesywnie malał. Przełożyło się to na wzrost odsetka dochodów własnych, z 19,4% (2017) do 23,5% (2020). Sprawność gminy w pozyskiwaniu funduszy unijnych należy ocenić jako zadowalającą – w okresie 2016-2020 pozyskano z tego źródła blisko 8,15 mln zł.

Rysunek 7. Dochody i wydatki budżetów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca i procentowa zmiana tych wartości w roku 2020 w stosunku do 2017 r.

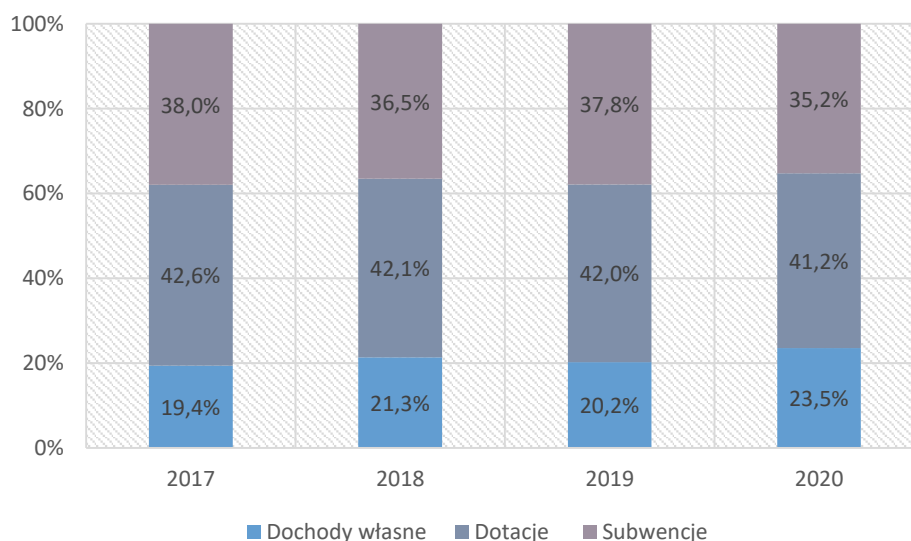
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2020 r. gmina Kołaczyce wydała 46,8 mln zł, o 19% więcej niż w roku 2017. Nieco ponad 10% stanowiły wydatki inwestycyjne, co było rezultatem zbliżonym do średniej dla gmin powiatu (10,6%). W przeliczeniu na jednego mieszkańca gmina Kołaczyce w 2020 r. wydawała 5 234,55 zł, mniej niż w przeciętnej gminie Podkarpacia (5 859,60 zł), ale już więcej, niż wynosiła średnia powiatowa (5 126,27 zł). Poziom wydatków budżetu gminy w 2020 r. przypadający na jednego mieszkańca był

najwyższy spośród wszystkich analizowanych jednostek – ale zwraca też uwagę fakt nadwyżki dochodów nad wydatkami, osiągnięty w 2020 r.

Strukturę wydatków i dochodów budżetu gminy Kołaczyce zaburza kwestia związana z programem socjalnym „Rodzina 500+” – dochody i wydatki w działach „Rodzina” zajmują czołowe miejsca. Kolejną kategorię wydatków zajmowały te przyporządkowane do działu „Oświata i wychowanie” (26,8% ogółu w 2020 r.), następnie „Administracja publiczna”, „Pomoc społeczne” oraz „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”. Struktura ta nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do roku 2017, nie wyróżnia się także na tle porównawczym.

Wykres 4: Struktura dochodów gminy Kołaczyce w latach 2017-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Konsekwencje i wyzwania:

- Gospodarka finansowa gminy Kołaczyce jest dość uporządkowana – zwraca uwagę rosnący odsetek dochodów własnych w strukturze dochodów oraz nadwyżka dochodów nad wydatkami, wypracowana w 2020 r. Konieczna jest kontynuacja zrównoważonej polityki finansowej, z szukaniem źródła nowych dochodów i optymalizacją kosztów włącznie;
- Pomijając dział „Rodzina”, związany z transferami w ramach programu „Rodzina 500+”, największym obciążeniem dla budżetu gminnego jest funkcjonowanie placówek oświatowych – szkół i przedszkoli. Kwestia ta winna być przedmiotem szczególnej uwagi, z działaniami optymalizacyjnymi włącznie;
- Konieczne utrzymanie i wzmocnienie sprawności w pozyskiwaniu środków unijnych w nowej perspektywie finansowej UE (2021-2027), z jednoczesnym racjonalnym doбором inwestycji;
- Dla wykorzystania potencjału płynącego z zaangażowania społecznego należy rozważyć rozwój mechanizmów partycypacyjnych w wydatkowaniu części środków – np. uruchomienie budżetu obywatelskiego dla Kołaczyc.

Analiza strategiczna (SWOT) gminy Kołaczyce

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Służy porządkowaniu informacji, dokonywaniu oceny zasobów i czynników zewnętrznych, ułatwia też identyfikację wyzwań i określenie priorytetów rozwoju. W najbardziej podstawowym ujęciu, polega na grupowaniu czynników odnoszących się do polityki rozwoju na cztery kategorie, nazwane z j. ang.: strengths – mocne strony, weaknesses – słabe strony, opportunities – szanse i threats – zagrożenia. W związku z dużą dokładnością prac diagnostycznych, wymienione kategorie doprecyzowano z zamiarem zestawienia najważniejszych wniosków z nich płynących. Efektem tego jest wskazanie w poniższej tabeli potencjałów konkurencyjnych gminy Kołaczyce (cech lub zasobów gminy stanowiących wymierną wartość rozwojową), barier strategicznych, które w istotny sposób ograniczają potencjały gminy (lub de facto hamują jej rozwój) oraz potencjalnych szans i zagrożeń, które wynikają z uwarunkowań zewnętrznych.

Tabela 2. Wyniki analizy SWOT dla gminy Kołaczyce

Silne strony - Potencjały konkurencyjne	Słabe strony - Bariery rozwojowe
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość Jasła – istotnego ośrodka administracyjnego, usługowego i gospodarczego oraz niewielka odległość do Krosna i Gorlic, pełniących podobne funkcje; • Dostępność DK73 biegnącej z Pilzna do Jasła, przebiegającej przez gminę – czynnik podnoszący atrakcyjność inwestycyjną gminy; • Dobrze zorganizowana lokalna komunikacja zbiorowa (m.in. PGZK „Jasiel”) – czynnik zapewniający dostępność komunikacyjną Jasła i sąsiednich gmin, a jednocześnie bezpośredni dostęp do autobusowych połączeń dalekobieżnych – ułatwiony dojazd do Tarnowa i Krakowa; • Rozbudowany układ komunikacyjny i sieć dróg; • Zasoby przyrodnicze i malowniczość krajobrazu (wzgórze Goleśz wraz z rezerwatem, obszary Natura 2000, Wisłoka itp.) – potencjał dla rozwoju oferty rekreacyjnej, wypoczynkowej i drobnej turystyki, pozytywnie wpływający również na atrakcyjność osadniczą; • Lokalizacja gminy na jednym z głównych szlaków dojazdowych do Beskidu Niskiego i Bieszczadów – potencjał oparcia oferty kulturalnej i gospodarczej gminy (i sąsiednich jednostek) o ruch turystyczny generowany przez pasma górskie; • Relatywnie wysoki odsetek osób młodych – czynnik sprzyjający pobudzaniu energii młodych w obszarze kultury i aktywności społecznej, wzmacnianiu przywiązania do miejsca 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczona dostępność ponadlokalna Rzeszowa jako ośrodka regionalnego (brak bezpośrednich połączeń komunikacji zbiorowej) oraz niedostosowanie stanu nawierzchni i przepustowości DK73 do aktualnego natężenia ruchu (w tym poza obszarem gminy, m.in. na wjeździe do Jasła) – barierą dostępu do dóbr i usług wyższego rzędu i rozwoju większych podmiotów gospodarczych oraz czynnik obniżający atrakcyjność osadniczą; • Transport publiczny nieprzystosowany do obsługi osób z ograniczoną mobilnością – czynnik wykluczenia transportowego tej grupy mieszkańców; • Ograniczona dostępność atrakcyjnych terenów inwestycyjnych w posiadaniu gminy, związana m.in. z niskim poziomem pokrycia terenów gminy planami zagospodarowania przestrzennego – czynnik ograniczający atrakcyjność inwestycyjną i możliwości stymulowania lokalnego rozwoju gospodarczego i długofalowej gospodarki przestrzennej; • Niskie wskaźniki przedsiębiorczości i brak wyróżniającego się profilu gospodarczego bądź usługowego – ograniczenie atrakcyjności osadniczej, negatywny wpływ na budżet lokalny; • Niskie kompetencje pracowników na lokalnym rynku pracy, w tym wśród osób młodych; • Zagrożenia naturalne (osuwiska, niezabezpieczone mniejsze cieki wodne, powodzie) – czynnik ryzyka dla zdrowia i życia mieszkańców oraz wysokich kosztów

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>zamieszkania oraz świadczą o atrakcyjności osadniczej gminy względem Jasła;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tradycje rolnicze lokalnej gospodarki – potencjał budowania inicjatyw gospodarczych dostosowanych do dzisiejszych warunków ekonomicznych w oparciu o tradycję, a jednocześnie możliwość dywersyfikacji działalności rolniczej w kierunku agroturystyki; • Tradycje i odradzająca się funkcja handlowa Kołaczyc (m.in. regularnie odbywające się targi na targowisku „Mój Rynek”) – potencjał dla wzmacniania i promocji lokalnej przedsiębiorczości; • Rozwinięta sieć placówek oświatowych – jako baza dla kształtowania kapitału ludzkiego i społecznego (z założeniem doskonalenia jakości kształcenia); • Środowisko organizacji działających w lokalnej społeczności (harcerstwo, parafia, OSP z tradycjami, KGW) – potencjał dla rozwoju współpracy przy tworzeniu oferty kulturalnej, turystycznej i obywatelskiej; • Współpraca międzysamorządowa w ramach powiatu jasielskiego – baza, doświadczenie i relacje niezbędne dla wspólnych działań w ramach obszaru funkcjonalnego Jasła. 	<p>materiałnych w przypadku nagłych zjawisk pogodowych, stanowiący barierę dla inwestorów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słaba dostępność sieci, wysokie koszty rozbudowy oczyszczalni ścieków oraz znacząco utrudnione możliwości rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w częściach gminy o rozproszonej zabudowie – negatywny wpływ na czystość gleb i wód, niepewność dostępu do wody w okresie suszy, czynnik ograniczający atrakcyjność osadniczą; • Niekorzystne wskaźniki i prognozy demograficzne (spadek liczby mieszkańców, postępujący proces starzenia się społeczeństwa, zjawisko emigracji edukacyjnej i zarobkowej) – wytracanie najważniejszego zasobu gminy; • Ograniczona dostępność miejsc i okazji służących integracji różnych grup mieszkańców, szczególnie młodych osób – czynnik ograniczający atrakcyjność osadniczą i możliwość budowania kapitału społecznego, sprzyjający rozluźnianiu się więzi społecznych; • Przeciętny poziom nauczania w szkołach – determinanta niskiego poziomu kapitału ludzkiego, bariera motywacji do podnoszenia swoich kompetencji i ambicji, zaś w perspektywie czasu bariera budowania przywiązania do miejsca zamieszkania związana z brakiem perspektyw i atrakcyjności inwestycyjnej związanej z niewielką dostępnością wykwalifikowanych pracowników.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa zewnętrznej dostępności drogowej, w tym modernizacja DK73 w nowym przebiegu, budowa linii kolejowej między Dębicą i Jasłem oraz budowa drogi S19 - jako stymulanty dla rozwoju całego regionu jasielskiego; • Potencjał pogłębiania się współpracy międzysamorządowej, w szczególności w ramach MOF Jasło (nowe instrumenty i platformy służące pogłębianiu współpracy, dedykowane fundusze itp.); • Dostępność funduszy unijnych, międzynarodowych i krajowych oraz nowych instrumentów finansowania na realizację szerokiego, zintegrowanego wachlarza kosztochłonnych projektów oraz wykorzystanie niedawno odzyskanego statusu miejskiego Kołaczyc do absorpcji funduszy zewnętrznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie się tendencji migracji do większych ośrodków miejskich i zagranicznych w związku z pogłębiającymi się różnicami pomiędzy Rzeszowem i resztą Podkarpacia oraz pomiędzy województwami, zaś w konsekwencji odpływ kapitału ludzkiego, ubożenie kapitału społecznego i odpływ płatników podatków stanowiących o budżecie lokalnym oraz możliwościach rozwojowych; • Niski priorytet modernizacji dróg i rozwoju linii kolejowych w regionie wśród planów rządowych, GDDKiA, PKP i przewoźników regionalnych; • Niepewna sytuacja gospodarcza i na rynku pracy związane m.in. z epidemią koronawirusa; • Ryzyka związane ze zmianami klimatu – występowanie gwałtownych zjawisk

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<ul style="list-style-type: none"> • Programy rządowe i systemy finansowe ukierunkowane na politykę prorodziną, ofertę dla młodzieży i młodych dorosłych, kompleksową politykę senioralną i społeczną; • Moda na zdrowy i aktywny tryb życia oraz rozwijające spędzanie czasu wolnego, wzrost znaczenia turystyki jako gospodarki lokalnej oraz utrzymanie się trendu rosnącej popularności turystyki rekreacyjnej i wypoczynkowej w otoczeniu natury (budowa zintegrowanej oferty turystycznej z gminami ościennymi); • Wykorzystanie przewag konkurencyjnych w zakresie podnoszenia atrakcyjności osadniczej (np. bliskość względem Jasła); • Polityczny i społeczny priorytet związany z ochroną środowiska oraz ograniczaniem zmian klimatu i adaptacją do nich, dostęp do wiedzy i sprawdzonych rozwiązań, dostępność środków finansowych. 	<p>pogodowych (np. deszcze nawalne, długookresowe susze) oraz konieczność ponoszenia kosztów przeciwdziałania ich zagrożeniom i skutkom;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrwalająca się biurokracja – ograniczenie kreatywności i inicjatywności administracji publicznej; • Niska jakość polityki centralnej i stanowionego prawa – brak wzorca prowadzenia długofalowej i profesjonalnej polityki rozwoju, nieporządek prawny oraz rosnące koszty realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego przy jednoczesnym braku rekompensat; • Rosnące koszty utrzymania i eksploatacji infrastruktury sieciowej oraz usług komunalnych; • Szybsze i skuteczniejsze wykorzystanie posiadanych potencjałów rozwojowych przez gminy o charakterze i zasobach zbliżonych do Kołaczyca – ryzyko utraty pomysłów na rozwój społeczno-gospodarczy jednostki; • Ryzyko wyhamowania poziomu inwestycji oraz rozwoju gminy ze względu na kryzys gospodarczy, inflację i skalę zmian w systemie finansów publicznych w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego.
---	--

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie wyników z diagnozy oraz dyskusji w ramach spotkań warsztatowych z interesariuszami lokalnymi

Wizja i misja rozwoju gminy Kołaczyce

WIZJA ROZWOJU

Wizja rozwoju stanowi projekcję, opis pożądanego stanu gminy w perspektywie roku 2030. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą władze samorządowe i wszyscy zaangażowani partnerzy. Wskazuje ona zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych interwencji.

Gmina Kołaczyce w 2030 roku to przestrzeń trwałego i zrównoważonego rozwoju, gdzie warto mieszkać, pracować i wypoczywać, a także prowadzić działalność gospodarczą i inwestować.

Gmina Kołaczyce czerpie benefity z działań i inwestycji wykonanych na przestrzeni ostatnich lat, w tym w ramach współpracy gmin tworzących obszar funkcjonalny Jasła oraz innych partnerstw lokalnych i ponadlokalnych. Rozwija się gospodarka lokalna, szczególnie w ramach skoncentrowanych i zorganizowanych stref aktywności gospodarczej i inwestycyjnej, korzystających z wysokiej dostępności komunikacyjnej gminy. Przedsiębiorczość mieszkańców owocuje nowymi mikro, małymi i średnimi działalnościami gospodarczymi. Ważna jest działalność handlowa, animacyjna i usługowa, na czele z szeroko pojętą branżą zagospodarowania czasu wolnego. Rolnictwo przeszło transformację w kierunku produkcji ekologicznej i specjalistycznej oraz większego powiązania z agroturystyką, rekreacją i wypoczynkiem. Powstają nowe atrakcyjne i funkcjonalne przestrzenie publiczne, służące mieszkańcom oraz turystom i gościom, przede wszystkim w ramach postępujących procesów rewitalizacji oraz odnowy miejscowości. Gmina konsekwentnie stawia na rozwój zrównoważony, na inwestycje zarówno w infrastrukturę (gospodarczą, drogową, techniczną, publiczną itp.), jak również w kapitał ludzki i społeczny. Realizowane są działania z zakresu rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, programy likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła i inwestycje w OZE, projekty nastawione ochronę zasobów wodnych, przyrody i różnorodności biologicznej, a także przedsięwzięcia doskonalące system gospodarowania odpadami. Wciąż poprawiana jest dostępność i jakość bazy oraz pozostałych usług publicznych świadczonych przez samorząd. Są one adaptowane do zmieniających się potrzeb i struktury społeczności lokalnej. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służą rozwojowi gminy, wzrostowi gospodarczemu, włączeniu i aktywizacji społecznej oraz poprawie stanu środowiska.

MISJA

Misja wskazuje naczelny cel polityki rozwoju gminy, wokół którego powinny koncentrować się działania władz samorządowych i wszystkich zaangażowanych partnerów. Stanowi przesłanie, będące podstawą i określeniem kierunku współpracy na szczeblu lokalnym.

Chcemy wspólnie kreować trwałą i zrównoważony rozwój gminy Kołaczyce, która zapewnia wysoki standard życia oraz wszechstronne możliwości samorealizacji swoich mieszkańców, jest przychylna ludzkiej pracy i przedsiębiorczości, a jednocześnie dba o lokalne zasoby środowiskowe i kulturowe.

Obszary, cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku oraz oczekiwane efekty jej realizacji

Wieloaspektowość zmian zachodzących w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od samorządu lokalnego opracowania zintegrowanej interwencji publicznej, która będzie stanowić skuteczną odpowiedź na wyzwania będące ich następstwem. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w strukturze strategii, której podstawę stanowią **3 obszary strategiczne**, które wzajemnie się przenikają i uzupełniają. W ramach tych obszarów dokonano koncentracji różnych działań wokół wyznaczonych celów.

Schemat 1. Obszary strategicznego rozwoju gminy Kołaczyce do 2030 roku

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. **Cele strategiczne** mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy. **Cele operacyjne** dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Następnie określono kierunki działań, które wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. **Kierunki działań** oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Część z nich to **konkretne przedsięwzięcia rozwojowe (projekty), najczęściej o charakterze inwestycyjnym**, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju gminy w perspektywie roku 2030. Strategia określa również **oczekiwane rezultaty** planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz **wskaźniki** ich osiągnięcia. Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Obszary, cele i kierunki działań zostały zidentyfikowane na bazie wniosków z pogłębionej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, a także uzgodnień poczynionych w ramach szerokiej debaty publicznej i konsultacji społecznych, w kontekście przyjętej wizji rozwoju gminy w perspektywie 2030 r.

Pierwszy obszar strategiczny poświęcony został sferze **INFRASTRUKTURY, PRZESTRZENI I ŚRODOWISKA**.

- Kluczowym wyzwaniem, z którym boryka się gmina Kołaczyce, jest konieczność rozwoju podstawowej infrastruktury sieciowej, wpływającej na jej atrakcyjność osadniczą i inwestycyjną oraz stan środowiska naturalnego. Obecnie dostępność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej pozostaje na poziomie niższym niż średnio w powiecie i regionie. Deficyty są

szczególnie widoczne we wschodniej i północnej części gminy. Budowa, rozbudowa i przebudowa wodociągów i kanalizacji będzie należeć do kosztownych zadań z uwagi na ukształtowanie terenu oraz rozproszenie zabudowy. Ponadto problemy w zakresie stanu środowiska naturalnego w gminie Kołaczyce wpisują się w dość typowy katalog – na pierwszy plan wysuwa się jakość powietrza, które zanieczyszczane jest tzw. niską emisją, pochodzącą z palenisk w budynkach mieszkalnych. Istotnym wyzwaniem jest też ochrona zasobów wodnych oraz poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

- Walory środowiskowe gminy, wśród których wyróżnia się w szczególności rezerwat przyrody „Golesz” i znajdujące się tam wychodnie piaskowcowe, a także obszary „Natura 2000”, są niewielkie i słabo rozpoznawalne, szczególnie w kontekście zasobów innych gmin powiatu jasielskiego, jednak posiadają potencjał związany z rozwojem oferty agroturystycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej itp., zarówno dla mieszkańców, jak również turystów i gości. W związku z tym powinny być nie tylko skutecznie chronione, ale także odpowiedzialnie włączane w obieg społeczny i gospodarczy.
- Dążenie do poprawy atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej oraz w zakresie zagospodarowania czasu wolnego wymaga troski o bezpieczeństwo i przestrzeń wspólną. Samorząd gminny w swoich kompetencjach posiada tzw. władztwo planistyczne na poziomie lokalnym. Oznacza to, iż dysponuje narzędziami do prowadzenia polityki przestrzennej, m.in. w zakresie planowania przestrzennego, kształtowania przestrzeni oraz ochrony krajobrazu i miejsc szczególnie ważnych dla lokalnej społeczności, jak również polityki inwestycyjnej, w tym przy uwzględnieniu występujących na terenie gminy zagrożeń (powodziowych, osuwiskowych itp.). Aktualne wskaźniki pokrycia gminy Kołaczyce miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennymi są bardzo niskie i odstają od średnich powiatowej i wojewódzkiej, co wymaga pilnej interwencji. Intensyfikacji działań planistycznych powinny towarzyszyć przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji.

W odpowiedzi na powyższe, **cel strategiczny nr 1 stanowi: Rozwój przestrzenny i infrastrukturalny, gwarantujący komfort życia, jakość środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwo i mobilność mieszkańców.** W ujęciu całościowym polityka środowiskowa gminy będzie się ogniskować wokół uporządkowania polityki planistycznej oraz racjonalnego gospodarowania zasobami w sposób zrównoważony, czyli taki, który pozwoli by korzystały z nich także przyszłe pokolenia. Niezwykle istotne dla gminy będzie zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej, kompleksowa gospodarka wodami opadowymi i rozwój systemu zaopatrzenia w wodę. Strategia postępowania zakłada rozwój infrastruktury sieciowej wraz z zapewnieniem rozwiązań alternatywnych tam, gdzie takie inwestycje nie są możliwe pod względem technicznym lub opłacalne ekonomicznie. Ponadto, biorąc pod uwagę wyzwania cywilizacyjne i oczekiwania społeczne, kontynuowane będą działania na rzecz poprawy jakości środowiska, szczególnie ochrony powietrza i zasobów wodnych, z uwzględnieniem działań zmierzających do neutralności klimatycznej, w tym m.in. wymiana starych kotłów węglowych, modernizacja energetyczna budynków, szersze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, projekty z zakresu ochrony i kształtowania krajobrazu oraz bioróżnorodność środowiska przyrodniczego. Gmina będzie występowała w roli realizatora działań, ale przede wszystkim będzie aktywnie wspierała prywatne inwestycje ukierunkowane na wskazany cel, w tym poprzez ekodoradztwo oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych. Planuje się ponadto interwencje z zakresu doskonalenia systemu gospodarki odpadami, rozwoju systemu selektywnej zbiórki i transportu odpadów komunalnych oraz wsparcie bazy do prowadzenia usług komunalnych. Działaniem przekrojowym będzie szeroko rozumiana

edukacja ekologiczna i przedsięwzięcia na rzecz zwiększania świadomości mieszkańców (m.in. w zakresie ograniczania niskiej emisji, segregacji odpadów, odpowiedzialnego gospodarowania wodą), w tym we współpracy z partnerami publicznymi i pozarządowymi. Poza tym, gmina będzie podejmowała wspomniane wcześniej prace zmierzające do objęcia całej jej powierzchni miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz działania rewitalizacyjne i służące odnowie centrów miejscowości, które wpłyną pozytywnie na estetykę, dostępność i funkcjonalność przestrzeni, komfort życia mieszkańców oraz stworzą warunki dla rozwoju nowych działalności gospodarczych.

Kolejnym istotnym obszarem interwencji będzie poprawa dostępności transportowej gminy i mobilności mieszkańców. Zaplanowano inwestycje w drogi, ciągi piesze i pieszo-rowerowe, parkingi i punkty przesiadkowe oraz infrastrukturę towarzyszącą. Jednym z priorytetów w tym zakresie pozostaje zwiększenie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Jednocześnie, ze względu na ponadlokalny charakter działań, zakładana jest szeroka współpraca z innymi właścicielami i zarządcami dróg oraz sąsiednimi samorządami. Kluczowym wyzwaniem dla gminy będzie wspieranie realizacji inwestycji m.in. w zakresie budowy obwodnic Kołaczyc i Brzostku (DK73), a także budowy linii kolejowej nr 166 Dębica – Jasło. W zakresie organizacji transportu, zakłada się współpracę w celu podniesienia jakości, dostępności i integracji różnych form transportu, dostosowanych do potrzeb społecznych i zawodowych mieszkańców, a także wymagań środowiskowych. W ramach walki z wykluczeniem transportowym gmina planuje m.in. wprowadzenie usługi indywidualnego transportu door-to-door, głównie na obszarach wiejskich. Z punktu widzenia budowy oferty oraz promocji i poprawy dostępności obszarów o walorach przyrodniczych, ważna będzie rozbudowa siatki ścieżek rowerowych dedykowanych rekreacji oraz ich wewnętrzna i zewnętrzna integracja.

Z kolei podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego będzie możliwe dzięki rozwojowi i kontynuacji działań w zakresie prewencji, edukacji i profilaktyki wśród mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży, doskonaleniu i integracji procesów zarządzania bezpieczeństwem, kompleksowemu wsparciu służb, w szczególności jednostek OSP, wsparciu inwestycji ukierunkowanych na zapobieganie katastrofom i klęskom żywiołowym oraz ograniczanie ich skutków. Priorytetowa będzie tu utworzenie Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Istotnym wyzwaniem pozostają także wspomniane wcześniej działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, m.in. poprzez rozwój oświetlenia ulicznego i publicznego na terenie gminy, rozwój kompleksowego systemu monitoringu wizyjnego, budowę chodników, przejść dla pieszych, infrastruktury i urządzeń bezpieczeństwa itp.

Drugi obszar strategiczny stanowią **MIESZKAŃCY I ICH POTRZEBY**. Planowane w jego obrębie działania będą ukierunkowane na rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, w tym zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, włączającego oraz efektywnego systemu edukacji, a także usług w zakresie kultury i sportu, służących aktywizacji i integracji mieszkańców oraz poprawie atrakcyjności gminy, przede wszystkim w ocenie ludzi młodych. Ponadto obszar obejmuje zadania z zakresu administracji i zarządzania publicznego.

- Biorąc pod uwagę niekorzystne trendy demograficzne (znaczący wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym) oraz skutki pandemii koronawirusa, prognozuje się zwiększony popyt na usługi zdrowotne, w tym specjalistyczne, oraz społeczne. W tym kontekście konieczne będą zintegrowane działania profilaktyczne, diagnostyczne, medyczne i doskonalące itd., mające na celu zapewnienie odpowiedniego wsparcia mieszkańcom, prowadzone zarówno w granicach kompetencji gminy, jak i realizowane we współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi.

- System edukacji w gminie Kołaczyce opiera się na równomiernie rozłożonej sieci placówek edukacyjnych publicznych i niepublicznych – przedszkolnych i nauczania podstawowego. Liczba uczniów w szkołach systematycznie jednak maleje, co potwierdza niekorzystną sytuację demograficzną i może skutkować koniecznością optymalizacji kosztów funkcjonowania systemu i poszczególnych placówek oświatowych. Jednocześnie analiza wyników egzaminów ósmoklasisty wykazała, że poziom nauczania w placówkach z terenu gminy jest dość niski, szczególnie w porównaniu z innymi jednostkami. Wskazuje to na konieczność podjęcia kompleksowej interwencji w sferze szeroko pojętej edukacji i wychowania. Jednocześnie trzeba podkreślić, iż wszystkie działania związane z budową i utrzymaniem kapitału ludzkiego i społecznego są najbardziej efektywną inwestycją w długoterminowy rozwój gminy.
- Obszar animacji i zagospodarowania czasu wolnego może stać się jednym z wyróżników gminy. Na dzień dzisiejszy oferta ma wymiar podstawowy, z potencjałem rozwoju, który zapewniają lokalne instytucje kultury (Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach), a także aktywnie działające organizacje pozarządowe i społeczne oraz inicjatywy prywatne (m.in. zespół ludowy „Pogórzanie z Bieździedzy”, koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, oddział kosynierów w Bieździedzy, Stowarzyszenie Miłośników Kołaczyc). Rozwój sfery kultury, rozrywki, sportu i rekreacji wymaga zarówno działań inwestycyjnych (w zakresie infrastruktury społecznej, ale także materialnego dziedzictwa kulturowo-historycznego, wśród którego trzeba wskazać ruiny średniowiecznego zamku „Golesz” w Krajowicach, jako obiekt o największym potencjale turystycznym), jak i w zakresie poszerzenia i zróżnicowania oferty (zajęć, warsztatów, wydarzeń itp.), z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań mieszkańców, a także turystów i gości odwiedzających gminę.
- Elementem łączącym powyższe obszary jest administrowanie i zarządzanie publiczne, dążące do zrównoważonego rozwoju gminy. Zadania strategiczne i bieżące mają stanowić odpowiedź na rosnące oczekiwania mieszkańców i innych klientów względem administracji publicznej, a ich realizacja ma doprowadzić do zwiększenia efektywności i skuteczności działania samorządu lokalnego, z uwzględnieniem zaangażowania mieszkańców w te procesy. Tym bardziej, że nowoczesne zarządzanie publiczne charakteryzują rosnące współzależności z innymi dziedzinami, co sprawia, że jest ono jeszcze bardziej oparte na wiedzy i współpracy.

Mając na uwadze powyższe, **cel strategiczny nr 2 określono jako: System usług publicznych, dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, przygotowany na wyzwania współczesności, zapewniający efektywny rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz gwarantujący wysoką jakość życia.**

W obszarze ochrony zdrowia, najważniejsza będzie profilaktyka i diagnostyka, promocja zdrowego stylu życia i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększanie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia, w granicach kompetencji gminy (głównie działania dotyczące modernizacji bazy lokalowej i wyposażenia). W przypadku usług społecznych planowana jest realizacja przedsięwzięć w zakresie efektywnej polityki prorodzinnej, w tym promocja i wsparcie rodziny we wszystkich fazach jej rozwoju oraz przeciwdziałającej kryzysom i dysfunkcjom. Przewidziano także kompleksowe wsparcie kierowane do seniorów i osób z niepełnosprawnościami poprzez m.in. tworzenie i wspieranie dedykowanych placówek, klubów i organizacji, np. utworzenie i wyposażenie centrum opiekuńczo-mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami oraz przebudowę i rozbudowę Domu Pomocy Społecznej „Nazaret” w Kołaczycach. Strategia postępowania uwzględnia także pomoc dla bliskich i opiekunów osób

zależnych (pomoc wytchnieniowa i odciążeniowa). Nadrzędnym założeniem polityki społecznej pozostaje aktywizacja i integracja wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Jednym z instrumentów działania w tym zakresie będzie rozwój gminnego zasobu mieszkaniowego. Poza tym, aktywność samorządu i jego partnerów zostanie ukierunkowana na przeciwdziałanie i minimalizowanie zdrowotnych i społecznych skutków pandemii koronawirusa.

W obszarze edukacji priorytety na najbliższe lata stanowią: podnoszenie jakości kształcenia oraz dostosowanie systemu edukacji do standardów i wyzwań współczesności, rozwój oferty zajęć i różnorodnych form nauczania, wychowania i opieki nad dziećmi, doskonalenie i wsparcie kadr, rozwój i modernizacja bazy oświatowej oraz doposażenie i cyfryzacja placówek. System edukacji będzie zogniskowany na indywidualne potrzeby ucznia, zarówno wykazującego szczególne uzdolnienia, jak również borykającego się z trudnościami lub o specjalnych potrzebach. W kontekście wspomnianych skutków pandemii, zakłada się także działania ukierunkowane na poprawę zdrowia oraz kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, m.in. rozwój oferty usług specjalistycznych. Istotna będzie wzajemna współpraca szkół z innymi placówkami, w tym o charakterze międzynarodowym. Strategia postępowania zakłada ponadto ciągłe doskonalenie systemu zarządzania sferą oświaty, stanowiące odpowiedź na zmiany demograficzne, osadnicze, technologiczne i cywilizacyjne.

W obszarze oferty czasu wolnego wyróżnić można z jednej strony sport, rekreację i wypoczynek, a z drugiej kulturę i rozrywkę. W obu przypadkach strategia postępowania zakłada zarówno inwestycje, jak i działania miękkie. W obszarze infrastrukturalnym kluczowe będą m.in. budowa hali sportowej w Kołaczycach wraz z przebudową istniejących kompleksów sportowych na terenie gminy oraz przebudowa i rozbudowa budynku użyteczności publicznej w Kołaczycach z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa wraz z Biblioteką. Doskonalone będzie wyposażenie instytucji, z naciskiem na ich pełną cyfryzację. Przewidziane są także działania na rzecz poprawy atrakcyjności i różnorodności oferty oraz aktywizacji sfery czasu wolnego, m.in. wprowadzanie nowych zajęć, warsztatów, wydarzeń i programów kulturalnych oraz ruchowych, doskonalenie kadr, przyznawanie nagród i wyróżnień w sporcie i kulturze, rozwijanie współpracy z klubami kultury, instytucjami i organizacjami zajmującymi się animacją i edukacją kulturalną oraz promującymi i kultywującymi tradycje lokalne. Przewidywano także zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami, w tym podejmowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy obiektach o wartościach historycznych oraz przywracanie ich do obiegu społecznego i gospodarczego.

Ze względu na ponadprzeciętne znaczenie, w ramach strategii wyróżniono także cel operacyjny dotyczący poprawy atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla ludzi młodych. W tym zakresie planowana są m.in. realizacja działań w zakresie rozwoju oferty opieki nad dziećmi do lat 3, inwestycje kreujące przyjazne i funkcjonalne przestrzenie do aktywnego i rozwijającego spędzania czasu wolnego dla młodych mieszkańców, wsparcie organizacji aktywizujących dzieci i młodzież, aktywność samorządu nastawiona na poprawę dostępności i jakości usług publicznych świadczonych na rzecz rodzin, współpraca międzyinstytucjonalna w celu kształtowania i promocji przedsiębiorczości ludzi młodych, a także zadania z zakresu informacji i promocji.

W obszarze zarządzania publicznego priorytetem pozostaje ciągłe wzmacnianie potencjału i skuteczności administracji lokalnej, w tym poprzez rozwój nowoczesnej bazy administracyjnej, podnoszenie kompetencji i motywacji pracowników, cyfryzację zasobów, wdrażanie usprawnień zarządczych oraz rozwój e-usług. Wyzwaniem będzie zapewnienie dostępności architektonicznej,

cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej dla wszystkich klientów. Procesy zarządzania będą miały charakter partycypacyjny i włączający, aby zaangażować we wdrażanie strategii jak najwięcej partnerów. Rozwijana będzie współpraca, zarówno finansowa jak i pozafinansowa, na linii samorząd – organizacje pozarządowe, oraz doskonalony dialog z mieszkańcami, służący wzrostowi aktywności i partycypacji społecznej. Zakłada się również rozwój współpracy samorządowej w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz przenoszenie jej na środowiska lokalne. Kluczowe będzie zaangażowanie w tworzenie i rozwój partnerstw m.in. w ramach obszaru funkcjonalnego Jasła, Lokalnej Grupy Działania Nowa Galicja, czy współpracy transgranicznej.

Trzeci obszar strategiczny to **GOSPODARKA LOKALNA, TURYSTYKA I ROLNICTWO**.

- Gminne wskaźniki przedsiębiorczości są dość przeciętne, w tym na tle średnich dla powiatu i regionu. Gmina nie posiada żadnego wyróżniającego się profilu gospodarczego bądź usługowego, przesądzającego o jej rozpoznawalności na skalę ponadlokalną. Obok drobnych firm działają nieliczne zakłady przetwórcze, noclegowo-gastronomiczne, czy przedsiębiorstwa eksploatujące złoża piasku i żwiru. W ostatnim czasie odradza się też stopniowo funkcja handlowa Kołaczyca.
- Brak stref zorganizowanej i skoncentrowanej działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Szansa na ich powstanie rośnie wraz z zapowiadanyimi inwestycjami zwiększającymi dostępność komunikacyjną gminy. Spowodowałyby to pozytywny wzrost i zróżnicowanie gospodarki lokalnej, powstanie nowych miejsc pracy, a w konsekwencji wzmocnienie budżetu lokalnego (co jest szczególnie istotne w kontekście zaplanowanych w kolejnych latach wdrażania strategii inwestycji w różnych obszarach działania samorządu gminy Kołaczyce).
- Niewykorzystanym potencjałem lokalnym, o częściowym profilu gospodarczym, są wspomniane już wcześniej elementy dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Ich aktywizacja oraz włączenie w obieg społeczny i gospodarczy wymagać będzie współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, firmami i organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zainteresowanymi rozwojem i komercjalizacją oferty czasu wolnego.
- Należy wspomnieć o częściowo rolniczym profilu gminy. W ostatnich latach widoczny jest proces stopniowego zaniku upraw rolniczych, które w zdecydowanej większości wykorzystywały tradycyjne formy gospodarowania. Szansą pozostaje jednak rozwój nowoczesnego i innowacyjnego rolnictwa, w tym gospodarstw ekologicznych i wyspecjalizowanych oraz branż powiązanych.
- Lokalny rynek pracy charakteryzowało kilka niepokojących trendów, które wzmocnione zostały w okresie pandemii i zapewne będą narastały w okresie odbudowy. Zwraca uwagę m.in. utrzymujący się problem ze znalezieniem pracy przez osoby w potencjalnie najbardziej atrakcyjnym wieku (25-44), a także dość wysoki poziom bezrobocia długotrwałego. Wymagać to będzie sprawnej i efektywnej współpracy gminy z instytucjami rynku pracy, które w nowym okresie budżetowania Unii Europejskiej dysponowały będą instrumentami finansowymi i pozafinansowymi na walkę z bezrobociem i pobudzanie przedsiębiorczości.

W odpowiedzi na powyższe, **cel strategiczny nr 3 określono jako: Konkurencyjna i zróżnicowana gospodarka, czerpiąca z lokalnych zasobów i tradycji oraz aktywizująca i wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców.**

W obszarze wsparcia rozwoju różnorodnych form działalności gospodarczej zakłada się przede wszystkim działania skupione wokół utworzenia dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów inwestycyjnych, w szczególności wzdłuż DK73 i planowanej obwodnicy Kołaczyce. Gmina będzie aktywna na polu pozyskiwania i scalania terenów, współpracy z właścicielami gruntów, powiatem jasielskim, instytucjami otoczenia biznesu i rynku pracy, rozwijania dedykowanej infrastruktury komunikacyjnej oraz technicznej, a w kolejnych krokach zaangażuje się w opracowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej gminy i jej promocję wraz z założeniem ciągłego podnoszenia standardów obsługi inwestorów. Poza tym, strategia postępowania zakłada wspieranie przedsiębiorczości lokalnej, m.in. kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród uczniów lokalnych placówek oświatowych, a także zapewnienie przedsiębiorcom i osobom chcącym rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej dedykowanej oferty szkoleniowej, doradczej i informacyjnej. Ważne będzie wsparcie rozwoju, marketingu i sprzedaży produktów i usług lokalnych, w tym poprzez powołanie Centrum Produktu Lokalnego. Osobnym priorytetem pozostaje tworzenie warunków do rozwoju i modernizacji funkcjonujących gospodarstw rolnych, a także wsparcie i promocja rolnictwa ekologicznego i specjalistycznego. Działania będą skoncentrowane również na walce z bezrobociem, gdzie kluczową rolę będzie odgrywał Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle. Jednym z ważnych instrumentów interwencyjnych w tym zakresie ma być też wsparcie i promocja ekonomii społecznej. Biorąc pod uwagę trwającą pandemię koronawirusa, w strategii założono współpracę międzysektorową i międzyinstytucjonalną w zakresie wsparcia biznesu dotkniętego jej skutkami.

W obszarze rozwoju infrastruktury i oferty czasu wolnego, bazującej na walorach środowiskowych i kulturowych, zaplanowano przede wszystkim wykreowanie wyróżników turystycznych gminy, w szczególności w oparciu o lokalne zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowo-historyczne. Strategia postępowania obejmuje rozwój i wsparcie dedykowanej infrastruktury, w tym stref turystyki, rekreacji i wypoczynku oraz sieci szlaków, ścieżek i tras turystycznych, kulturowych, rekreacyjnych, sportowych, krajoznawczych itp. Kluczowe znaczenie będzie miało wykorzystanie rozwojowej potencjału pozostałości średniowiecznego zamku „Golesz” w Krajowicach, w tym m.in. prace podejmowane przy obiekcie oraz budowa ścieżki historyczno-przyrodniczej „Golesz”. Kolejną szansą jest współpraca ponadlokalna i międzysektorowa, w szczególności w ramach gmin powiatu jasielskiego, w tym m.in. ukierunkowana na stworzenie zagłębia questów kulturowych i przyrodniczych. Strategia postępowania obejmuje także wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne, w tym rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych oraz wspieranie powstawania oraz promocję lokalnej sieci gastronomicznej i noclegowej, w tym gospodarstw agroturystycznych. Zwiększenie oraz profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego będą ponadto możliwe dzięki rozwojowi i zintegrowaniu systemów wizualizacji, promocji i informacji turystycznej. Jednym z instrumentów w tym zakresie będzie organizacja imprez (kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych, krajoznawczych itp.) o ponadlokalnym charakterze, angażujących lokalnych przedsiębiorców, rolników, twórców, artystów, rzemieślników, społeczników i pasjonatów, budujących markę turystyczną gminy Kołaczyce.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Schemat 2. Schemat celów Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	MIESZKAŃCY I ICH POTRZEBY	GOSPODARKA LOKALNA, TURYSTYKA I ROLNICTWO
<p><i>Cel strategiczny 1.</i> <i>Rozwój przestrzenny i infrastrukturalny, gwarantujący komfort życia, jakość środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwo i mobilność mieszkańców.</i></p>	<p><i>Cel strategiczny 2.</i> <i>System usług publicznych dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, przygotowany na wyzwania współczesności, zapewniający efektywny rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz gwarantujący wysoką jakość życia.</i></p>	<p><i>Cel strategiczny 3.</i> <i>Konkurencyjna i zróżnicowana gospodarka, czerpiąca z lokalnych zasobów i tradycji oraz aktywizująca i wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców.</i></p>
<p>Cel operacyjny 1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.</p> <p>Cel operacyjny 1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.</p> <p>Cel operacyjny 1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.</p> <p>Cel operacyjny 1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.</p>	<p>Cel operacyjny 2.1. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.</p> <p>Cel operacyjny 2.2. Rozwój włączającego i wzmacniającego kompetencje przyszłości systemu oświaty i wychowania.</p> <p>Cel operacyjny 2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.</p> <p>Cel operacyjny 2.4. Poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla młodych osób.</p> <p>Cel operacyjny 2.5. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służące zrównoważonemu rozwojowi gminy.</p>	<p>Cel operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju inwestycji oraz różnorodnych form działalności gospodarczej i rolniczej na terenie gminy.</p> <p>Cel operacyjny 3.2. Rozwój infrastruktury i oferty czasu wolnego, wykorzystującej zasoby środowiskowe i kulturowe gminy.</p>

OBSZAR STRATEGICZNY 1.

INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Cel strategiczny 1.

Rozwój przestrzenny i infrastrukturalny, gwarantujący komfort życia, jakość środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwo i mobilność mieszkańców.

Cele operacyjne:

1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.

1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.

1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.

1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.

CEL OPERACYJNY 1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
1.1.1.	<p>Zapewnienie prawidłowej gospodarki ściekowej na terenie gminy, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa, rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kołaczycach oraz rozwój sieci kanalizacji sanitarnej na terenach gminy do tego predysponowanych, – wsparcie dla budowy alternatywnych form kanalizacji sanitarnej, zwłaszcza w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych, w przypadkach uzasadnionego braku możliwości rozwoju i włączenia do sieci. 	<p>Zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków</p> <p>Poprawa dostępności sieci kanalizacyjnej i wzrost jakości usług kanalizacyjnych</p> <p>Zapewnienie alternatywnych dla kanalizacji sieciowej rozwiązań na terenach trudnych i wykluczonych oraz optymalizacja systemu kanalizacji sanitarnej</p> <p>Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód</p> <p>Poprawa warunków mieszkaniowych oraz atrakcyjności inwestycyjnej i osadniczej</p>	<p>Przepustowość oczyszczalni ścieków (m³/d) ↗</p> <p>Odsetek mieszkańcó<i>w</i> i/lub gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacji ↗</p> <p>Liczba nowo wybudowanych przydomowych oczyszczalni z dofinansowaniem publicznym ↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wiśłoki w Jaśle, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

1.1.2.	Kompleksowe rozwiązania zagospodarowania wody deszczowej, w tym m.in. rozwój sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy.	<p>Poprawa retencji, bardziej racjonalna gospodarka zasobami wodnymi</p> <p>Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, ograniczenie szkód wynikłych wskutek deszczy nawalnych itp.</p>	<p>Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy</p> <p>↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy</p>
1.1.3.	Budowa, przebudowa, rozbudowa systemu zaopatrzenia w wodę na terenie gminy, w tym m.in. budowa, przebudowa, rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Krajowicach oraz rozbudowa sieci wodociągowej na obszarach umożliwiających jej efektywne i racjonalne ekonomicznie funkcjonowanie na terenie gminy.	<p>Poprawa dostępności sieci kanalizacyjnej i wzrost jakości usług wodociągowych</p> <p>Podniesienie jakości wody pitnej</p> <p>Poprawa warunków mieszkaniowych oraz atrakcyjności inwestycyjnej i osadniczej</p>	<p>Odsetek mieszkańców i/lub gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej</p> <p>↗</p> <p>Jakość wody pitnej</p> <p>↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>PGW Wody Polskie, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
1.1.4.	Rozwój bazy technicznej i potencjału kadrowego podmiotów świadczących usługi komunalne.	<p>Zapewnienie warunków dla efektywnego funkcjonowania podmiotów świadczących usługi komunalne</p> <p>Podniesienie dostępności i jakości</p>	<p>Liczba inwestycji w zakresie rozwoju bazy technicznej podmiotów świadczących usługi komunalne</p> <p>↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		świadczonych usług komunalnych	Liczba osób pracujących w sektorze komunalnym, które podniosły swoje kwalifikacje zawodowe (poprzez udział w szkoleniach lub innych formach doskonalenie) w ciągu roku ↗		
CEL OPERACYJNY 1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.					
	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
1.2.1.	Uporządkowanie polityki planistycznej przy aktywnym wykorzystaniu narzędzi planowania przestrzennego oraz mechanizmów partycypacji społecznej.	Zwiększenie powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego Umożliwienie zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju gminy Poprawa transparentności procesu wydawania decyzji przestrzennych Poprawa atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej gminy	Odsetek powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Organizacje pozarządowe

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>1.2.2.</p>	<p>Działania rewitalizacyjne oraz odnowa i tworzenie funkcjonalnych centrów miejscowości jako lokalnych „wizytówek”, w tym kompleksowa rewitalizacja rynku w Kołaczycach z odtworzeniem funkcji zieleni oraz rozwojem funkcji usługowo-handlowej oraz reprezentacyjnej i w zakresie organizacji wydarzeń, a także rewitalizacja parku w Sieklówce i Bieżdziadce.</p>	<p>Poprawa atrakcyjności, estetyki, dostępności i funkcjonalności przestrzeni</p> <p>Stworzenie warunków dla integracji oraz aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców</p> <p>Niwelacja problemów rozwojowych</p> <p>Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej oraz życia mieszkańców</p>	<p>Liczba zrealizowanych inwestycji rewitalizacyjnych oraz liczba mieszkańców, którzy skorzystali z programów aktywizacji</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Sołtysi i rady sołeckie</p>
<p>1.2.3.</p>	<p>Zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z instalacją infrastruktury umożliwiające atrakcyjne spędzanie czasu przez mieszkańców i integrację społeczności lokalnych, a jednocześnie tworzące ofertę dla turystów i gości.</p>	<p>Poprawa atrakcyjności, estetyki, dostępności i funkcjonalności przestrzeni</p> <p>Zagospodarowanie terenów użyteczności publicznej</p> <p>Stworzenie warunków dla integracji i aktywizacji społecznej</p> <p>Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy</p>	<p>Liczba nowych lub odnowionych przestrzeni publicznych na terenie gminy</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Sołtysi i rady sołeckie</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>1.2.4.</p>	<p>Poprawa jakości powietrza w gminie Kołaczyce m.in. poprzez ekodoradztwo i wsparcie realizacji indywidualnych inwestycji w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, – instalacji odnawialnych źródeł energii przez prosumentów, w tym montażu instalacji solarnych, – poprawy efektywności energetycznej lub termomodernizacji budynków lub mieszkań prywatnych. 	<p>Ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza</p> <p>Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy</p> <p>Zwiększenie wykorzystania OZE</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej budynków i mieszkań prywatnych</p>	<p>Liczba gospodarstw domowych, które zainstalowały OZE przy wsparciu publicznym</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba gospodarstw domowych, które dokonały termomodernizacji przy wsparciu publicznym</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba gospodarstw domowych korzystających z nieekologicznych źródeł ciepła</p> <p style="text-align: center;">↘</p> <p>Poziom zanieczyszczenia powietrza i/lub liczba dni w ciągu roku z przekroczonymi normami</p> <p style="text-align: center;">↘</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Inne JST, Mieszkańcy</p>
<p>1.2.5.</p>	<p>Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i monitoring ich efektywności energetycznej zmiierzające do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwentaryzacja i audyty energetyczne obiektów, 	<p>Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej</p> <p>Wzrost udziału energii z OZE w bilansie energetycznym gminy</p>	<p>Liczba i/lub odsetek budynków użyteczności publicznej korzystających z OZE</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba i/lub odsetek budynków użyteczności</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Inne JST, Jednostki gminne</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa efektywności energetycznej lub termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy, – wymiana źródeł grzewczych, – instalacja odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej. 	<p>Ograniczenie niskiej emisji, poprawa jakości powietrza</p> <p>Optymalizacja kosztów ogrzewania</p>	<p>publicznej, które zostały poddane termomodernizacji</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Poziom zanieczyszczenia powietrza i/lub liczba dni w ciągu roku z przekroczonymi normami</p> <p style="text-align: center;">↘</p>		
1.2.6.	Wsparcie dla modernizacji infrastruktury energetycznej na terenie gminy.	<p>Zapewnienie dostępności wysokiej jakości infrastruktury energetycznej na terenie gminy</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej gminy</p>	<p>Liczba inwestycji dotyczących infrastruktury energetycznej na terenie gminy oraz zasięg ich oddziaływania</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Właściciele i zarządcy infrastruktury energetycznej</p>
1.2.7.	Inicjowanie i wspieranie działań z zakresu ochrony zasobów wodnych, w tym m.in. dbałość o poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa melioracji i retencji, w tym realizacja inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, m.in. poprzez wsparcie zakupu zbiorników na deszczówkę.	<p>Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, ograniczenie szkód wynikłych wskutek deszczy nawalnych itp.</p> <p>Poprawa retencji, bardziej racjonalna gospodarka zasobami wodnymi, zmniejszenie</p>	<p>Liczba i pojemność zbiorników retencyjnych</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba gospodarstw domowych, które zrealizowały instalacje wykorzystania wody opadowej przy dofinansowaniu publicznym</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>PGW Wody Polskie, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Inne JST, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>zagrożenia suszą hydrologiczną</p> <p>Ochrona i poprawa stanu środowiska, w szczególności wód</p> <p>Ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu</p>			<p>Mieszkańcy, Przedsiębiorcy</p>
1.2.8.	<p>Edukacja ekologiczna oraz kształtowanie zachowań i postaw prośrodowiskowych, jako działania interdyscyplinarne, towarzyszące zadaniom realizowanym w obszarze ochrony środowiska.</p>	<p>Podniesienie wiedzy i świadomości z zakresu ekologii i zagrożeń środowiskowych (m.in. związanych ze zmianami klimatu)</p> <p>Upowszechnienie postaw i zachowań proekologicznych</p>	<p>Liczba wydarzeń i publikacji skierowanych do mieszkańców gminy z informacjami o zasadach i celach prowadzenia polityki proekologicznej oraz liczba ich odbiorców</p> <p>Liczba godzin zajęć z zakresu edukacji ekologicznej w szkołach</p> <p>Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów</p> <p>Liczba nowopowstałych dzikich wysypisk śmieci</p> 	<p>Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jaśle, Inne JST, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., Podmioty świadczące usługi odbioru i zagospodarowania odpadów, Mieszkańcy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Media</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

1.2.9.	<p>Doskonalenie systemu gospodarki odpadami oraz rozwój istniejącego systemu selektywnej zbiórki i transportu odpadów komunalnych, m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowę / przebudowę / rozbudowę oraz rozwój działalności Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, – organizację stacji przetwarzającej na terenie gminy, – realizację projektu polegającego na budowie kompostowni bioodpadów, – instalacja w przestrzeni gminy automatów do recyklingu. 	<p>Wzrost poziomu segregacji i recyklingu odpadów, wdrożenie rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym</p> <p>Wzrost efektywności zagospodarowania bioodpadów</p> <p>Ochrona i poprawa stanu środowiska</p>	<p>Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Odpady poddane recyklingowi</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Inne JST, Przedsiębiorcy, Mieszkańcy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
1.2.10.	<p>Kompleksowe i zintegrowane działania na rzecz ochrony przyrody, ochrony bioróżnorodności oraz przywracania ekosystemów, szczególnie na obszarach Natura 2000.</p>	<p>Wzmocnienie kondycji i bioróżnorodności środowiska naturalnego, zwłaszcza na obszarze Natura 2000</p> <p>Ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu</p>	<p>Liczba zagrożonych gatunków flory i fauny na terenie gminy</p> <p style="text-align: center;">↘</p> <p>Liczba opracowań, publikacji na temat bioróżnorodności na terenie gminy, służących upowszechnianiu ochrony przyrody</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>PGW Wody Polskie Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Inne JST, Nadleśnictwo, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Mieszkańcy</p>
1.2.11.	<p>Tworzenie przyjaznego klimatu dla zwierząt, w tym opieka nad bezdomnymi zwierzętami.</p>	<p>Zapewnienie właściwej ochrony i opieki nad zwierzętami, w tym bezdomnymi</p>	<p>Liczba zwierząt objętych działaniami ochronnymi i profilaktycznymi na terenie gminy</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Mieszkańcy</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

CEL OPERACYJNY 1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
1.3.1.	<p>Aktywne wsparcie dla inwestycji strategicznych, podnoszących zewnętrzną dostępność komunikacyjną gminy, m.in. dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowy obwodnicy Kołaczyce oraz modernizacji z częściowym poprowadzeniem DK73 po nowym śladzie, – budowy linii kolejowej nr 166 Dębica – Jasło. 	<p>Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Czas dojazdu z Kołaczyce do wybranych lokalizacji (np. Rzeszowa, Krakowa), z uwzględnieniem różnych środków transportu</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Liczba wypadków na drogach</p> <p style="text-align: center;">↓</p>	<p>Władze samorządowe</p> <p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, PKP, GDDKiA, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jasle, Powiatowy Zarząd Dróg w Jasle, Inne JST, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., Policja</p>
1.3.2.	<p>Współdziałanie z powiatem w zakresie budowy, rozbudowy i przebudowy dróg powiatowych oraz ciągów pieszych i pieszorowerowych.</p>	<p>Poprawa stanu i jakości infrastruktury drogowej o znaczeniu powiatowym na terenie gminy Kołaczyce</p> <p>Poprawa dostępności komunikacyjnej</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Długość wykonanych lub zmodernizowanych dróg powiatowych oraz ciągów pieszych i pieszorowerowych</p> <p style="text-align: center;">↑</p> <p>Liczba wypadków na drogach powiatowych, w tym z udziałem pieszych i rowerzystów</p> <p style="text-align: center;">↓</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jasle, Powiatowy Zarząd Dróg w Jasle, Inne JST, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., Policja</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>1.3.3.</p>	<p>Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych i infrastruktury towarzyszącej (również dróg dojazdowych do gospodarstw rolnych), także modernizacja przystanków i tworzenie zielonych wiat.</p>	<p>Poprawa stanu i jakości gminnej infrastruktury drogowej</p> <p>Wzmocnienie integracji i wewnętrznej dostępności komunikacyjnej</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Długość wykonanych lub zmodernizowanych dróg gminnych ↗</p> <p>Liczba zmodernizowanych i/lub zazielenionych przystanków ↗</p> <p>Liczba wypadków na drogach gminnych ↘</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Policja, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
<p>1.3.4.</p>	<p>Tworzenie i rozwój zintegrowanej sieci bezpiecznych ciągów pieszych i rowerowych na terenie gminy, a także miejsc przyjaznych rowerzystom. Bieżące utrzymanie oraz promocja i animacja.</p>	<p>Rozwój sieci ścieżek rowerowych, zapewnienie ich ciągłości</p> <p>Wzrost dostępności do atrakcyjnych obszarów (przyrodniczo, kulturowo itp.) na terenie gminy</p> <p>Poprawa atrakcyjności rekreacyjnej i turystycznej gminy</p> <p>Wzrost aktywnej mobilności mieszkańców i komfortu rowerzystów</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Długość wykonanych lub zmodernizowanych ciągów pieszych i rowerowych ↗</p> <p>Liczba osób korzystających z infrastruktury rowerowej ↗</p> <p>Liczba wypadków na drogach gminnych z udziałem pieszych i rowerzystów ↘</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Inne JST, Organizacje cyklistów, Policja, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>1.3.5.</p>	<p>Budowa miejsc parkingowych, zwłaszcza zlokalizowanych przy budynkach i miejscach użyteczności publicznej oraz atrakcyjnych dla rekreacji i turystyki, w tym m.in. przy domach ludowych na terenie gminy.</p>	<p>Zapewnienie komfortu mieszkańców korzystających z usług publicznych oraz przyjezdnych i turystów odwiedzających gminę</p>	<p>Liczba budynków i miejsc użyteczności publicznej oraz atrakcyjnych dla rekreacji i turystyki, gdzie powstały nowe miejsca parkingowe Liczba miejsc parkingowych na terenie gminy </p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Jednostki gminne, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
<p>1.3.6.</p>	<p>Zapobieganie wykluczeniu transportowemu, w szczególności poprzez współpracę z organizatorami i przewoźnikami na rzecz poprawy jakości usług komunikacji zbiorowej oraz przystosowania jej do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością wraz z działaniami upowszechniającymi korzystanie z tej formy transportu, w tym m.in. wprowadzenie usługi indywidualnego transportu door-to-door w gminie Kołaczyce, głównie na obszarach wiejskich.</p>	<p>Podniesienie dostępności oraz komfortu podróżowania Poprawa jakości usług komunikacji zbiorowej Wzrost liczby użytkowników komunikacji zbiorowej Zapobieganie wykluczeniu transportowemu</p>	<p>Liczba osób korzystających z komunikacji zbiorowej oraz poziom zadowolenia z usług </p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Inne JST, Związek Komunikacyjny w Powiecie Jasielskim „PGZK Jasiel”, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o., Publiczni i prywatni przewoźnicy, Organizacje pozarządowe</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

CEL OPERACYJNY 1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
1.4.1.	Zapobieganie katastrofom, klęskom żywiołowym i epidemiom oraz neutralizowanie i minimalizowanie ich skutków, w szczególności przeciwdziałanie zagrożeniom osuwiskowym i powodziowym oraz eliminacja szkód powstałych w ich wyniku, poprzez m.in. zakup przyczepy specjalnej do workowania piasku oraz zapory i rękawów przeciwpowodziowych.	Poprawa bezpieczeństwa związanego z występowaniem katastrof, klęsk żywiołowych i epidemii oraz minimalizowanie ich ewentualnych skutków	Liczba projektów z zakresu przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych i katastrof, w tym inwestycyjnych, oraz zakres ich oddziaływania ↗ Wielkość strat w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof ↘	Urząd Miejski w Kołaczycach	PGW Wody Polskie, Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe
1.4.2.	Współpraca z jednostkami zewnętrznymi w zakresie doskonalenia systemu bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego, w tym m.in. wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii, rozwój systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania, integracja systemów ratownictwa, wspólne akcje i ćwiczenia, rozszerzenie systemu zarządzania kryzysowego o specyfikę współczesnych zagrożeń.	Poprawa efektywności współpracy jednostek i służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Liczba wdrożonych nowych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego ↗ Liczba wspólnych akcji i ćwiczeń ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	PGW Wody Polskie, Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

					bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe
1.4.3.	Wsparcie finansowe i pozafinansowe ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy, w szczególności poprzez zakup wyposażenia oraz sprzętu gaśniczego i ratowniczego, a także budowy, przebudowy i rozbudowy remiz.	Podniesienie jakości bazy i wyposażenia jednostek pożarniczych Poprawa zdolności operacyjnych służb Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Liczba jednostek OSP, które otrzymały wsparcie publiczne oraz jego wartość ↗ Średni wiek grup sprzętowych (np. pojazdy, motopompy) użytkowanych przez OSP w gminie ↘	Urząd Miejski w Kołaczycach	Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, OSP, PSP
1.4.4.	Działania i akcje profilaktyczne, edukacyjne i prewencyjne adresowane do mieszkańców dotyczące bezpieczeństwa, pierwszej pomocy, rekomendowanych zachowań w sytuacjach kryzysowych, cyberbezpieczeństwa itp.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń	Liczba i/lub odsetek dzieci, które w szkołach uczestniczyły w zajęciach z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa ↗	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe, Media
1.4.5.	Działania poprawiające bezpieczeństwo w ruchu drogowym, m.in. prewencyjne, informacyjne, edukacyjne, dedykowane inwestycje (chodniki, przejścia dla pieszych, progi zwalniające, szczególnie w pobliżu szkół itp.), zmiany w organizacji ruchu.	Zapewnienie bezpiecznej infrastruktury i rozwiązań w zakresie ruchu drogowego	Liczba i/lub odsetek dzieci, które w szkołach uczestniczyły w zajęciach z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym ↗	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Instytucje kultury,

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń w ruchu drogowym</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Liczba inwestycji w system bezpieczeństwa ruchu drogowego</p> <p>↗</p> <p>Liczba wypadków drogowych na terenie gminy, w tym z udziałem pieszych i/lub rowerzystów i/lub dzieci</p> <p>↘</p>		<p>Organizacje pozarządowe, Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe, Media, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
1.4.6.	<p>Rozwój oświetlenia ulicznego i publicznego na terenie gminy, w tym wdrażanie rozwiązań proekologicznych i energooszczędnych.</p>	<p>Objęcie całej gminy systemem nowoczesnego oświetlenia ulicznego</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej i kosztowej systemu oświetlenia ulicznego</p>	<p>Liczba punktów oświetlenia na terenie gminy, w tym energooszczędnych</p> <p>Poziom odczuwalnego bezpieczeństwa na terenie gminy</p> <p>↗</p> <p>Koszty zasilania systemu oświetlenia publicznego</p> <p>↘</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>PGE Polska Grupa Energetyczna</p> <p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Zakład Gospodarki Komunalnej w Kołaczycach Sp. z o.o.</p>
1.4.7.	<p>Rozwój monitoringu wizyjnego na terenie gminy wraz z zabezpieczeniem technicznym i kadrowym.</p>	<p>Prewencja i zwiększenia wykrywalności przestępstw</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego</p>	<p>Liczba instytucji publicznych z wdrożonym monitoringiem wizyjnym</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			<p>Liczba kamer w przestrzeni publicznej</p> <p>↗</p> <p>Poziom wykrywalności przestępstw</p> <p>↗</p>		
1.4.8.	Budowa Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego.	<p>Zapewnienie szybkiego i sprawnego obiegu informacji w razie sytuacji kryzysowej</p> <p>Poprawa jakości współpracy służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe</p> <p>Poprawa bezpieczeństwa publicznego</p>	<p>Powstanie Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego</p> <p>Liczba akcji nadzorowanych przez Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego</p>	<p>Władze samorządowe, gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Policja, OSP, PSP i inne służby i instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oraz zarządzanie kryzysowe</p>

OBSZAR STRATEGICZNY 2.

MIESZKAŃCY I ICH POTRZEBY

Cel strategiczny 2.

System usług publicznych, dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, przygotowany na wyzwania współczesności, zapewniający efektywny rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz gwarantujący wysoką jakość życia.

Cele operacyjne:

2.1. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.

2.2. Rozwój włączającego i wzmacniającego kompetencje przyszłości systemu oświaty i wychowania.

2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.

2.4. Poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla młodych osób.

2.5. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służące zrównoważonemu rozwojowi gminy.

CEL OPERACYJNY 2.1. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
2.1.1.	Aktywna profilaktyka i diagnostyka, w szczególności w zakresie chorób cywilizacyjnych i wynikających ze zmian demograficznych, oraz promocja aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym m.in. badania i konsultacje medyczne oraz akcje informacyjno-edukacyjne i aktywizujące dla mieszkańców gminy.	<p>Poprawa profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy</p> <p>Wzrost świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia</p> <p>Podniesienie poziomu zdrowia publicznego</p>	<p>Liczba akcji profilaktyczno-diagnostycznych skierowanych i dostosowanych do różnych grup społecznych oraz liczba uczestników</p> <p>↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>NFZ,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p> <p>Starostwo Powiatowe w Jaśle,</p> <p>Kluby i organizacje sportowe,</p> <p>Organizacje pozarządowe,</p> <p>Firmy farmaceutyczne i medyczne,</p> <p>Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kołaczycach i inne placówki ochrony zdrowia</p>
2.1.2.	Budowa, przebudowa i rozbudowa bazy lokalowej oraz wyposażenia podmiotów świadczących usługi medyczne (diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne itp.), a także wsparcie dla zapewnienia kompleksowości i wysokiej jakości świadczeń medycznych dla mieszkańców, w tym m.in. przebudowa i rozbudowa Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Sieklówce.	<p>Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości infrastruktury ochrony zdrowia</p> <p>Polepszenie warunków pracy i leczenia</p> <p>Poprawa dostępności i jakości usług medycznych</p>	<p>Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów ochrony zdrowia</p> <p>↗</p> <p>Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności placówek ochrony zdrowia</p> <p>↗</p>	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>NFZ,</p> <p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFRON,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p> <p>Starostwo Powiatowe w Jaśle,</p> <p>Placówki ochrony zdrowia</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

2.1.3.	<p>Promocja i wspieranie rodziny we wszystkich fazach jej rozwoju, w tym m.in. edukacja młodych rodziców, rozwój form pracy bezpośredniej z rodzinami, dedykowane, zindywidualizowane wsparcie, tworzenie oferty wspólnego spędzania czasu wolnego, a także dedykowanych przestrzeni i placówek.</p>	<p>Promocja i wsparcie rodziny</p> <p>Zapewnienie prawidłowego rozwoju rodziny</p>	<p>Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną oraz wsparciem finansowym</p> <p>Liczba osób korzystających z oferty dedykowanych placówek</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, Instytucje kultury, Placówki oświatowe, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Organizacje pozarządowe</p>
2.1.4.	<p>Przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – profilaktyka oraz wsparcie osób i rodzin z problemami uzależnień, – przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy oraz ochrona i wsparcie ofiar, – grupy wsparcia, pomoc prawna, psychologiczna i psychiatryczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna itp., – zwiększenie dostępności miejsc w placówkach wsparcia dziennego, również poza centrum gminy (światlice itp.), – rozwój i promocja oferty Punktu Konsultacyjnego w Kołaczycach, – wspomnienie współpracy w ramach środowiska oświaty, Policji i instytucji pomocy społecznej. 	<p>Wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej</p> <p>Przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów oraz dysfunkcji w rodzinie</p> <p>Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie</p> <p>Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu</p>	<p>Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych asystenturą</p> <p>Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty</p> <p>Liczba przypadków uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej</p> <p>Liczba osób objętych leczeniem odwykowym</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Ośrodki interwencji kryzysowej, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe, Policja, sądy</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>2.1.5.</p>	<p>Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz prowadzenie działań służących ich aktywizacji oraz integracji poprzez m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój działalności kół i klubów seniora, projekty aktywizacji społecznej, kulturowej, cyfrowej, ruchowej i zawodowej, a także działania międzypokoleniowe, w tym utworzenie Gminnego Centrum Aktywnego Seniora, – tworzenie i wspieranie dedykowanych placówek, w tym utworzenie i wyposażenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami oraz przebudowę, rozbudowę Domu Pomocy Społecznej „Nazaret” w Kołaczycach, – wsparcie finansowe, materialne, sprzętowe itp., – poradnictwo, pracę socjalną, usługi asystenckie i opiekuńcze, miasteczko zdrowia itp., – rozwój zdalnych form wsparcia, w tym realizację projektu dotyczącego bransoletek życia, – realizację działań prozdrowotnych, w tym szczepień i badań profilaktycznych dla osób starszych, – usługi odciążeniowe i wytchnieniowe dla opiekunów i rodzin osób zależnych. 	<p>Wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnościami</p> <p>Wzrost aktywności osób starszych i z niepełnosprawnościami</p> <p>Integracja społeczna i zawodowa osób starszych i z niepełnosprawnościami, w tym międzypokoleniowa</p> <p>Poprawa jakości życia osób starszych i z niepełnosprawnościami</p>	<p>Liczba organizacji seniorskich i/lub klubów na terenie gminy oraz liczba ich członków</p> <p>Liczba projektów aktywizacyjnych dedykowanych seniorom i/lub osobom z niepełnosprawnościami oraz liczba ich uczestników</p> <p>Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych lub z usług opieki wytchnieniowej</p> <p>Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach, Dom Pomocy Społecznej „Nazaret” w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach, Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, w tym senioralne, Kluby i organizacje sportowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>
<p>2.1.6.</p>	<p>Wieloaspektowe działania ukierunkowane na przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków pandemii COVID-19, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie informacyjne na temat dostępnych form pomocy, 	<p>Przeciwdziałanie oraz niwelacja negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych pandemii COVID-19</p>	<p>Liczba gminnych i międzyinstytucjonalnych projektów antykrzysowych oraz liczba ich odbiorców</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach</p>	<p>NFZ, Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<ul style="list-style-type: none"> – wspieranie realizacji programów rehabilitacji pochorobowej, – promocja nowej kultury spędzania czasu wolnego, – promocja aktywności ruchowej, – profilaktyka i dbanie o zdrowie psychiczne mieszkańców, – przełamanie poczucia stygmatyzacji. 	<p>Wsparcie i aktywizacja społeczna, kulturalna i ruchowa</p> <p>Podniesienie poziomu zdrowia publicznego</p>			<p>Starostwo Powiatowe w Jaśle,</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle,</p> <p>Placówki oświatowe,</p> <p>Instytucje kultury,</p> <p>Placówki ochrony zdrowia,</p> <p>Organizacje pozarządowe,</p> <p>Przedsiębiorcy</p>
2.1.7.	Rozwój gminnego zasobu mieszkaniowego.	<p>Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych różnych grup mieszkańców</p> <p>Poprawa sytuacji mieszkaniowej osób najbardziej potrzebujących</p>	<p>Liczba i/lub powierzchnia mieszkań komunalnych / socjalnych / chronionych</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba osób i/lub rodzin oczekujących na przydział mieszkania</p> <p style="text-align: center;">↘</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach,</p> <p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego</p>
CEL OPERACYJNY 2.2. Rozwój włączającego i wzmacniającego kompetencje przyszłości systemu oświaty i wychowania.					
	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
2.2.1.	<p>Budowa, przebudowa, rozbudowa, dostosowanie budynków do wymogów bazy oświatowej, w tym m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa, rozbudowa, dostosowanie budynków do wymogów środowiskowych i społecznych, w tym likwidacja barier architektonicznych, 	<p>Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości bazy dydaktycznej oraz przyszłolnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Placówki oświatowe,</p> <p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa,</p> <p>NFOŚiGW, WFOŚiGW,</p> <p>PFRON,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa, rozbudowa szkolnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, – estetyczne, funkcjonalne i bezpieczne zagospodarowanie otoczenia placówek oświatowych. 	Poprawa warunków pracy i nauki	Liczba uczniów korzystających z nowej lub zmodernizowanej bazy ↗		
2.2.2.	Doposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz oprogramowanie, a także pomoce dydaktyczno-naukowe oraz inną potrzebną aparaturę i urządzenia, cykliczne przeglądy oraz uzupełnianie i wymiana wyposażenia.	<p>Cyfryzacja i uzupełnienie bazy komputerowej jednostek oświatowych</p> <p>Poprawa warunków pracy i nauki</p> <p>Zapewnienie możliwości atrakcyjnego, angażującego i efektywnego kształcenia</p>	Średni wiek komputera w szkole oraz liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu ↘	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
2.2.3.	Tworzenie bogatej i różnorodnej oferty zajęć i wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych, artystycznych, rekreacyjnych i sportowych, dostosowanej do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, kształtujących kompetencje kluczowe, z uwzględnieniem umiejętności emocjonalnych oraz psychospołecznych, niezbędnych do funkcjonowania w dorosłym życiu oraz swobodnego poruszania się na rynku pracy, w tym m.in.: popularyzacja edukacji STEAM (science, technology, engineering, art, maths) oraz rozwój Uniwersytetu Dziecięcego w Kołaczycach.	<p>Poprawa różnorodności i jakości oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży</p> <p>Dostosowanie oferty edukacyjnej do wyzwań społecznych, gospodarczych, cywilizacyjnych</p> <p>Indywidualizacja procesu nauczania</p> <p>Wzrost jakości kształcenia, poprawa</p>	<p>Wyniki egzaminów końcowych ↗</p> <p>Liczba laureatów i finalistów olimpiad, konkursów przedmiotowych, artystycznych i zawodów sportowych ↗</p> <p>Liczba uczniów objętych stypendiami ↗</p>	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		wyników egzaminów końcowych Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów			Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Rodzice i uczniowie, Przedsiębiorcy
2.2.4.	Doskonalenie i wsparcie kadr oświaty, w tym m.in. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, doradztwo metodyczne, wsparcie w zakresie wdrażania nowoczesnych metod i form pracy z uczniem, w tym przy wykorzystaniu nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych.	Wzrost poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zaangażowania kadr oświaty	Średnia liczba szkoleń i/lub innych form doskonalenia na 1 nauczyciela w ciągu roku ↗ Liczba i/lub odsetek nauczycieli dyplomowanych w ogóle nauczycieli ↗	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Powiatowy Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Jaśle
2.2.5.	Działania prozdrowotne i profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży, a także rodziców i środowiska oświatowego, w tym w kontekście skutków pandemii COVID-19, m.in.: – edukacja i uświadamianie rodziców oraz dzieci i młodzieży, – rozwijanie oferty i wprowadzanie zachęt do korzystania z usług logopedów, terapeutów, psychologów i pedagogów organizowanych przez szkoły oraz pozostałe jednostki i organizacje, – aktywizacja ruchowa (dodatkowe zajęcia, np. wyjazdy na basen i lodowisko) i promocja zdrowego odżywiania.	Upowszechnienie korzystania z dostępnej oferty wsparcia Wzrost liczby i jakości działań profilaktycznych Podniesienie ogólnego poziomu kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej, ograniczanie występowania problemów rozwoju fizycznego	Liczba dedykowanych zajęć ruchowych oraz liczba ich uczestników ↗ Liczba dzieci przypadających na etat psychologa szkolnego w danej szkole ↘ Liczba uczniów i/lub rodziców objętych różnymi formami wsparcia	Placówki oświatowe	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Urząd Miejski w Kołaczycach, Placówki ochrony zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Organizacje pozarządowe,

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Zapobieganie problemom i zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży szkolnej, fachowe wsparcie			Kluby i organizacje sportowe, Rodzice
2.2.6.	Rozwój współpracy szkół w wymiarze międzysektorowym (np. z radami rodziców, specjalistami, pasjonatami, organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi, przedsiębiorcami, w tym z sektora turystyki) i międzynarodowym (np. wsparcie współpracy i mobilności międzynarodowej uczniów i nauczycieli - Erasmus+, projekty transgraniczne).	<p>Silniejsza integracja szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym</p> <p>Poprawa różnorodności i jakości oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży</p> <p>Dostosowanie oferty edukacyjnej do wyzwań społecznych, gospodarczych, cywilizacyjnych</p> <p>Wzrost jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych</p> <p>Zdobycie przez uczniów wiedzy i specjalistycznych kompetencji (np. znajomość języka obcego) na poziomie międzynarodowym i wielokulturowym</p>	<p>Liczba projektów we współpracy szkoły i co najmniej jednego partnera oraz liczba uczestników</p> <p>↗</p> <p>Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów oraz liczba uczestników</p> <p>↗</p> <p>Wyniki egzaminów końcowych z języka angielskiego</p> <p>↗</p>	Placówki oświatowe	<p>Partnerzy krajowi i zagraniczni,</p> <p>Administracja rządowa,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p> <p>Kuratorium Oświaty w Rzeszowie,</p> <p>Urząd Miejski w Kołaczycach,</p> <p>Instytucje kultury,</p> <p>Kluby i organizacje sportowe,</p> <p>Organizacje pozarządowe,</p> <p>Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja,</p> <p>Rodzice,</p> <p>Przedsiębiorcy</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

2.2.7.	Monitorowanie sytuacji w oświacie wraz z działaniami w celu dostosowania sieci szkół i przedszkoli, infrastruktury oraz kadr do skali popytu, wynikającego z sytuacji demograficznej gminy.	Podniesienie efektywności sieci oświatowej w wymiarze organizacyjnym i finansowym	Udział wydatków na oświatę w ogólnej puli wydatków gminy ↓	Urząd Miejski w Kołaczycach	Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Władze samorządowe gminy, Placówki oświatowe, Uczniowie, Rodzice
CEL OPERACYJNY 2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
2.3.1.	Budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury służącej uprawianiu sportu i rekreacji, dopasowanej do potrzeb różnych grup odbiorców, wraz z poprawą jej dostępności dla mieszkańców przez cały rok, w tym m.in. budowa hali sportowej w miejscowości Kołaczyce wraz z przebudową istniejących obiektów sportowych na terenie gminy.	Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości bazy rekreacyjnej i sportowej Poprawa warunków dla promocji zdrowego stylu życia oraz aktywizacji ruchowej mieszkańców Poprawa warunków dla profesjonalnego uprawiania sportu	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów ↑ Liczba klubów sportowych korzystająca na stałe z danego obiektu sportowego ↑	Urząd Miejski w Kołaczycach	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Kluby i organizacje sportowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja
2.3.2.	Rozwój współpracy finansowej i pozafinansowej z klubami i organizacjami sportowymi, zwłaszcza w zakresie promocji zdrowego trybu życia i aktywnego spędzania czasu wolnego oraz rozwoju i dywersyfikacji oferty (również dla najmłodszych dzieci oraz kobiet), w tym z wykorzystaniem istniejącej i nowopowstającej bazy.	Poprawa różnorodności i jakości oferty spędzania czasu wolnego Aktywizacja ruchowa i integracja mieszkańców	Liczba klubów sportowych i ich członków, prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji, w tym w podziale na grupy wiekowe i płeć ↑	Urząd Miejski w Kołaczycach	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kluby i organizacje sportowe, Placówki oświatowe, Podmioty prywatne,

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Rozwój i profesjonalizacja klubów i organizacji sportowych			Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja
2.3.3.	Organizacja klas sportowych.	Poprawa oferty kształcenia sportowego Wykreowanie potencjału do wyróżnienia gminy w zakresie edukacji sportowej Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej	Liczba klas sportowych ↗ Liczba uczniów uczęszczających do klas sportowych ↗	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Kluby i organizacje sportowe, Przedsiębiorcy, Rodzice
2.3.4.	Organizacja i współorganizacja imprez sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych o różnym zasięgu i charakterze, w tym organizacja zawodów i lig szkolnych, współzawodnictwa z sąsiednimi gminami, a także imprez dla całych rodzin.	Poprawa różnorodności i jakości oferty imprez sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców Budowa specjalizacji i wizerunku gminy	Liczba imprez sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych na terenie gminy w skali roku oraz liczba uczestników ↗	Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Podmioty prywatne, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

2.3.5.	Nagrody i wyróżnienia w sporcie – zarówno dla zawodników, jak również zasłużonych trenerów, działaczy, a także osób i firm wspierających zawodników i kluby sportowe z terenu gminy.	<p>Promocja i wsparcie talentów oraz zaangażowania społecznego w sport</p> <p>Rozwój i profesjonalizacja klubów i organizacji sportowych oraz całego środowiska sportowego</p> <p>Aktywizacja sfery sportu i rekreacji</p>	<p>Liczba sportowców i trenerów objętych systemem wsparcia</p> <p>↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Starostwo Powiatowe w Jaśle, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe, Podmioty prywatne, Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Media</p>
2.3.6.	Budowa, przebudowa i rozbudowa bazy oraz doposażenie i cyfryzacja instytucji kultury, w tym m.in. przebudowa i rozbudowa budynku użyteczności publicznej w miejscowości Kołaczyce z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa wraz z Biblioteką.	<p>Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości bazy kulturalnej</p> <p>Cyfryzacja i doposażenie instytucji kultury</p> <p>Poprawa warunków pracy i partycypacji w kulturze</p> <p>Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług kulturalnych</p>	<p>Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów instytucji kultury</p> <p>↗</p> <p>Liczba osób korzystających z nowej lub zmodernizowanej bazy</p> <p>↗</p>	Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach, Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFRON, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego</p>
2.3.7.	<p>Rozwój oferty kulturalnej pod kątem wzrostu atrakcyjności i różnorodności oraz dostosowania do potrzeb różnych grup odbiorców, poprzez m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wprowadzanie nowych zajęć, kursów i warsztatów, 	<p>Poprawa różnorodności i jakości oferty kulturalnej</p> <p>Dostosowanie oferty kulturalnej do potrzeb różnych grup odbiorców</p>	<p>Liczba zajęć stałych i czasowych w ofercie instytucji kultury w ciągu roku oraz liczba ich uczestników</p> <p>↗</p>	Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach, Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe i społeczne,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<ul style="list-style-type: none"> – organizację różnorodnych wydarzeń i programów kulturalnych, – rozwój współpracy instytucji kultury z otoczeniem, – wdrażanie propozycji interdyscyplinarnych i wykorzystujących nowoczesne rozwiązania ICT. 	<p>Integracja i aktywizacja społeczno-kulturowa mieszkańców</p> <p>Silniejsza integracja instytucji kultury z otoczeniem</p> <p>Promowanie lokalnych zespołów, twórców, artystów i rzemieślników</p>			<p>Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Przedsiębiorcy, Różne zespoły, twórcy, artyści i rzemieślnicy lokalni</p>
2.3.8.	<p>Unowocześnienie bazy i uatrakcyjnienie oferty domów ludowych, w tym m.in. poprzez nadawanie im nowych funkcji i zintegrowanie w ramach lokalnej sieci instytucji kultury, np. utworzenie centrum Eugeniusza Romera w Bieździadce.</p>	<p>Wzrost jakości i innowacyjności oferty domów ludowych oraz wzmocnienie interdyscyplinarności ich działania poprzez dopasowanie do różnorodnych potrzeb mieszkańców</p>	<p>Liczba domów ludowych, w których rozbudowano ofertę i/lub unowocześniono sposób prowadzenia działalności</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba zajęć stałych i czasowych świadczonych w domach ludowych w ciągu roku oraz liczba ich uczestników</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFRON, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Instytucje kultury, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe i społeczne, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Przedsiębiorcy, Różne zespoły, twórcy, artyści i rzemieślnicy lokalni</p>
2.3.9.	<p>Rozwój kompetencji i kwalifikacji kadr oraz wolontariatu w kulturze, a także pozyskiwanie nowych animatorów i współpraca z pasjonatami.</p>	<p>Wzrost poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zaangażowania kadr kultury</p>	<p>Liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania kulturalne na terenie gminy w ciągu roku</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach, Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Urząd Miejski w Kołaczycach,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Wzrost aktywności i partycypacji społecznej, zwłaszcza w sektorze kultury	Średnia liczba szkoleń i/lub innych form doskonalenia na 1 pracownika kultury w ciągu roku ↗		Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe i społeczne, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Różne zespoły, twórcy, artyści i rzemieślnicy lokalni
2.3.10.	<p>Edukacja kulturalna, kształtowanie świadomości i ekspresji kulturowej mieszkańców oraz promocja lokalnego dziedzictwa, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie finansowe i pozafinansowe (informacyjne, szkoleniowe, prawne, doradcze, w zakresie pozyskiwania i rozliczania dofinansowań zewnętrznych itp.) organizacji społecznych, kół gospodyń, zespołów, kapel i orkiestr, lokalnego środowiska twórczego i artystycznego, pasjonatów i depozytariuszy niematerialnego dziedzictwa kulturowego, – włączanie nowych pokoleń do istniejących inicjatyw, grup zespołów itp., – realizacja projektów, wydarzeń i konkursów, bazujących na lokalnej spuściźnie kulturowej, – wycieczki, wizyty studyjne, prowadzenie w szkołach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w zakresie kultury i wiedzy lokalnej, w tym przy wykorzystaniu zasobów i potencjału izby muzealnej, – digitalizacja i udostępnianie cyfrowych zasobów lokalnego dziedzictwa kulturowego, – tworzenie wydawnictw np. kwartalnika Wieści Kołaczyckie itp. 	<p>Zachowanie i promocja niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy</p> <p>Rozwój i profesjonalizacja organizacji pozarządowych i społecznych</p> <p>Integracja i aktywizacja społeczno-kulturowa mieszkańców</p> <p>Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie historii, kultury i tradycji lokalnej</p> <p>Wzmocnienie tożsamości i poczucia przynależności mieszkańców do wspólnoty lokalnej</p>	<p>Liczba i/lub odsetek dzieci, które w szkołach uczestniczyły w zajęciach z zakresu edukacji kulturalnej ↗</p> <p>Liczba osób należących do grup, organizacji i zespołów kultywujących dziedzictwo kulturowe gminy ↗</p> <p>Liczba aktywnych twórców, artystów i rzemieślników na terenie gminy ↗</p>	<p>Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach, Gminna Biblioteka Publiczna w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Przedsiębiorcy, Różne zespoły, twórcy, artyści i rzemieślnicy lokalni, Media</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

2.3.11.	Ochrona i opieka nad zabytkami ruchomymi i nieruchomymi, w tym podejmowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy obiektach o wartościach historycznych oraz przywracanie ich do obiegu społecznego i gospodarczego.	<p>Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych i ewentualne nadanie im nowych funkcji</p> <p>Zwiększenie dostępności zabytków dla mieszkańców, jak również turystów i gości</p> <p>Ochrona krajobrazu kulturowego gminy</p>	Liczba i/lub odsetek zabytków pozostających w złym stanie technicznym ↓	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Przemysłu, Starostwo Powiatowe w Jaśle,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Instytucje kultury, Właściciele i zarządcy obiektów zabytkowych, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>
CEL OPERACYJNY 2.4. Poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla młodych osób.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
2.4.1.	Rozwój oferty opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym we współpracy z sektorem prywatnym i pozarządowym.	<p>Podniesienie jakości usług i poprawa dostępności opieki żłobkowej</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	Liczba dzieci korzystających z opieki żłobkowej ↑	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy</p>
2.4.2.	Rozwój przestrzeni dla aktywności mieszkańców, w tym m.in.:	Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości infrastruktury społecznej,	Liczba nowych lub zmodernizowanych przestrzeni oraz liczba korzystających z nich	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<ul style="list-style-type: none"> – stworzenie „własnego miejsca” dla dzieci i młodzieży – o funkcji świetlicy z dostępnym opiekunem/animatorem, – stworzenie „własnego miejsca” dla młodzieży szkolnej – do nauki zdalnej, nauki wspólnej oraz pracy zespołowej (w tym działań hobbystycznych), – stworzenie „własnego miejsca” w przestrzeni publicznej dla młodzieży i młodych dorosłych – o funkcji sportowo-rekreacyjnej, – tworzenie placów zabaw, stref wypoczynku, miejsc integracji i aktywnego spędzania czasu wolnego przez całe rodziny. 	<p>w szczególności przestrzeni dedykowanych osobom młodym</p> <p>Stworzenie warunków dla integracji oraz aktywizacji społecznej, edukacyjnej, ruchowej i zawodowej mieszkańców, szczególnie osób młodych („klimatu dla młodych”)</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	<p>mieszkańców, szczególnie osób młodych</p> <p style="text-align: center;">↗</p>		<p>Placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>
2.4.3.	<p>Wsparcie dla organizacji pozarządowych i społecznych pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz ich aktywizujących (np. organizacja otwartych konkursów ofert dotyczących zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rodzin), a także promocja oferty komercyjnej dla dzieci, młodzieży i całych rodzin.</p>	<p>Rozwój i profesjonalizacja organizacji pozarządowych i społecznych pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz ich aktywizujących</p> <p>Wsparcie oddolnych inicjatyw oraz wzmocnienie roli mieszkańców i ich organizacji jako kreatorów polityki</p>	<p>Liczba organizacji pozarządowych i społecznych pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz ich aktywizujących</p> <p style="text-align: center;">↗</p> <p>Liczba zadań publicznych dedykowanych dzieciom i młodzieży, realizowanych przez organizacje pozarządowe i społeczne</p> <p style="text-align: center;">↗</p>	<p>Władze samorządowe gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Jednostki gminne, Mieszkańcy, Organizacje pozarządowe i inicjatywy nieformalne, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Przedsiębiorcy</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>młodzieżowej i prorodzinnej</p> <p>Integracja i aktywizacja osób młodych</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	<p>Suma środków publicznych przekazywanych organizacjom pozarządowym i społecznym pracującym z dziećmi i młodzieżą oraz ich aktywizujących</p> <p>↗</p>		
2.4.4.	<p>Zwiększenie dostępności do usług publicznych świadczonych na rzecz rodzin oraz wdrażanie dedykowanych ułatwień administracyjnych, finansowych, mobilnościowych i przestrzennych (np. likwidacja barier architektonicznych, miejsca parkingowe dla rodzin z dziećmi, Karta Dużej Rodziny, programy dotyczące wspierania i aktywizacji rodzin).</p>	<p>Promocja i wsparcie rodziny</p> <p>Poprawa dostępności i jakości usług dla rodzin</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	<p>Liczba rodzin objętych Kartą Dużej Rodziny</p> <p>↗</p> <p>Liczba programy wsparcia i aktywizacji rodzin oraz liczba uczestników</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, Instytucje kultury, Placówki oświatowe, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Organizacje pozarządowe</p>
2.4.5.	<p>Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu i instytucjami rynku pracy na rzecz kształtowania i promowania przedsiębiorczości wśród młodych osób, wspieranie ich aktywności gospodarczej oraz walki z bezrobociem.</p>	<p>Zwiększenie kreatywności, zaradności i przedsiębiorczości osób młodych</p> <p>Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza osób młodych</p> <p>Spadek bezrobocia wśród osób młodych</p>	<p>Liczba i/lub odsetek dzieci, które w szkołach uczestniczyły w zajęciach z zakresu przedsiębiorczości</p> <p>↗</p> <p>Liczba działań gospodarczych założonych przez osoby fizyczne do 30 roku życia</p>	<p>Placówki oświatowe, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Instytucje otoczenia biznesu,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>Wzrost liczby młodych przedsiębiorców</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	<p>↑</p> <p>Liczba osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia</p> <p>↓</p>		<p>Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>
2.4.6.	<p>Rozwój komunikacji społecznej oraz zwiększenie partycypacji i zaangażowania społecznego młodych mieszkańców gminy, w tym wzmacnianie i promocja dedykowanych kanałów informacyjnych, np. gazety "Strefa Młodych" oraz gminnych profili w mediach społecznościowych.</p>	<p>Wzrost aktywności i partycypacji społecznej osób młodych</p> <p>Integracja i aktywizacja osób młodych</p> <p>Poprawa efektywności komunikacji na linii władze samorządowe/urząd a młodzi mieszkańcy gminy</p> <p>Wzrost znaczenia głosu młodych i ich wpływu na decyzje rozwojowe i budżetowe gminy</p> <p>Poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, szczególnie dla osób młodych</p>	<p>Liczba zrealizowanych procesów konsultacyjnych, dotyczących polityki młodzieżowej i prorodzinnej, oraz ich uczestników</p> <p>↑</p> <p>Liczba aktywnych wolontariuszy w szkołach na terenie gminy</p> <p>↑</p> <p>Liczba osób obserwujących profil gminy w mediach społecznościowych</p> <p>↑</p>	<p>Władze samorządowe gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Jednostki gminne, w szczególności placówki oświatowe, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe i inicjatywy nieformalne, w szczególności młodzieżowe, Media</p>

CEL OPERACYJNY 2.5. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służące zrównoważonemu rozwojowi gminy.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
2.5.1.	Budowa, rozbudowa i przebudowa bazy administracyjnej, w tym dostosowanie administracji lokalnej do wymogów ustawy o dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) oraz inwestycje proekologiczne, m.in. przebudowa i rozbudowa wraz dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynków Urzędu Miejskiego w Kołaczycach oraz innych budynków użyteczności publicznej.	<p>Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości bazy administracyjnej</p> <p>Poprawa warunków pracy oraz korzystania z usług urzędu</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej bazy, dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych</p> <p>Zapewnienie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami</p>	<p>Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej ↗</p> <p>Liczba zinwentaryzowanych barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, które nie zostały zlikwidowane ↘</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFRON,</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Jednostki gminne, Organizacje pozarządowe</p>
2.5.2.	Cyfryzacja zasobów gminnych oraz rozwój e-usług w administracji, dla przedsiębiorców i mieszkańców (m.in. w zakresie systemów informacji przestrzennej oraz gospodarki nieruchomościami) wraz z upowszechnieniem korzystania z nich przez interesariuszy lokalnych.	<p>Wzrost cyfryzacji administracji samorządowej</p> <p>Podniesienie efektywności świadczenia i jakości usług publicznych</p>	<p>Liczba lub odsetek spraw załatwianych cyfrowo w urzędzie ↗</p> <p>Liczba i/lub odsetek dostępnych e-usług ↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Jednostki gminne</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie	Średni wiek komputera w urzędzie ↓		
2.5.3.	Rozwój kompetencji i podniesienie motywacji kadr Urzędu Miejskiego w Kołaczycach oraz jednostek organizacyjnych.	Wzrost poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zaangażowania kadr administracji samorządowej Podniesienie efektywności świadczenia i jakości usług publicznych	Liczba szkoleń i/lub innych form doskonalenia przypadających na 1 pracownika urzędu w ciągu roku ↑ Liczba uchylonych przez wojewodę decyzji ↓	Władze samorządowe gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach	Administracja rządowa Pracownicy urzędu i jednostek gminnych Podmioty eksperckie, doradcze i szkoleniowe
2.5.4.	Rozwój systemu wsparcia (lokalowego, informacyjnego, doradczego itp.) oraz efektywnej i trwałej kooperacji z organizacjami pozarządowymi i inicjatywami społecznymi na rzecz rozwoju gminy, w tym zlecenie i powierzanie organizacjom realizacji zadań publicznych.	Rozwój i profesjonalizacja organizacji pozarządowych i społecznych Wzrost aktywności i partycypacji społecznej Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych w realizację zadań publicznych Podniesienie jakości i efektywności kosztowej realizacji zadań publicznych	Liczba organizacji społecznych korzystających z gminnej bazy lokalowej ↑ Liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe ↑ Suma środków publicznych przekazywanych organizacjom pozarządowym ↑	Władze samorządowe gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach	Jednostki gminne, Mieszkańcy, Organizacje pozarządowe i inicjatywy nieformalne, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>2.5.5.</p>	<p>Integracja i aktywizacja społeczna, doskonalenie systemu komunikacji i dialogu z mieszkańcami oraz zwiększanie ich partycypacji w zarządzaniu gminą i działaniach na rzecz swoich środowisk lokalnych, w tym m.in. tradycyjne i elektroniczne kanały komunikacji, otwarte konkursy ofert, konsultacje społeczne, promocja i wsparcie wolontariatu, realizacja inicjatywy lokalnej, rozwój form współdziałania mieszkańców w ustalaniu wydatków budżetu gminy (upowszechnienie i unowocześnienie funduszu sołeckiego, aby angażował i lepiej służył całym społecznościom lokalnym, a jednocześnie wdrożenie funduszu obywatelskiego miasta Kołaczyce).</p>	<p>Wzrost aktywności i partycypacji społecznej</p> <p>Integracja społeczna</p> <p>Poprawa efektywności komunikacji na linii władze samorządowe/urząd a mieszkańcy i inni interesariusze administracji</p> <p>Wzrost znaczenia głosu mieszkańców i ich wpływu na decyzje rozwojowe i budżetowe gminy</p>	<p>Liczba zrealizowanych procesów konsultacyjnych i ich uczestników</p> <p>↗</p> <p>Liczba projektów zgłoszonych do funduszu sołeckiego lub obywatelskiego</p> <p>↗</p>	<p>Władze samorządowe gminy, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Sołtysi i rady sołeckie, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Media</p>
<p>2.5.6.</p>	<p>Inspirowanie, animowanie i realizowanie projektów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji mogących przynieść korzyści w zakresie wspólnych inwestycji oraz dostępu do wiedzy, know-how i konkretnych rozwiązań, w tym rozwijanie współpracy samorządowej w wymiarze krajowym i międzynarodowym (m.in. w ramach obszaru funkcjonalnego Jasła, Lokalnej Grupy Działania Nowa Galicja, współpracy transgranicznej) oraz przenoszenie jej na środowiska lokalne, a także współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej.</p>	<p>Rozwój współpracy na rzecz rozwiązywania najważniejszych wspólnych wyzwań i wykorzystywania potencjałów, z poszanowaniem indywidualnej specyfiki i odrębności jednostek</p> <p>Trwała współpraca międzysektorowa i międzyorganizacyjna, skutkująca efektem synergii</p>	<p>Liczba wspólnych projektów zrealizowanych na obszarze funkcjonalnym Jasła</p> <p>↗</p> <p>Liczba projektów we współpracy gminy i co najmniej jednego partnera krajowego i/lub zagranicznego</p> <p>↗</p>	<p>Władze samorządowe gminy Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jasle Inne JST, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki w Jasle, Mieszkańcy, Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>

OBSZAR STRATEGICZNY 3.

GOSPODARKA LOKALNA, TURYSTYKA I ROLNICTWO

Cel strategiczny 3.

Konkurencyjna i zróżnicowana gospodarka, czerpiąca z lokalnych zasobów i tradycji oraz aktywizująca i wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców.

Cele operacyjne:

3.1. Wsparcie rozwoju inwestycji oraz różnorodnych form działalności gospodarczej i rolniczej na terenie gminy.

3.2. Rozwój infrastruktury i oferty czasu wolnego, wykorzystującej zasoby środowiskowe i kulturowe gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

CEL OPERACYJNY 3.1. Wsparcie rozwoju inwestycji oraz różnorodnych form działalności gospodarczej i rolniczej na terenie gminy.					
Kierunki działań		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
3.1.1.	Utworzenie dobrze skomunikowanych i uzbrojonych terenów zorganizowanej i skoncentrowanej działalności inwestycyjnej, szczególnie wzdłuż DK73 i planowanej obwodnicy Kołaczyc, m.in. poprzez tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych.	Zwiększenie arealów terenów inwestycyjnych w gminie Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej gminy	Liczba i powierzchnia uzbrojonych działek inwestycyjnych stanowiących ofertę dla inwestorów ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	Institucje otoczenia biznesu, Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Właściciele terenów, Przedsiębiorcy i inwestorzy
3.1.2.	Tworzenie i promocja oferty inwestycyjnej gminy wśród potencjalnych inwestorów, strategiczne i bieżące kontakty z inwestorami, przyciąganie nowych firm na teren gminy.	Stworzenie gminnej oferty inwestycyjnej Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy Poprawa jakości współpracy i relacji z inwestorami Pozyskanie nowych inwestorów i zwiększenie bazy podatników	Liczba opublikowanych ofert inwestycyjnych gminy Liczba średnich i dużych przedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON Dochody gminy z tytułu podatku PIT i/lub CIT ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	Polska Agencja Inwestycji i Handlu; Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Inne instytucje otoczenia biznesu, Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Właściciele terenów, Przedsiębiorcy i inwestorzy

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>3.1.3.</p>	<p>Stałe podnoszenie standardów obsługi inwestorów i przedsiębiorców, w tym m.in. utworzenie i prowadzenie punktu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców wraz z bazą gruntów o przeznaczeniu gospodarczym oraz współpraca ze Starostwem Powiatowym w Jaśle i instytucjami otoczenia biznesu zapewniającymi ofertę dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą oraz firm lokalnych, zwłaszcza z sektora MMŚP, m.in. w zakresie szkoleń, doradztwa, pozyskiwania funduszy na działania i inwestycje (nowa perspektywa Unii Europejskiej na lata 2021-2027, fundusze krajowe itp.).</p>	<p>Poprawa jakości obsługi inwestorów i przedsiębiorców</p> <p>Zapewnienie warunków i systemu wsparcia dla rozwoju biznesu</p> <p>Poprawa konkurencyjności biznesu i wzrost przedsiębiorczości lokalnej</p> <p>Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy</p>	<p>Poziom zadowolenia inwestorów i przedsiębiorców z obsługi</p> <p>↑</p> <p>Liczba podmiotów zarejestrowanych i/lub nowo zarejestrowanych w REGON na 1 tys. mieszkańców</p> <p>↑</p> <p>Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych zarejestrowanych w REGON na terenie gminy do podmiotów wyrejestrowywanych</p> <p>↑</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Polska Agencja Inwestycji i Handlu; Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Inne instytucje otoczenia biznesu, Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Przedsiębiorcy i inwestorzy, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>
<p>3.1.4.</p>	<p>Wsparcie dla zwiększenia dostępności wysokiej jakości usług komórkowych i internetowych na terenie gminy.</p>	<p>Poprawa sygnału sieci komórkowych oraz wzrost dostępności szybkiego Internetu na terenie gminy</p>	<p>Odsetek gospodarstw domowych bez dostępu do szybkiego Internetu</p> <p>↓</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Przedsiębiorcy, Mieszkańcy, Operatorzy telekomunikacyjni</p>
<p>3.1.5.</p>	<p>Wsparcie aktywności handlowo-usługowej, m.in. poprzez przebudowę istniejącego placu targowego w Kołaczycach, jego zadaszenia, instalację OZE i zwiększenie ilości miejsc parkingowych oraz stworzenie w ten sposób miejsca mającego znamiona ryneczku z lokalnymi wyrobami, a także zarządzenie i promocję dni targowych o określonym profilu.</p>	<p>Zapewnienie warunków i systemu wsparcia dla działalności handlowo-usługowej</p> <p>Wzrost dochodów lokalnych sprzedawców</p> <p>Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej</p>	<p>Liczba nowo utworzonych miejsc targowych w Kołaczycach</p> <p>↑</p> <p>Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu opłaty targowej</p> <p>↑</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Przedsiębiorcy, Rolnicy, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>3.1.6.</p>	<p>Wspieranie rozwoju, marketingu i sprzedaży produktów lokalnych m.in. poprzez powołanie Centrum Produktu Lokalnego oraz stworzenie i promocję katalogu przedsiębiorców oraz producentów rolnych prowadzących działalność gospodarczą z terenu gminy.</p>	<p>Wzrost rozpoznawalności i zainteresowania ofertą produktów i wyrobów lokalnych</p> <p>Wzrost dochodów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców</p> <p>Wzrost dochodów gminy</p>	<p>Liczba producentów, których produkty promowane są w ramach Centrum Produktu Lokalnego i/lub podczas lokalnych targów i wydarzeń</p> <p>↗</p> <p>Liczba skatalogowanych i promowanych lokalnych rolników i przedsiębiorców z terenu gminy</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Jaśle, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Rolnicy i producenci</p>
<p>3.1.7.</p>	<p>Wsparcie dla rozwoju nowoczesnego i innowacyjnego rolnictwa oraz branż powiązanych, w tym m.in. wsparcie procesów scaleniowych i z zakresu obrotu ziemią, dedykowane inwestycje, wsparcie i promocja rolnictwa opartego na produkcji ekologicznej i specjalistycznej, zapewnienie we współpracy z ośrodkami doradztwa rolniczego oraz lokalnym punktem informacji i wsparcia dla przedsiębiorców oferty szkoleniowej, doradczej i informacyjnej dla producentów rolnych, wsparcie i promocja dla rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego oraz procesu organizowania się rolników w nowoczesne formy współdziałania.</p>	<p>Zapewnienie warunków i systemu wsparcia dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności i funkcjonalności działek</p> <p>Poprawa konkurencyjności rynkowej lokalnych rolników i producentów oraz wzrost całej branży rolniczej</p>	<p>Liczba rolników z terenu gminy, którzy uzyskali wsparcie finansowe w ramach środków unijnych</p> <p>↗</p> <p>Liczba rolników, którzy skorzystali z oferty szkoleniowo-doradczej</p> <p>↗</p> <p>Liczba przeprowadzonych skutecznych procesów scaleniowych i/lub średnia wielkość powierzchni</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Jaśle,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>Wzmocnienie współpracy sektora rolniczego</p> <p>Wzrost rozpoznawalności i zainteresowania ofertą produktów i wyrobów lokalnych</p> <p>Wzrost dochodów lokalnego biznesu rolniczego i zwiększenie budżetu gminy</p>	<p>gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym ↗</p> <p>Liczba gospodarstw ekologicznych i specjalistycznych na terenie gminy ↗</p>		<p>Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Rolnicy i producenci</p>
<p>3.1.8.</p>	<p>Współpraca z instytucjami rynku pracy i innymi podmiotami w zakresie wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej mieszkańców, zwłaszcza dla grup znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, a także powstawania mikroprzedsiębiorstw i nowych miejsc pracy.</p>	<p>Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla osób bezrobotnych, zmieniających pracę, chcących rozpocząć lub rozwinąć własną działalność gospodarczą</p> <p>Wzrost przedsiębiorczości lokalnej i zatrudnienia</p> <p>Aktywizacja zawodowa mieszkańców i spadek bezrobocia</p> <p>Przeciwdziałanie skutkom kryzysu ekonomicznego na rynku pracy</p>	<p>Liczba osób pozostających bez pracy z terenu gminy ↘</p> <p>Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia ↘</p> <p>Pracujący w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców ↗</p> <p>Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lata ↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Urząd Miejski w Kołaczycach, Przedsiębiorcy, Osoby bezrobotne, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

3.1.9.	Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz integracji lokalnego środowiska gospodarczego i rolniczego oraz rozwój współpracy samorządu gminnego z tymże środowiskiem (cykliczne spotkania, konsultacje).	<p>Pobudzenie współpracy, powstanie trwałych relacji i działań kooperacyjnych oraz wzrost możliwości oddziaływania na rozwój gminy ze strony środowiska gospodarczego</p> <p>Wzrost przedsiębiorczości wynikający z wysokiej jakości współpracy między samorządem a biznesem</p>	<p>Liczba wzajemnych konsultacji sektora przedsiębiorców i administracji lokalnej</p> <p>↗</p>	<p>Władze samorządowe gminy Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Przedsiębiorcy, Rolnicy i producenci lokalni</p>
3.1.10.	Współpraca międzysektorowa w zakresie wsparcia biznesu, utrzymania pozycji konkurencyjnej na rynku oraz zachowania miejsc pracy w czasie kryzysu gospodarczego, w tym powodowanego skutkami pandemii COVID-19 (udział w tarczach rządowych i regionalnych, inicjatywy własne itp.).	<p>Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys</p> <p>Minimalizacja strat dla biznesu oraz budżetu gminy</p>	<p>Liczba przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku od 3 lat</p> <p>↗</p> <p>Liczba podmiotów wykreślonych z rejestru REGON z terenu gminy</p> <p>↘</p>	<p>Władze samorządowe gminy Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, Powiatowy Urząd Pracy w Jaśle, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST Przedsiębiorcy</p>
3.1.11.	Wsparcie i promocja ekonomii społecznej.	Zapewnienie warunków i systemu wsparcia dla rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	<p>Liczba działających na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej</p> <p>↗</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach, Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem	Liczba osób zatrudnionych w lokalnych podmiotach ekonomii społecznej ↗		Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie, Ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, Organizacje pozarządowe, Przedsiębiorcy, Osoby bezrobotne
CEL OPERACYJNY 3.2. Rozwój infrastruktury i oferty czasu wolnego, wykorzystującej zasoby środowiskowe i kulturowe gminy.					
	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki oceny osiągnięcia rezultatów i oczekiwany trend	Realizacja lub nadzór nad procesem po stronie gminy	Podmioty zaangażowane /partnerzy
3.2.1.	<p>Wykreowanie wyróżników turystycznych gminy, w szczególności w oparciu o lokalne zasoby przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowo-historyczne, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwentaryzacja, skatalogowanie i opis miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie gminy Kołaczyce, – zagospodarowywanie terenów, tworzenie stref turystyki, rekreacji i wypoczynku z małą infrastrukturą, organizacja miejsc i punktów widokowych itp., – tworzenie, promocja i utrzymanie sieci szlaków, ścieżek i tras turystycznych, kulturowych, rekreacyjnych, sportowych, krajoznawczych itp., ich wewnętrzne i zewnętrzne zintegrowanie, z naciskiem na infrastrukturę rowerową i pieszą, – oznakowanie miejsc i sieci, – realizacja wydarzeń z wykorzystaniem miejsc i sieci, a także zaangażowaniem lokalnych przedsiębiorców, rolników, 	<p>Promocja i upowszechnienie zasobów środowiskowych i kulturowych oraz atrakcji turystycznych gminy</p> <p>Zwiększenie, uatrakcyjnienie i zróżnicowanie oferty spędzania czasu wolnego, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań różnych grup odbiorców</p> <p>Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy, przekładający się na zwiększenie liczby turystów i gości</p>	<p>Liczba odwiedzających gminę ↗</p> <p>Liczba osób aktywnie spędzających czas wolny ↗</p>	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna, Inne organizacje i firmy turystyczne, PTTK, Przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja Instytucje kultury, Właściciele i zarządcy zabytków, Media</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<p>twórców, artystów, rzemieślników, społeczników, pasjonatów itp.,</p> <ul style="list-style-type: none"> – utworzenie turystycznej odznaki gminy Kołaczyce, – wykorzystanie rozwojowe potencjału pozostałości średniowiecznego zamku „Golesz” w Krajowicach, w tym m.in. budowa ścieżki historyczno-przyrodniczej „Golesz”, – współpraca ponadlokalna i międzysektorowa, w szczególności w ramach gmin powiatu jasielskiego, w tym m.in. stworzenie zagłębia questów kulturowych i przyrodniczych. 	<p>Rozwój procesów współpracy w sferze turystyki i promocji oraz osiągnięcie efektu synergii</p>			
<p>3.2.2.</p>	<p>Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze usług czasu wolnego wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej, – rozwój istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych, – wspieranie powstawania oraz promocja lokalnej sieci gastronomicznej i noclegowej, w tym gospodarstw agroturystycznych. 	<p>Rozwój infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej na terenie gminy</p> <p>Zwiększenie, uatrakcyjnienie i zróżnicowanie oferty spędzania czasu wolnego, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań różnych grup odbiorców</p> <p>Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy, przekładający się na zwiększenie liczby turystów i gości</p>	<p>Powierzchnia terenów z funkcjami usługowymi tj. turystyki, sportu, rekreacji i wypoczynku w dokumentach planistycznych gminy</p> <p>↗</p> <p>Liczba publicznych i/lub prywatnych inwestycji turystycznych na terenie gminy</p> <p>↗</p> <p>Liczba gospodarstw agroturystycznych, w tym specjalistycznych, na terenie gminy oraz liczba udzielonych przez nie noclegów w ciągu roku</p> <p>↗</p>	<p>Urząd Miejski w Kołaczycach</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna, Inne organizacje i firmy turystyczne, PTTK, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Instytucje kultury, Właściciele i zarządcy zabytków, Media</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Wzrost znaczenia turystyki jako gałęzi gospodarki lokalnej			
3.2.3.	Rozwój promocji turystycznej, w tym m.in. produkcja filmów, wydawanie map i przewodników, promocja w sieci, w tym na stronie internetowej gminy, wykreowanie wizytówki / pamiątki / symbolu turystycznego gminy itp.	<p>Promocja i upowszechnienie zasobów środowiskowych i kulturowych oraz atrakcji turystycznych gminy</p> <p>Poprawa rozpoznawalności gminy oraz zainteresowania jej ofertą spędzenia czasu wolnego</p>	Liczba zrealizowanych działań marketingowych służących wykreowaniu lokalnej marki turystycznej ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, PTTK</p>
3.2.4.	Rozwój informacji turystycznej, np. utworzenie punktu informacji turystycznej.	<p>Poprawa warunków uprawiania turystyki na terenie gminy, profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego</p>	Liczba osób korzystających z informacji turystycznej oraz poziom ich zadowolenia ↗	Urząd Miejski w Kołaczycach	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, Podkarpacka Regionalna Organizacja Turystyczna, Inne organizacje i firmy turystyczne, PTTK, Przedsiębiorcy, inwestorzy, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja Instytucje kultury,</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

					Właściciele i zarządcy zabytków, Media
3.2.5.	Organizacja, współorganizacja i promocja wydarzeń (kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych, krajoznawczych itp.) o ponadlokalnym charakterze, przyciągających turystów i gości oraz budujących wizerunek gminy jako miejsca atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.	<p>Poprawa różnorodności i jakości oferty imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych na terenie gminy</p> <p>Aktywizacja i integracja mieszkańców</p> <p>Poprawa rozpoznawalności gminy oraz zainteresowania jej ofertą spędzenia czasu wolnego</p>	<p>Liczba imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych w skali roku ↗</p> <p>Liczba uczestników imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych w skali roku ↗</p>	Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczycach	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego Starostwo Powiatowe w Jaśle, Inne JST, Urząd Miejski w Kołaczycach, Instytucje i podmioty kultury, Placówki oświatowe, Organizacje i kluby sportowe, Organizacje pozarządowe, Lokalna Grupa Działania Nowa Galicja, Przedsiębiorcy, rolnicy, hodowcy, Różne zespoły, twórcy, artyści i rzemieślnicy lokalni</p>

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kołaczyce wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Kwestie wodne a Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Zgodnie z art. 326 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 624 ze zm.), Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku uwzględnia m.in. ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w ww. ustawie, tj.:

- plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
- plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- plan przeciwdziałania skutkom suszy.

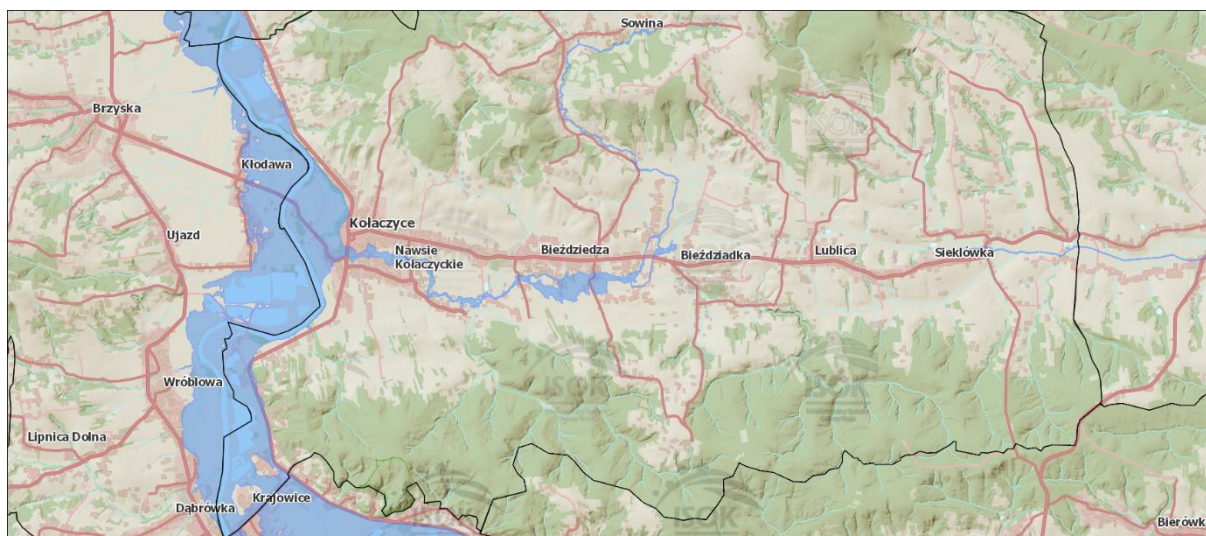
Zasoby wodne gminy i zarządzanie ryzykiem powodziowym

Gmina Kołaczyce jest położona w obrębie zlewni rzeki Wisłoki, prawobrzeżnego dopływu rzeki Wisły. Płyynie ona wzdłuż zachodniej granicy gminy. Rzeka pokonuje od swoich karpackich źródeł do ujścia drogę 164 km, przez Jasło, Pilzno, Dębice i Mielec. Stanowi zlewnie dla pozostałych cieków wodnych na terenie gminy, przede wszystkim rzeki Bieździady i potoku Bieździadki wraz ich dopływami. Ze względu na spadek terenu niektóre z nich są ciekami okresowymi, które drenują obszar gminy w okresie roztopów wiosennych oraz opadów atmosferycznych. Wówczas skutkują częstymi wylewami oraz powodzią, będącymi poważnym zagrożeniem dla mieszkańców. Obszar gminy charakteryzuje brak naturalnych zbiorników wód stojących. Nad Wisłoką umiejscowione są stawy rybne do wykorzystania rekreacyjnego.

W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią uwzględnia się w strategii tzw. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, przez które rozumie się obszary, na których prawdopodobieństwo powodzi jest średnie (wynosi 1%, tzw. powódź stuletnia) lub wysokie (10%), obszary między linią brzegu a naturalnym wysokim brzegiem czy pasy techniczne. Obszary te rozciągają się wzdłuż całej długości Wisłoki do granic drogi krajowej nr 73 oraz u zlewni potoków w Bieździedzy i w mniejszym stopniu w dolnym biegu rzeki. Obszary te zostały oznaczone na mapie nr 1.

Zgodnie z art. 77 ust.1 Prawa Wodnego z dnia 20 lipca 2017 (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 624 ze zm.), na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią występuje bezwzględny zakaz lokalizowania nowych cmentarzy, gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania. Ponadto, projekty zabudowy w całości lub w części położonej na tych obszarach wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi. Podlegają odmowie w przypadku: naruszenia ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza i planu zarządzania ryzykiem powodziowym; stanowienia zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków; naruszenia funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym; oraz utrudniania zarządzania ryzykiem powodziowym. Odstępstwa od odmowy mogą zostać wydane na podstawie pozwolenia wodnoprawnego ze strony odpowiedniej jednostki Wód Polskich. Pozwolenia tego nie wymaga m.in. lokalizowanie na okres do 180 dni tymczasowych obiektów budowlanych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Mapa 1. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią przy wysokim (Q10%) i średnim (Q1%) prawdopodobieństwie wystąpieniu powodzi na obszarze gminy Kołaczyce

Źródło: Hydroportal ISOK

Równoległe, zgodnie z Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP) dla obszaru dorzecza Wisły, projektem aktualizacji PZRP oraz Programem Planowanych Inwestycji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na terenie gminy Kołaczyce zaplanowano inwestycje o charakterze przeciwpowodziowym:

- Budowa prawostronnego obwałowania Wisłoki w km 102+740 - 104+000 w miejscowości Krajowice, gm. Kołaczyce,
- Budowa prawego obwałowania rzeki Wisłoki w km od 99+500 do 97+500 oraz w km od 97+000 do 95+000, chroniących miasto Kołaczyce – Kluczowa do Bukowej,
- Budowa prawostronnego obwałowania w km 1+800 – 2+240, rzeka Bieździada, w miejscowości Nawsie Kołaczyckie,
- Budowa lewostronnego obwałowania w km 3+070 – 3+540, rzeka Bieździada, w miejscowości Nawsie Kołaczyckie,
- Budowa lewostronnego obwałowania w km 6+170 – 6+520, rzeka Bieździada, w miejscowości Bieździedza,
- Budowa prawostronnego obwałowania w km 6+012 – 6+350, rzeka Bieździada, w miejscowości Bieździedza,
- Zabezpieczenia obiektów indywidualnych położonych na prawym brzegu rzeki Bieździada w km 6+012 – 6+350 w miejscowości Bieździedza poprzez zastosowanie mobilnych systemów zabezpieczeń jak np. lekkie bariery przeciwpowodziowe, mobilne ścianki,
- Zabezpieczenie budynków użyteczności publicznej na prawym brzegu rzeki Bieździada w km 3+100,
- Budowa lewostronnego obwałowania rzeki Bieździada w km 6+170 – 6+520 w miejscowości Bieździedza,
- Budowa prawostronnego obwałowania rzeki Bieździada w km 1+800 – 2+240 w miejscowości Nawsie Kołaczyckie.

Plany gospodarowania wodami

W odniesieniu do Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w poniższej tabeli Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku określa informacje na temat jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) oraz jednolitych części wód podziemnych (jcwpd) znajdujących się w granicach gminy (nazwa, status jcwp, informacja o stanie jcwp i jcwpd oraz przypisane im cele środowiskowe), a także działań przypisanych poszczególnym jcwp i jcwpd w aktualizacji Programu wodnośrodowiskowego kraju (aPWŚK) oraz o stanie realizacji tych działań.

Tabela 3. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych oraz jednolitych części wód podziemnych wydzielonych w granicach gminy Kołaczyce wraz z przypisanymi celami i działaniami środowiskowymi

Kod JCWP (wody powierzchniowe)	Nazwa	Stan ogólny; stan/potencjał ekologiczny; stan chemiczny	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
RW200012218529	Bieżdziada	zły; poniżej dobrego; dobry	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (działanie ciągłe); Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe); Budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Kołaczyce (IV kw. 2018); Regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe); Kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata (działanie ciągłe). Działania uzupełniające: Monitoring badawczy wód (IV kw. 2017); Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni (IV kw. 2021).
RW200012226349	Lublica	dobry; co najmniej dobry; dobry	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: Budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Pułanki (IV kw. 2018); Regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe).
RW200015218719	Wiśłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego	zły; umiarkowany; dobry	dobry stan ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekłu istotnego - Wiśłoka od Potoku Chotowskiego do Ropy;	Działania podstawowe: Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (działanie ciągłe); Budowa nowej oczyszczalni ścieków Brzyska (IV kw. 2020); Budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Jaworze-Bielowy (IV kw. 2018); Modernizacja oczyszczalni ścieków Jaśło oraz Kołaczyce (IV kw. 2020); Budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących (działanie ciągłe);

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			dobry stan chemiczny	Regularny wywóz nieczystości płynnych (działanie ciągłe). Działania uzupełniające: Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni (IV kw. 2021); Przywrócenie drożności cieków istotnych dla zachowania ciągłości morfologicznej (IV kw. 2021); Wykonanie przebudowy/modernizacji budowli poprzecznych na rzece Wiśtoce i jej dopływach – Ropie oraz Jasiołce pod kątem zapewnienia warunków migracji ichtiofauny ze szczególnym uwzględnieniem ryb dwuśrodowiskowych (IV kw. 2020).
Kod JCWPd (wody podziemne)	Nazwa	Stan chemiczny; stan ilościowy; stan ogólny	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodnośrodowiskowym kraju
PLGW2000151	151	Dobry; Dobry; Dobry (2012)	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy	Działania podstawowe: coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia (działanie ciągłe).
PLGW2000152	152	Dobry; Dobry; Dobry (2012)	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy	Działania podstawowe: coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia (działanie ciągłe).

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem bazy danych PGW KZGW

Dane z bazy Planów Gospodarowania Wodami Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przedstawiają stan ogólny wód powierzchniowych na terenie gminy Kołaczyce jako zły we wszystkich JCWP. Najprawdopodobniej do głównych przyczyn takiego stanu należy zaliczyć nierozbudowaną infrastrukturę kanalizacji sieciowej oraz zaniedbane przydomowe systemy kanalizacyjne gospodarstw domowych. Przypisane wodom powierzchniowym działania na terenie gminy dotyczą przede wszystkim budowy i remontów zbiorników przydomowych, rozwoju systemu kanalizacji sieciowej oraz oczyszczalni, regularnego wywozu nieczystości oraz działań kontrolnych dotyczących gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa. Osobno, rzecze Wiśtoce przypisano dedykowane zadania zmierzające do poprawy jej stanu ekologicznego. Wśród działań uzupełniających wymienione zostały: opracowanie warunków korzystania z wód, monitoring jakości wód oraz użytkowania wód zlewni, w tym weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych. Ponadto, w granicach gminy Kołaczyce znajdują się jednolite części wód podziemnych nr 151 i 152. Ich stan ogólny, chemiczny i ilościowy określony został jako dobry, zaś jako jedyne dedykowane im działanie określono coroczny monitoring eksploatacji.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku zakłada i promuje działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez samorząd, mieszkańców, jak i organy administracji rządowej. Bezpośrednio wskazuje na to m.in. kierunek działania 1.2.7. Inicjowanie i wspieranie działań z zakresu ochrony zasobów wodnych, w tym m.in. dbałość o poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa melioracji i retencji, w tym realizacja inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, m.in. poprzez wsparcie zakupu zbiorników na deszczówkę. W tym zakresie strategia jest spójna z Planem Przeciwdziałania Skutkom Suszy, przyjętym na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021r. poz. 1615).

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy Prawo wodne, plan przeciwdziałania skutkom suszy obejmuje:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Susza, obok powodzi jest jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę całego kraju. W najbliższych latach spodziewany jest wzrost intensywności i częstotliwości występowania susz. Głównym celem Planu jest przeciwdziałanie ich skutkom, co należy odnosić do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz do racjonalnego korzystania z zasobów wodnych. Cele szczegółowe Planu dotyczą zidentyfikowanych obszarów ryzyka związanego z suszą: społeczeństwa, gospodarki i środowiska i obejmują:

- skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy,
- edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Strategia postępowania w obszarze przeciwdziałania skutkom suszy zakłada przede wszystkim działania proaktywne, czyli zapobiegające oraz zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków suszy, realizowane niezależnie od faktycznego wystąpienia zjawiska suszy.

Zgodnie z założeniami Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, w odniesieniu do obszaru gminy Kołaczyce mowa m.in. o następujących działaniach:

- Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych (działanie 1),
- Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych (działanie 3),
- Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji (działanie 4),

- Analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji (działanie 6),
- Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych wodnych dla zwiększania retencji glebowej (działanie 8),
- Wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych (działanie 9),
- Budowa i przebudowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz budowa i przebudowa wodooszczędnych systemów nawadniania wykorzystujących zasoby wód podziemnych (działanie 10),
- Przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych (działanie 24).

Analizując zagrożenie suszą na terenie gminy Kołaczyce w zależności od jej typu tj. rolnicza, hydrologiczna i hydrogeologiczna, należy stwierdzić, że w przypadku tej pierwszej są to obszary słabo zagrożone, w drugim przypadku zagrożenie jest silne, a w trzecim umiarkowane. Stopień zagrożenia suszą według klas łącznego zagrożenia suszą dla obszaru gminy Kołaczyce określono jako umiarkowany.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kołaczyce

Wprowadzenie do modelu

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Kołaczyce przedstawia spodziewany i zaplanowany wpływ, jaki na kształtowanie się struktur przestrzennych będzie mieć realizacja zapisów strategii rozwoju jednostki. Funkcje terenów określono w oparciu o szereg czynników, związanych m.in. z uwarunkowaniami geograficzno-przyrodniczymi (np. ukształtowanie terenu, złoża surowców, walory środowiska naturalnego) i powiązaniem funkcjonalnymi (w tym układem komunikacyjnym). Uwzględniono także zdiagnozowane wcześniej problemy, potrzeby i potencjały rozwojowe gminy Kołaczyce, które będą rzutować na zmiany w strukturze przestrzennej jednostki.

Ogólne uwarunkowania modelu

Gmina miejsko-wiejska Kołaczyce leży w północnej części powiatu jasielskiego i jest jedną z 10 gmin, które go tworzą. Odległość od Jasła, stanowiącego główny ośrodek administracyjny, gospodarczy i usługowy dla analizowanej gminy, wynosi – licząc od centrum Kołaczyc – 10 kilometrów. Nieznacznie dłuższy dystans do pokonania mają mieszkańcy północnych i wschodnich części jednostki. O kolejne niespełna 10 kilometrów na północ od Kołaczyc oddalone jest niewielkie miasto Brzostek (pow. dębicki), jednak powiązania administracyjno-gospodarcze pomiędzy nim a gminą Kołaczyce są znacznie słabsze.

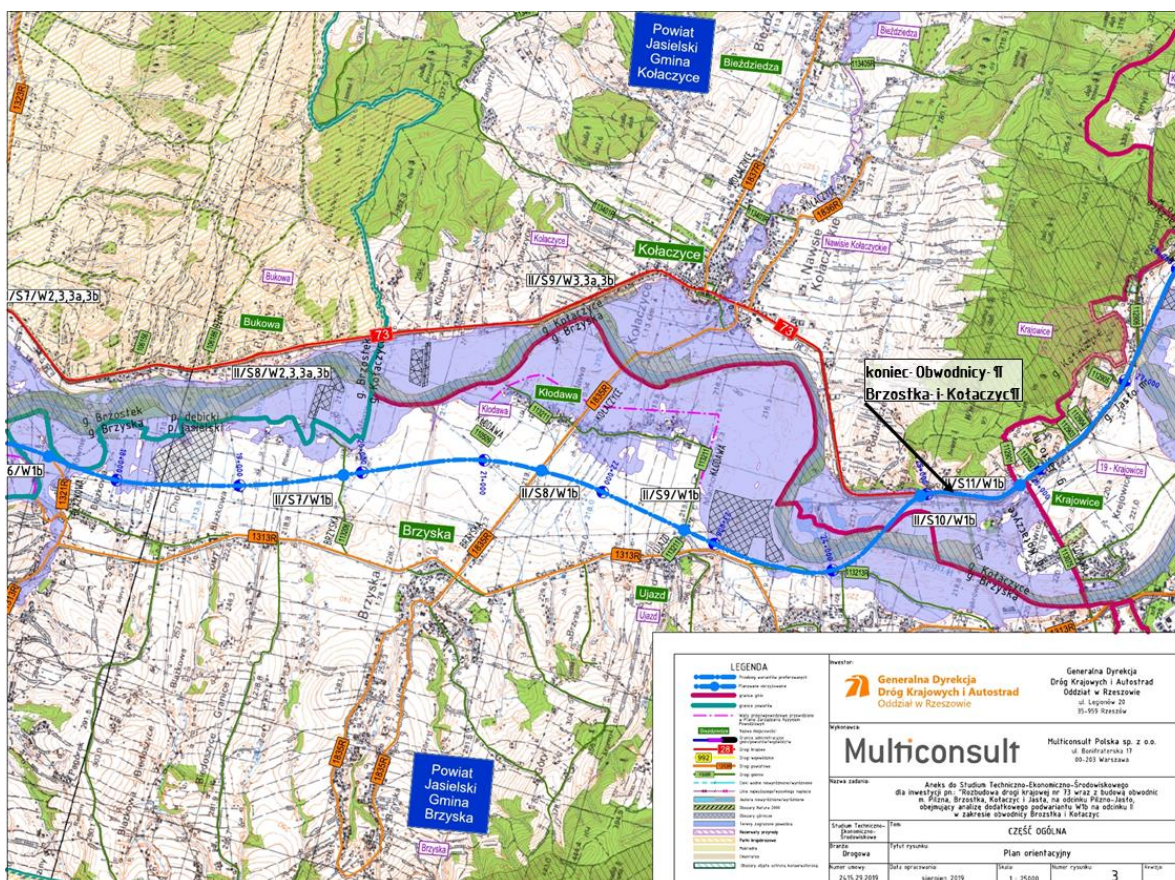
Główne uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne gminy Kołaczyce rozpatruje się w trzech podstawowych aspektach:

- Położenie względem drogi krajowej nr 73, łączącej Jasło z Pilzmem i dalej autostradą A4 oraz planowana budowa obwodnicy Kołaczyc

Droga krajowa nr 73 warunkuje zewnętrzną dostępność transportową gminy w kierunku krajowych i międzynarodowych tras komunikacyjnych oraz Jasła. Biegnie wzdłuż prawego brzegu rzeki Wisłoki i zarazem zachodniej granicy gminy. W czasie opracowania niniejszej strategii, GDDKiA prowadzi postępowanie mające na celu wyłonienie przebiegu obwodnicy miasta Kołaczyce (stan na początek 2022 r.). Jeden z rozpatrywanych wariantów uwzględni

poprowadzenie trasy przez sąsiednią gminę Brzyska, po terenach pomiędzy drogą powiatową nr 1313R i rzeką Wisłoką, na lewym jej brzegu (rysunek nr 8.). Oznacza to wyprowadzenie ruchu tranzytowego na DK73 z gminy Kołaczyce z niemal całego jej terenu (projekt zakłada włączenie drogi w istniejący ślad DK73 na wysokości Krajowic). Inny wariant obwodnicy (rysunek nr 10.), funkcjonujący w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce, uwzględnia obejście samego centrum Kołaczyc, pozostawiając drogę w granicach jednostki. Z jednej strony, bez względu na wybór przebiegu trasy, nowy układ drogowy będzie sprzyjał przemianie kołaczyckiego rynku w stronę wzmocnienia jego funkcji integracyjnych. Zmiany te umożliwi ograniczenie uciążliwości ruchu osobowego i ciężarowego. Z drugiej strony, w przypadku wyboru pierwszego wariantu należy wskazać na niewielkie, lecz być może istotne zmniejszenie się dostępności komunikacyjnej nowej DK73 względem terenów na północ od miasta Kołaczyce. Zmiana ta może wzmocnić atrakcyjność terenów w Krajowicach i ich otoczeniu pod kątem rozwoju działalności gospodarczej, co można odczytać jako szansę na utworzenie zwartych terenów inwestycyjnych, których w gminie aktualnie brak. Z kolei dla północno-zachodniej części jednostki zmianę tę można interpretować jako szansę na rozwój budownictwa mieszkaniowego. Sprzyjać temu będzie wyprowadzenie ruchu tranzytowego z tych terenów, ograniczenie jego uciążliwości dla mieszkańców oraz dobra dostępność infrastruktury sieciowej względem reszty gminy.

Rysunek 8. Jeden z projektowanych wariantów obwodnicy Kołaczyc i Brzostki na DK73, prowadzący przez teren gminy Brzyska (oznaczony niebieską linią)

Źródło: <https://www.archiwum.gddkia.gov.pl/pl/a/38815/Obwodnica-Brzostka-i-Kolaczyc-w-ciagu-drogi-krajowej-nr-73>,
dostęp: styczeń 2022 r.

- Rozkład przestrzenny zabudowy mieszkaniowej w dolinie Bieździady i Lubli

Gmina Kołaczyce położona jest na obszarze wyznaczonym doliną Wisłoki na zachodzie i częścią doliny potoku Lubla, stanowiącego lewy dopływ rzeki Wisłok na wschodzie. Jej naturalne granice od południa i północy stanowią grzbiety wzgórz. Środkiem gminy, w dolinach rzek Bieździada i Lubla, biegnie droga powiatowa nr 1837R, przecinająca ją na osi wschód-zachód i łącząca wszystkie drogi na jej obszarze. Układ drogowy, oparty na sieci dróg powiatowych, umożliwi dostęp do DK73 na zachodzie gminy, połączenia w stronę południową w kierunku Jasła i wschodnią w kierunku Lubli, do drogi wojewódzkiej nr 988 prowadzącej z Jasła na północ, w stronę Rzeszowa. Tak rozwinięta sieć połączeń nie stanowi jednak o równomiernej atrakcyjności osadniczej w przestrzeni gminy. Maleje ona w miarę przesuwania się na wschód od Bieździedzy, na co wpływa powiększająca się odległość od Jasła oraz ograniczona dostępność do infrastruktury sieciowej. Można przypuszczać, że w perspektywie najbliższej dekady największą atrakcyjnością osadniczą będą cieszyć się miejscowości położone w zachodniej i centralnej części gminy – Kołaczyce, Nawsie Kołaczyckie oraz Bieździedza, na co może wpłynąć dostępność atrakcyjnych terenów do zabudowy mieszkaniowej (płaski, uzbrojony teren) oraz szybki dojazd do Jasła, dodatkowo ułatwiony rozwiązaniem obecnych problemów komunikacyjnych za sprawą modernizacji DK73.

- Walory przyrodnicze gminy i towarzyszące im zagrożenia

Obszar gminy Kołaczyce rozciąga się w dolinie pomiędzy dwoma pasmami wzgórz ukierunkowanych prostopadle do dolin rzecznych Wisłoki na zachodzie i Wisłoka na wschodzie. Jego środkiem płyną mniejsze rzeki – Bieździada (dopływ Wisłoki) i Lubla (dopływ Wisłoka), z wododziałem przebiegającym na wysokości granicy Bieździadki i Lublicy. Nad samą Wisłoką istnieją liczne zbiorniki powyrobiskowe. Ponadto, na terenie jednostki ustanowiono dwa obszary ochronne Natura 2000 („Wisłoka z dopływami” i „Golesz”) oraz rezerwat ochrony ścisłej „Golesz”. Na tej podstawie stwierdza się, że uwarunkowania środowiskowe gminy Kołaczyce stanowią o jej potencjałach, jak i zagrożeniach. Z jednej strony, umożliwiają rozwój gospodarczy branż np. winiarskiej (południowo-zachodnia ekspozycja stoków, rosnąca popularność winiarstwa w regionie) lub wypoczynkowej, sportowej, rekreacyjnej czy agroturystycznej dla mieszkańców i gości z zewnątrz. Z drugiej strony, realnym zagrożeniem dla osadnictwa pozostają osuwiska (na zboczach w północnej i południowej części gminy) oraz ulewne deszcze (powodujące gwałtowne wezbrania, wylewy i podtopienia). Do najważniejszych działań zapobiegających tym zagrożeniom zalicza się ograniczanie zabudowy na obszarach osuwisk, ich zalesianie oraz spowalnianie spływu wód do Bieździady i Wisłoki za pomocą instalacji retencyjnych i przeciwpowodziowych.

- Obecność w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Jasła

Zgodnie z zawartą w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 koncepcją miejskich obszarów funkcjonalnych, stanowiących bieguny wzrostu i wymagających z tego tytułu wsparcia, za jeden z takich ośrodków uznano Jasło. Miasto stanowi rdzeń obszaru, tworzonego przez pięć otaczających je gmin, w tym Kołaczyce. Co istotne, w gronie tym Kołaczyce są jedyną jednostką miejsko-wiejską. Potencjał MOF Jasło wskazano przede wszystkim w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw w sektorze produkcyjnym i usługowym oraz w tworzeniu, podtrzymywaniu i rozwijaniu powiązań gospodarczych ze Słowacją. Na tle gmin wchodzących w skład MOF Jasło, gmina Kołaczyce wyróżnia się przede wszystkim dostępnością

transportową, z możliwością dalszego jej podnoszenia w perspektywie najbliższej dekady. Obserwowane w ostatnich kilku latach procesy osadnicze (zwłaszcza w obrębie zachodniej części jednostki – Kołaczyc i Nawsia Kołaczyckiego) pozwalają na przyporządkowanie gminy charakteru „sypialni” dla sąsiadującego z nią większego miasta, które jednocześnie staje się miejscem pracy, nauki, rozrywki i załatwiania usług wyższego rzędu.

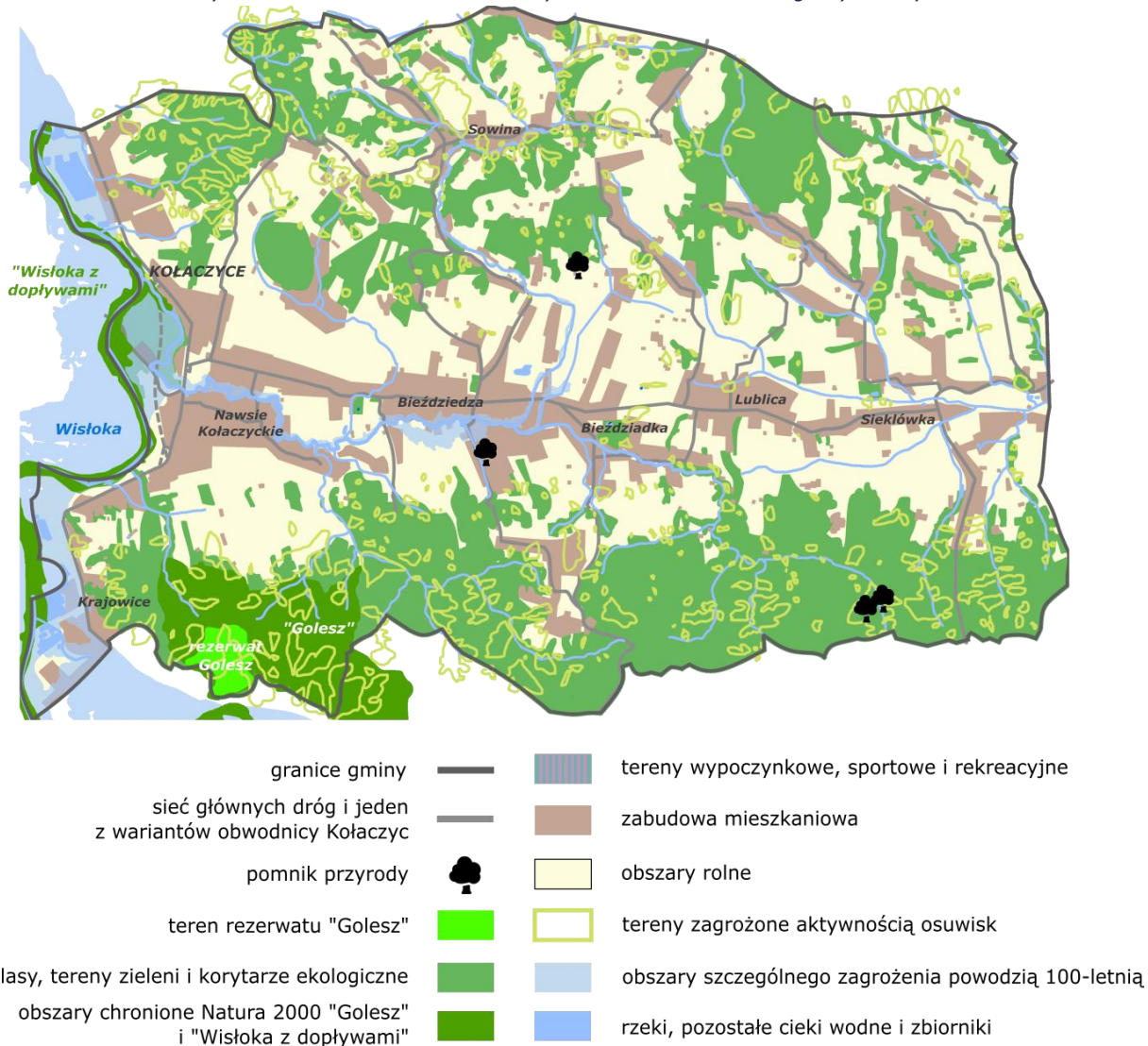
Funkcje terenów w gminie

Podstawowe funkcje terenów w gminie Kołaczyce obrazuje rysunek nr 10, uwzględniający jeden z wariantów obwodnicy Kołaczyc (ominięcie miasta i utrzymanie drogi w granicach gminy). Wyodrębniono na nim obszary o dominującym przeznaczeniu pod rozwój zabudowy mieszkaniowej z dopuszczalną funkcją działalności usługowej, tereny rolne, produkcyjne, a także tereny zieleni i wód wraz lokalizacjami przeznaczonymi pod rozwój funkcji wypoczynkowych, rekreacyjnych czy sportowych. Rysunek uzupełnia siatka komunikacyjna, główne linie energetyczne wysokiego i średniego napięcia oraz gazociągi przesyłowe.

W strukturze gminy dominują tereny o potencjalnym zagospodarowaniu rolniczym (przede wszystkim grunty orne, łąki i pastwiska – zarówno użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, jak i odłogi). Tworzą charakterystyczny układ – mozaiki pól uprawnych, terenów zalesionych i zadrzewionych oraz enklaw zabudowy mieszkalnej (w tym zagrodowej) jest charakterystyczny dla pasa pogórzy karpaccich. Lasy i grunty zadrzewione na zboczach wzgórz w północnej i południowej części jednostki zajmują drugą największą część jej obszaru, z tendencją do powiększania się wraz z zanikiem działalności rolniczej i terenów upraw. Dla zabudowy mieszkaniowej zarezerwowano tereny wzdłuż dróg na terenie całej gminy. Głównymi osiami zabudowy pozostają grunty: wzdłuż DK73 i drogi powiatowej nr 1837R, na zboczach w północnej części gminy oraz wzdłuż drogi 1840R z Bieździedzy do Jasta. Zakłada się utrzymanie jej dotychczasowego, ulicowego charakteru. W zachodniej części gminy, między Wisłoką i Kołaczycami utrzymuje się funkcje przestrzeni wypoczynku i rekreacji na Błoniach Kołaczyckich. Ponadto, w każdej z miejscowości zostały zarezerwowane przestrzenie pod rozwój działalności handlowo-usługowej (oznaczonej kolorem czerwonym). W największym stopniu dotyczy to miasta Kołaczyce, co w perspektywie wzmocni jego funkcje jako lokalnego ośrodka życia społecznego dla mieszkańców gminy i okolic. Listę funkcji terenów oznaczonych na rysunku uzupełniają grunty przeznaczone pod rozwój działalności produkcyjnej. Wskazuje się je na styku Bieździedzy i Bieździadki w centralnej części gminy, przy skrzyżowaniu dróg powiatowych 1837R i 1840R.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

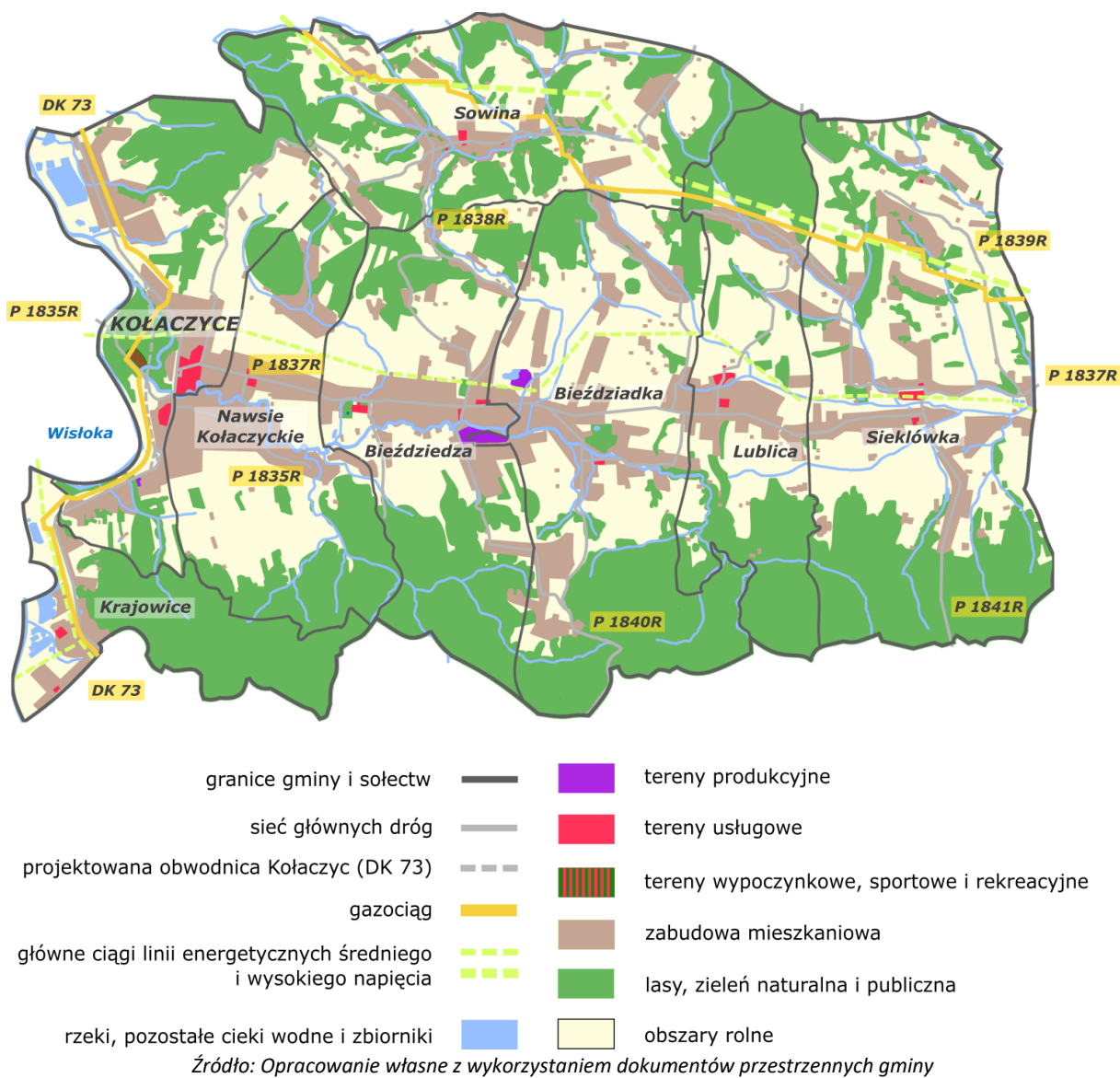
Rysunek 9. Uwarunkowania i elementy środowiskowe na terenie gminy Kołaczyce

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Rysunek 10. Funkcje terenów w gminie Kołaczyce

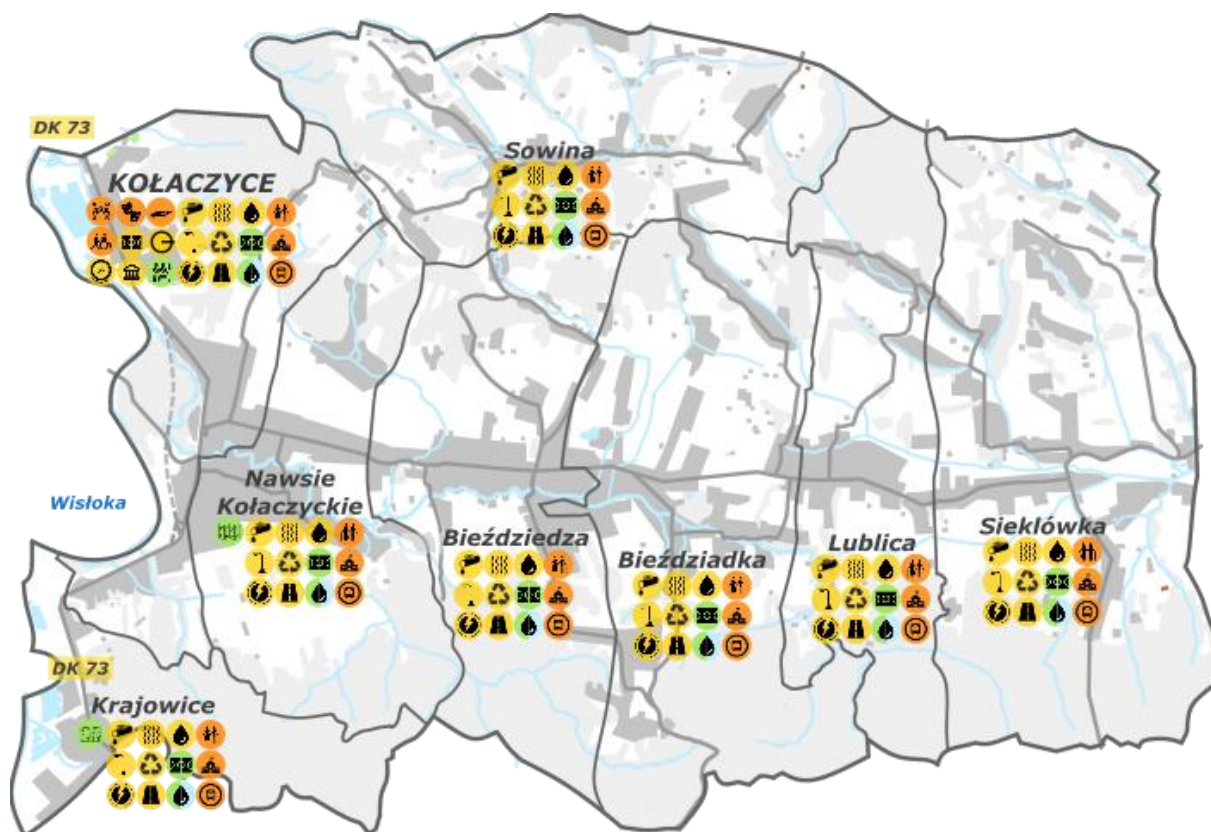
Rozmieszczenie planowanych inwestycji w przestrzeni gminy

Przewidywane w horyzoncie czasowym strategii działania inwestycyjne planowane są na terenie całej gminy, choć ich znacząca część dedykowana jest jej zachodniej ścianie, głównie Kołaczycom. Można je kierunkowo pogrupować na działania:

- podnoszące dostępność komunikacyjną jednostki i bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego, obejmujące modernizacje dróg oraz budowę parkingów i bezpiecznych, oświetlonych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych;
- poprawiające atrakcyjność osadniczą jednostki przy jednoczesnym ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko naturalne – głównie poprzez rozwój sieci wodociągowej i montaż zbiorników retencyjnych, rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz oczyszczalni ścieków, wdrożenie rozwiązań alternatywnych na obszarach, na których rozbudowa infrastruktury sieciowej nie posiada uzasadnienia ekonomicznego, a także budowę nowego PSZOK;
- zmniejszające poziom zanieczyszczenia powietrza tzw. „niską emisją”, głównie w zakresie termomodernizacji budynków, likwidacji kotłów grzewczych niespełniających norm i szerszego wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- podnoszące jakość infrastruktury społecznej i kulturalnej oraz służące włączeniu społecznemu, tj. utworzenie Centrum Aktywnego Seniora i Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu, remonty i doposażenie świetlic wiejskich, remont i przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury i Czytelnictwa wraz z Biblioteką, a także budynków Urzędu Miejskiego i Domu Pomocy Społecznej „Nazaret”;
- służące podniesieniu bezpieczeństwa publicznego poprzez budowę Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego;
- poprawiające estetykę przestrzeni publicznych i wzmacniające funkcje Kołaczyc jako lokalnego centrum życia społecznego i gospodarczego – remont i zazielenienie rynku, przebudowa targowiska itp.;
- zwiększające dostępność infrastruktury sportowej – budowa hali sportowej, modernizacja istniejących boisk itp.;
- ukierunkowane na podniesienie atrakcyjności turystycznej i wykorzystanie walorów środowiskowych, w tym budowę ścieżki na wzgórzu „Golesz”.

Gmina będzie ponadto realizowała działania dla wzmocnienia i wykorzystania powiązań funkcjonalnych z MOF Jasło, będzie to dotyczyło działań infrastrukturalnych (głównie inwestycji transportowych, ale również sieciowych i społecznych), podnoszenia dostępności i jakości usług publicznych, wsparcia i promocji przedsiębiorczości, a także lepszego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych dla zrównoważonego rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego gminy (turystyka, rekreacja, wypoczynek itp.)

Rysunek 11. Planowane inwestycje w przestrzeni gminy Kołaczyce

- granice gminy i sołectw —
- sieć głównych dróg wraz z wariantem projektowanej obwodnicy Kołaczyc (DK 73) - - -
- tereny zabudowane: mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe
- obszary rolne

- tereny zieleni i rekreacji
- rzeki, pozostałe cieki wodne i zbiorniki

Inwestycje w poszczególnych miejscowościach:

- Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków
- budowa hali sportowej
- przebudowa istniejącego placu targowego
- przebudowa i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków Urzędu Miejskiego w Kołaczycach
- przebudowa/rozbudowa budynku z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa wraz z Biblioteką
- budowa Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego
- przebudowa, rozbudowa budynku Domu Pomocy Społecznej „Nazaret”
- budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami
- remont i zazielenienie placu rynku w Kołaczycach
- budowa ścieżki historyczno-przyrodniczej "GOLESZ"

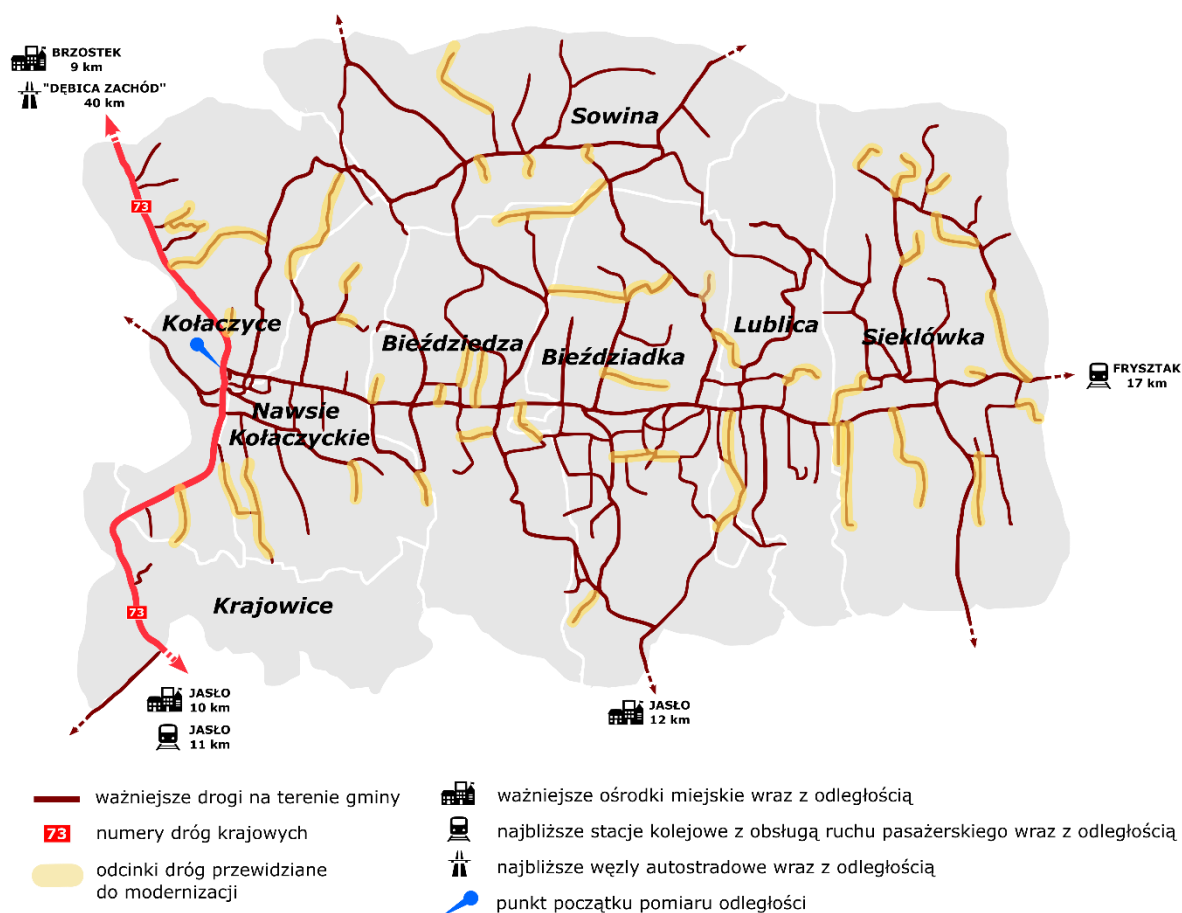
Inwestycje dot. terenu całej gminy bądź o nieokreślonej finalnej lokalizacji:

- budowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków
- modernizacja i montaż nowych instalacji oświetlenia drogowego
- wymiana źródeł ciepła, montaż i instalacja OZE w budynkach mieszkalnych oraz publicznych
- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- budowa nowego PSZOK lub rozbudowa istniejącego (nieuzgodniona lokalizacja)
- przebudowa dróg publicznych i infrastruktury towarzyszącej
- budowa sieci wodociągowej
- przebudowa istniejących kompleksów sportowych na terenie gminy w ramach kampusu edukacyjnego
- montaż zbiorników na deszczówkę oraz budów kompostowników przy budynkach mieszkalnych
- utworzenie Centrum Aktywnego Seniora (nieuzgodniona lokalizacja)
- remont i wyposażenie świetlic wiejskich
- usługi transportu indywidualnego

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Rysunek 12. Podstawowe uwarunkowania transportowe gminy Kołaczyce wraz z planami modernizacji dróg gminnych

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Planowane inwestycje drogowe w gminie Kołaczyce

Lp.	Określenie inwestycji
1.	Przebudowa drogi Bieździadka-Pod Góry na dz. nr ewid. 289, 290, 291 w m. Bieździadka
2.	Przebudowa drogi Bieździedza-Kaletówka na dz. nr ewid. 782 w m. Bieździedza
3.	Przebudowa ul. Słonecznej na dz. nr ewid. 604/8 w m. Kołaczyce
4.	Przebudowa ciągu dróg ul. Frontowej na dz. nr ewid. 1282 i ul. Na Kotlinę na dz. nr ewid. 1324 w m. Kołaczyce
5.	Przebudowa drogi Sieklówka-Rzędziny - Borowiecki na dz. nr ewid. 467/2 w m. Sieklówka
6.	Przebudowa drogi Sieklówka-Maczuga-Ostalecki na dz. nr ewid. 537 w m. Sieklówka
7.	Przebudowa drogi Sowina k. kościoła na dz. nr ewid. 999 w m. Sowina
8.	Przebudowa drogi Sowina k. sklepu na dz. nr ewid. 907 w m. Sowina
9.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid 107 w m. Bieździadka

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

10.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid 246/ w m. Bieżdziadka
11.	Przebudowa drogi gminnej Nr 113408R SKR - Lublica w m. Bieżdziadka
12.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid.1484 w m. Bieżdziadka
13.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid.303/2 w m. Bieżdziedza
14.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid.407/2 w m. Bieżdziedza
15.	Przebudowa drogi Ul. Leśna na dz. nr ewid.832 w m. Kołaczyce
16.	Przebudowa ciągu dróg Ul. Podgórska na dz. nr ewid. 415 i Kluczowa na dz. nr ewid. 416/2, 430/2, 420/2,428/2,429/7,436 w m.Kołaczyce
17.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 474,475,341 Łona Strona w m. Lublica
18.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 594/2 Wisyny w m. Lublica
19.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 121,114/2 Chrzanowa w m. Nawsie Kołaczyckie
20.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 371/2,344,308,302 k. szkoły w m. Sieklówka
21.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 41/1 w m. Sieklówka
22.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 249 w m. Sieklówka
23.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 178/2 w m. Sieklówka
24.	Przebudowa drogi gminnej Nr 113411R Magazyn-Dziury w m. Sieklówka
25.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 686,913 w m. Sieklówka
26.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 783 Podlas w m. Sieklówka
27.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 429/2,604 Podlas w m. Sieklówka
28.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 482/2, 518 Podlas w m. Sieklówka
29.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 490/2 w m. Sieklówka
30.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 1077,1076/1,1076/2,1075 Szubienice w m. Sowina
31.	Przebudowa drogi na dz. nr ewid. 483/1,432,567/4,567/7 Pańskie w m. Sowina
32.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 638 w m. Bieżdziadka
33.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 589/2, 593/2, 594/2, 595/2 w m. Bieżdziedza
34.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 640 w m. Bieżdziedza
35.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 439/2 w m. Bieżdziedza
36.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid.522, 470, 519 ul. Miodowa w m. Kołaczyce
37.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 167, 114/1, 114/2 w m. Nawsie Kołaczyckie
38.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 774/2 w m. Nawsie Kołaczyckie

39.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 1521/1, 1521/2 Szkotnia – do lasu w m. Nawsie Kołaczyckie
40.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 212,206, 7 Zacisze w m. Sieklówka
41.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 1094/1 w m. Sowina
42.	Przebudowa drogi wewnętrznej na dz. Nr ewid. 1314 w m. Nawsie Kołaczyckie
43.	Przebudowa drogi wewnętrznej Lublica (działki nr ewid. 426/2, 422/1, 392/1) – Bieździadka (działki nr ewid. 148/1, 808/5)
44.	Przebudowa drogi wewnętrznej na działce nr ewid. 374/2 w m. Bieździedza
45.	Budowa drogi wewnętrznej w m. Bieździedza wraz z budową mostu

Źródło: opracowanie przez UM w Kołaczycach

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie Kołaczyce wynikają z przyjętego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz są zgodne z założeniami dokumentów planistycznych gminy. Obszar gminy Kołaczyce podzielono na 2 główne strefy, którym przypisano kierunki rozwoju funkcjonalnego, tj. strefę wzmożonej aktywności gospodarczej i osadniczej oraz strefę przyrodniczo-turystyczną. Uzupełnieniem rekomendacji w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w tych strefach są ustalenia towarzyszące poszczególnym kierunkom rozwoju gminy. W poniższej tabeli zestawiono rekomendacje dedykowane wymienionym strefom oraz kierunkom rozwoju gminy, odpowiadającym najważniejszym funkcjom jej terenów.

Tabela 5. Charakterystyka dwóch głównych stref funkcjonalnych oraz najważniejsze ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na ich terenach oraz towarzyszące określonym kierunkom rozwoju gminy Kołaczyce

Strefa funkcjonalna	Charakterystyka strefy	Najważniejsze ustalenia i rekomendacje w zakresie rozwoju przestrzennego
Strefa wzmożonej aktywności osadniczej i gospodarczej	Zachodnia część i środkowy pas z zachodu na wschód gminy Kołaczyce, który obejmuje tereny w sąsiedztwie drogi krajowej nr 73 relacji Pilzno – Kołaczyce – Jasło i drogi powiatowej nr 1837R relacji Kołaczyce – Sieklówka – Lubla. Na ich skrzyżowaniu leży miejscowość Kołaczyce. Głównymi funkcjami tej części gminy są funkcje osiedleńczo-usługowe, gospodarczo-	<ul style="list-style-type: none"> • Porządkowanie i uzupełnianie istniejącej zabudowy ze zwróceniem uwagi na: jej formę (nawiązanie do form historycznych – tradycyjnych), eliminację barier architektonicznych, wpisanie w krajobraz, estetykę małej architektury, formy zieleni towarzyszącej, ład i porządek; • Uzupełnienie strefy zainwestowania w niezbędne urządzenia i sieci z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacji w myśl zasad zrównoważonego rozwoju; • Zabezpieczenie odpowiedniej ilości terenów dla funkcji mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej w obszarach szczególnie predysponowanych dla tych funkcji, a jednocześnie nie stwarzającej kolizji ze środowiskiem naturalnym (ochrona czystości wód i powietrza itp.) i zasobami krajobrazowo-kulturowymi; • Tworzenie warunków dla rozwoju: inicjatyw związanych z rozszerzeniem obsługi ludności w zakresie usług

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	<p>przemysłowo-produkcyjne, a miejscowo również turystyczno- rekreacyjne. Funkcjami uzupełniającymi są rolnictwo i leśnictwo.</p>	<p>komercyjnych (handel, gastronomia, rzemiosło, obsługa turystyki itp.), działalności gospodarczych (małych i średnich przedsiębiorstw) oraz dla działalności produkcyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych oraz krajobrazowo - kulturowych.
<p>Strefa przyrodniczo-turystyczna</p>	<p>Północno-wschodnia i południowo-wschodnia część gminy obejmująca tereny otwarte z rozproszoną zabudową w przewadze zagrodową, oraz enklawy leśne. Głównymi funkcjami tego terenu są funkcje: rolnictwo, leśnictwo oraz turystyka i rekreacja. Funkcjami uzupełniającymi jest sieć osiedleńcza z usługami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona walorów i zasobów przyrodniczych zgodnie z planami UGL w lasach, zgodnie z planami ochrony w rezerwach; • Ochrona walorów i zasobów krajobrazowych i kulturowych; • Porządkowanie i uzupełnianie istniejącej zabudowy oraz zabezpieczenie rezerw terenowych pod zainwestowanie; • Uzupełnienie strefy zainwestowania w niezbędne urządzenia i sieci z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej; • Prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju; • Rozwój funkcji turystyki, rekreacji i wypoczynku w zgodzie ze środowiskiem.
<p>Główne kierunki rozwoju gminy</p>	<p>Najważniejsze ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej towarzyszące poszczególnym kierunkom</p>	
<p>Ochrona wartości i zasobów środowiska przyrodniczego oraz rozwój rolnictwa i leśnictwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie i zapobieganie zwięźnieniu korytarzy ekologicznych poza istniejącymi rezerwatami, ochrona i dbałość o ich ekosystemy oraz zakaz wprowadzania nowej zabudowy w pasie ochronnym brzegów Wisłoki oraz po obydwu stronach potoków i cieków; • Udostępnianie terenów chronionych dla turystyki wyłącznie po wyznaczonych szlakach, zgodnie z zapisami dedykowanych im Planów Zadań Ochronnych; • Realizacja ustaleń Planów Urządzenia Lasów, zalesianie terenów i zadrzewianie oraz utrzymanie dotychczasowego charakteru lasu z drzewostanem dostosowanym do warunków siedliska przy stosowaniu naturalnych form prowadzenia lasów; • Zakaz wnoszenia nowych budynków za wyjątkiem niezbędnej infrastruktury technicznej oraz urządzeń sportowych i turystycznych wkomponowanych w krajobraz; • Niedopuszczanie do rozproszenia zabudowy zagrodowej oraz eliminacja lokalizacji zabudowy niezwiązanej bezpośrednio z produkcją rolniczą; • Rozwój zintegrowanej i ekologicznej produkcji rolnej, użytkowanie terenów rolnych w formie gruntów ornych, łąk i pastwisk (eliminowanie odłogowania gruntów) oraz działania na rzecz optymalizacji wielkości gospodarstw rolnych; • Preferowanie form rolnictwa ekologicznego, utrzymanie istniejącej powierzchni użytków rolnych w ustalonych dla poszczególnych obrębów geodezyjnych granicach dopuszczalnej sukcesji roślinności lasotwórczej oraz uregulowanie spraw granicy rolno-leśnej. 	
<p>Ochrona krajobrazu oraz rozwój mieszkalnictwa i infrastruktury społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie strefy ekspozycji mającej na celu utrzymanie walorów widokowych sylwetki założenia małomiasteczkowego Kołaczyca; • Organizacja punktów widokowych w celu wyeksponowania najpiękniejszych widoków i panoram; • Kształtowanie zabudowy tak, aby nie dominowała nad i w krajobrazie, a budynki i budowle były wpisane poziomo w krajobraz oraz zgodnie z formami architektury nawiązującymi do form architektury tradycyjnej regionalnej dla tego terenu; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Dbłość o estetykę małej architektury, ład i porządek w obejściach oraz wprowadzanie elementów zieleni towarzyszącej, izolacyjnej i maskującej na działkach; • Przebudowa istniejącej architektury szpeczącej krajobraz, na zasadach identycznych jak dla nowych obiektów budowlanych: preferuje się na terenie całej gminy zabudowę niską, o dachach spadzistych, kolorach neutralnych, o wysokich walorach estetycznych; • Doprowadzenie do równowagi w przestrzennym rozmieszczeniu urządzeń infrastruktury społecznej o podstawowym i elementarnym charakterze, wzbogacanie jej oraz wykorzystanie istniejących obiektów i lokali do aktualnych potrzeb z założeniem szybkiej możliwości zmiany ich funkcji; • Rozwój funkcji turystycznej i rekreacyjnej z wykorzystaniem zabudowy rolniczej, szczególnie w terenach budownictwa rozproszonego; • Wyłączenie z zabudowy terenów zalewowych teras rzek i potoków, korytarzy ekologicznych, o korzystnej bonitacji gleb, zakwalifikowanych do zalesienia, odłogowanych słabych gleb rolniczych i terenów osuwiskowych o stromych zboczach; • Dopuszczenie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym masztów przekaźników telekomunikacyjnych i innych z uwzględnieniem stref bezpieczeństwa.
<p>Rozwój działalności gospodarczej, produkcyjnej i usługowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie w maksymalnym stopniu istniejących zasobów kubaturowych, materialnych oraz surowcowych dla nowych funkcji i branż; • Kształtowanie sieci dróg wewnętrznych, tworzenie uporządkowanych linii zabudowy i zasad kształtowania zabudowy; • Zakazanie lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu obowiązujących przepisów oraz wyposażenie obiektów infrastruktury technicznej w urządzenia zabezpieczające przed przedostawaniem się ponadnormatywnych ilości zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza; • Tworzenie rezerw terenowych dla obiektów nowych.

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem dokumentów przestrzennych gminy

Spójność założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku z celami i kierunkami rozwoju zawartymi w strategii rozwoju województwa oraz w innych dokumentach wyższego rzędu. Obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, m.in.:

- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowym Planem Odbudowy,
- Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030,
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- Strategią Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,
- Polityką ekologiczną państwa 2030 – strategią rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030.

Rozporządzenie ogólne wskazuje pięć podstawowych celów polityki europejskiej. Zestawione z celami Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku ujawniają, że zaplanowana polityka rozwoju gminy wpisuje się w te założenia. Dotyczy to przede wszystkim wspólnych priorytetów w zakresie doskonalenia dostępności i jakości usług publicznych oraz aktywizacji i włączenia społecznego, ale również wszelkich inicjatyw wynikających z założeń zrównoważonego rozwoju. Ich zgodność z celami strategicznymi Unii Europejskiej wpłynie na możliwości pozyskiwania źródeł finansowania dla przewidzianych w strategii kierunków i pakietów działań.

Podobna spójność występuje w kontekście dokumentów programowych na poziomie krajowym i regionalnym. Założenia rozwojowe opisane w Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku pozostają w zbieżności z tymi przyjętymi dla całego kraju w ramach dokumentów programowych ogólnych czy sektorowych, a także określonymi regionalnie w Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030. To o tyle istotne, że szereg aspektów rozwojowych pozostaje poza możliwościami oddziaływania z poziomu samorządu lokalnego lub też efekty działań samorządu są uzależnione od aspektów pozostających w kompetencji innych podmiotów, np. władz centralnych czy regionalnym. Gwarantuje to zatem wsparcie, w tym również finansowe, i uprawdopodobnia wystąpienie efektu synergii.

Gmina Kołaczyce położona jest w obrębie wydzielonych obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych i wojewódzkich, wśród których wymienić należy w szczególności:

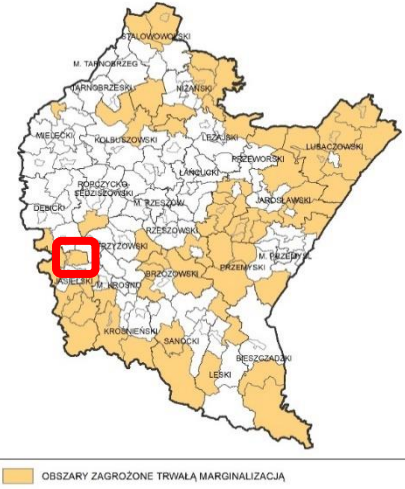

- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030

Przez obszary specjalne rozumie się:

- obszary funkcjonalne – obszary, na których występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;
- obszary strategicznej interwencji (OSI) – określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł lub rozwiązania regulacyjne.

1. OSI krajowe - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030:

Tabela 6: Umiejscowienie gminy Kołaczyce w OSI uwzględnionych w KSRR 2030

Lp.	Nazwa OSI	Charakterystyka OSI	Odwzorowanie graficzne
1.	Obszary zagrożone trwałą marginalizacją	<p>Obszarami największej koncentracji problemów rozwojowych i w największym stopniu zagrożonymi trwałą marginalizacją są skupiska gmin wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast, które cechują się peryferyjnym położeniem i słabą dostępnością transportową. Wyróżniają je m.in. problemy demograficzne, niski poziom przedsiębiorczości i atrakcyjności inwestycyjnej, relatywnie niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców, słaby rozwój infrastruktury, niezadawalająca dostępność do usług publicznych, trudności w zakresie kreowania rozwoju. Kluczowym zagrożeniem jest dalsze pogarszanie się i tak słabej pozycji konkurencyjnej tych obszarów oraz zmniejszanie się ich udziału w procesach rozwojowych, co może prowadzić do ich trwałej społecznej i ekonomicznej marginalizacji. W zasięgu OSI Obszary zagrożone trwałą marginalizacją znajduje się gmina Kołaczyce.</p>	 <p>Obszary zagrożone trwałą marginalizacją</p> <p>Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 118</p>
2.	Polska Wschodnia	<p>Wschodnia część kraju w największym stopniu skupia obszary zagrożone marginalizacją, a jej województwa - lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie – znajdują się w grupie regionów o zdecydowanie niższym poziomie konkurencyjności w porównaniu do średniej w Unii Europejskiej. W zasięgu OSI Wschodnia Polska znajduje się gmina Kołaczyce.</p>	 <p>Obszar polski wschodniej</p> <p>Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 118</p>

2. OSI regionalne - Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030:

Tabela 7: Umieszczenie gminy Kołaczyce w priorytetach strategii regionalnej

Lp.	Priorytet strategii regionalnej	Opis priorytetu	Zakładane działania
1.	<p>7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.1.3. Rozwój powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu. 	<p>Województwo podkarpackie charakteryzuje się policentrycznym układem struktury osadniczej (centralne położenie najważniejszego ośrodka miejskiego – Rzeszowa oraz zogniskowane wobec niego w sposób równomierny aglomeracje miejskie). Umożliwia on budowanie wielokierunkowych powiązań funkcjonalnych. Kluczowym narzędziem wspierającym dyfuzję procesów rozwojowych jest rozwój sieci komunikacyjnej i infrastruktury transportowej, która zapewni mobilność, spójność terytorialną i gospodarczo-społeczną. Gmina Kołaczyce jest częścią jednego z obszarów funkcjonalnych, którego centrum stanowi miasto Jasło, charakteryzujące się potencjałem usługowym i gospodarczym, powiązane jednocześnie w dużej mierze z miastem Krosno (strategia regionalna zakłada wzmacnianie duopolu tych miast).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie spójności terytorialnej obszarów funkcjonalnych poprzez budowę, rozbudowę oraz modernizację infrastruktury kolejowej; • podniesienie bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez budowę obwodnic i odciążenie centrów miast od przeciążeń wynikających z transportu indywidualnego i komunikacji publicznej; • modernizacja i rozwój infrastruktury dróg lokalnych w celu zwiększenia spójności obszarów funkcjonalnych miast; • rozwój transportu publicznego, w tym poprzez modernizację i rozwój infrastruktury w celu efektywniejszego przemieszczania się wewnątrz obszarów funkcjonalnych oraz między nimi; • wspieranie systemu zrównoważonego transportu wraz węzłami intermodalnymi typu P&R, B&R; • rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się na krótkich odcinkach oraz służących rekreacji.
2.	<p>7.1. Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.1.4. Rozwój miast powiatowych i miast mniejszych. 	<p>Poza strefami wpływu subregionalnych aglomeracji istotną rolę rozwojową pełnią miasta powiatowe i mniejsze (jak Kołaczyce), które stanowią lokalne centra pełniące funkcje administracyjne oraz gospodarczo-usługowe z ograniczonym zasięgiem oddziaływania. Polityk regionalna ukierunkowana zostanie na wzmacnianie potencjału tych miast i ich roli w strukturze osadniczej m.in.: poprzez wsparcie w tworzeniu stabilnych podstaw rozwoju, wzrost aktywności gospodarczej i przedsiębiorczej, przemodelowanie rynku pracy, stymulowanie aktywności i zdobywania kompetencji przez mieszkańców oraz skuteczne budowanie partnerstw. W swoim założeniu system wsparcia ma mieć charakter zindywidualizowany, spójny z potrzebami i potencjałem danego terytorium.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa i rozwój warunków prowadzących do dynamizacji przedsiębiorczości w oparciu o potencjalne specjalizacje gospodarcze ośrodka miejskiego; • wzmacnianie powiązań funkcjonalnych w celu przywrócenia roli ośrodka w układzie osadniczym; • zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych; • modernizacja przestrzeni miejskiej umożliwiającej wykorzystanie potencjałów i zasobów miast, w tym turystycznych i wypoczynkowo-rekreacyjnych; • poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost dostępu do usług publicznych; • rozwój kapitału społecznego i wzmocnienie tożsamości regionalnej poprzez zaangażowanie mieszkańców w procesy rozwojowe;

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości zarządzania poprzez współpracę z innymi samorządami terytorialnymi; • podejmowanie działań w zakresie ochrony przyrody i poprawy stanu środowiska; • poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz związanego z nim zjawiska smogu; • kreowanie instrumentów przyciągających do osiedlania się w miastach, w szczególności osób młodych i wykształconych; • wykorzystanie możliwości programowych i finansowych UE w obszarze polityki miejskiej; • dostosowanie sieci usług i zagospodarowania przestrzennego do zmian demograficznych; • niwelowanie barier transportowych poprzez rozwój systemów transportu zbiorowego pomiędzy ośrodkami miejskimi a sąsiednimi obszarami wiejskimi oraz innymi ważnymi ośrodkami miejskimi; • rozwój zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych, tras rowerowych, jako alternatywy dla przemieszczania się.
3.	<p>7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.3.1. Wzmocnienie szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie. 	<p>Jak wskazano wcześniej, wschodnia część Polski, w tym województwo podkarpackie, skupia obszary zagrożone marginalizacją. W odpowiedzi na to wyzwanie, polityka regionalna zakłada wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju. Jej ideą jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom niezależnie od miejsca zamieszkania pełnego pakietu możliwości rozwojowych. Podejmowane działania mają identyfikować i eliminować bariery oraz wzmacniać czynniki rozwojowe obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych. Mogą one wynikać ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. W efekcie oczekuje się, że nastąpi m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawa dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego. Obszary te zostały wyznaczone na poziomie powiatów, w oparciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby; • aktywizacja lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców; • poprawa atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych; • pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej; • włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności; • dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców; • wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu;

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

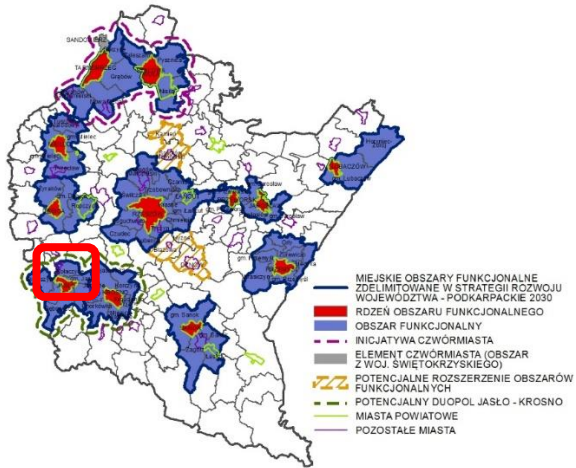
		o syntetyczny wskaźnik uwzględniający ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego. Wśród nich jest powiat jasielski i gmina Kołaczyce.	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie potencjału współpracy transgranicznej; intensyfikacja działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska przyrodniczego.
4.	<p>7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.4.1. Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej. 	<p>Obszary wiejskie (w tym obszary wiejskie gminy Kołaczyce) w województwie podkarpackim zajmują ok. 93% ogólnej powierzchni regionu. W wielu przypadkach dotyka je zjawisko postępującej marginalizacji i niskiego poziomu jakości życia, co zostało wskazane już wyżej. Kluczową kwestią przeciwdziałającą tym trendom jest likwidacja braków infrastrukturalnych, w szczególności w odniesieniu do sieci: wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, teleinformatycznej oraz transportowej. Strategia regionalna zakłada działania, które mają umożliwić rozwój gospodarki i przedsiębiorczości, w tym powstawanie miejsc pracy w sektorach pozarolniczych, dostępność do usług publicznych, przekwalifikowanie zawodowe oraz mobilność przestrzenną, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego. Realizacja wyzwań regionalnych pozwoli na wielokierunkowy i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym, w tym w relacji do najbliższego regionalnego bieguna wzrostu; zwiększenie dostępności cyfrowej poprzez rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej; modernizacja i rozbudowa energetycznych linii przesyłowych jako podniesienie komfortu życia i bezpieczeństwa mieszkańców; rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej; poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami; tworzenie korzystnych warunków w tym kompleksowej infrastruktury technicznej dla rozwoju przedsiębiorczości.
5.	<p>7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.4.2. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich 	<p>Strategia regionalna zakłada, że rozwój obszarów wiejskich należy oprzeć na wykorzystaniu zróżnicowanych potencjałów rozwojowych, wzmocnieniu sektora rolnictwa, jak również pozarolniczych specjalizacji gospodarczych. Nie mniej istotne będzie aktywizowanie społeczności do podejmowania działalności gospodarczej wykorzystującej lokalne zasoby jako elementy konkurencyjności i zwiększenia dochodów ludności. Takim przykładem może być rozwój funkcji turystycznych, bazujących na walorach kulturowych i środowiskowych. Dotyczy to gminy Kołaczyce (jej obszarów wiejskich).</p>	<ul style="list-style-type: none"> promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych) w celu powstawania alternatywnych źródeł dochodów; aktywizacja lokalnych społeczności ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości jako element wzrostu dochodów ludności wiejskiej; kreowanie postaw przedsiębiorczych i lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej; wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnej oraz centrów produkcyjno-usługowych; ukierunkowanie na dywersyfikację specjalizacji w celu podniesienia towarowości gospodarstw rolniczych; rozwój funkcji turystycznych, kompleksowo wykorzystujących lokalne zasoby i specjalizacje.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>6.</p>	<p>7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.4.3. Integracja i aktywizacja społeczności wiejskiej w aspekcie społecznym i kulturowym 	<p>Żadna zmiana rozwojowa nie może się dokonać bez udziału mieszkańców, stąd strategia regionalna zakłada wielokierunkową aktywizację społeczności lokalnej. Grupy społeczne mają uczestniczyć w diagnozie potrzeb i możliwości danego obszaru oraz wyznaczaniu kierunków rozwoju i zarządzaniu lokalnymi zasobami. Zakłada się również oddolne angażowanie się społeczności w partnerstwa regionalne i ponadregionalne, a nawet międzynarodowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie mieszkańców w realizacji działań wynikających z lokalnych dokumentów strategicznych mających na celu wzmocnienie tożsamości regionalnej; • podejmowanie współpracy na rzecz integracji społeczności lokalnej w planowaniu wspólnych działań i podejmowaniu wyzwań rozwojowych; • poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców obszarów wiejskich, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; • promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów charakterystycznych dla poszczególnych miejscowości w oparciu o istniejące zasoby; • promocja regionalnych specjalizacji w rolnictwie, jego otoczeniu i rybactwie (winiarstwo, pszczelarstwo itp. oraz usługi socjalne i rzemiosło, handel, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło itp.); • upowszechnianie dobrych praktyk przez społeczność lokalną na płaszczyźnie międzyregionalnej i międzynarodowej; • wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi.
<p>7.</p>	<p>7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7.4.4. Racjonalizacja przestrzeni wiejskiej 	<p>Jakość przestrzeni obszarów wiejskich warunkuje możliwość i efektywność działań prorozwojowych. Stąd racjonalne wykorzystanie tej przestrzeni i zasobów endogenicznych, przy zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych, stanowi jeden z priorytetów strategii regionalnej. Określać to mają dedykowane opracowania urbanistyczne. Wyzwaniem jest także zachowanie zgodności z dokumentami planistycznymi sporządzanymi dla obszarów sąsiednich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców; • efektywne wykorzystanie przestrzeni poprzez rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów; • wykorzystanie potencjału uzdrowiskowego w projektowaniu przestrzeni wiejskiej; • poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni wiejskiej uzyskana poprzez wspieranie projektów mających na celu urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku; • budowa oraz modernizacja infrastruktury wspierającej rozwój funkcji kulturowo-społecznych na terenach wiejskich; • racjonalne wykorzystanie przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego.

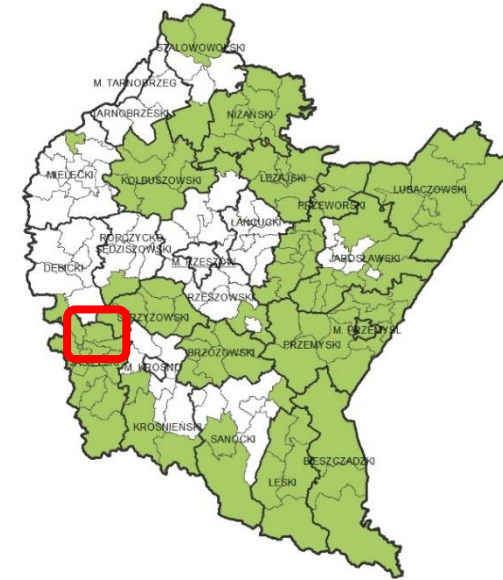
Odwzorowanie graficzne

Miejskie obszary funkcjonalne w województwie podkarpackim

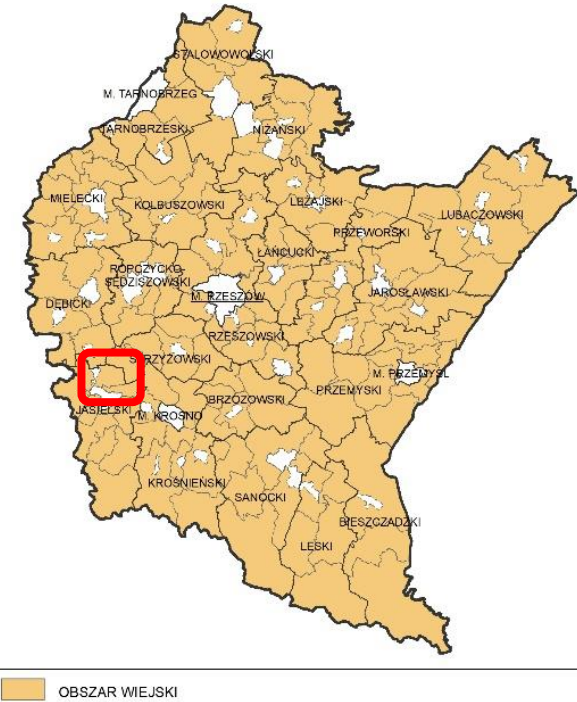
Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 122

Obszary zagrożone trwałą marginalizacją – poziom regionalny

Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 129

Obszary wiejskie województwa podkarpackiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 132

Źródło: opracowanie na podstawie Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030, s. 117-134

3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030:

Tabela 8: Umiejscowienie gminy Kołaczyce w obszarach funkcjonalnych województwa podkarpackiego

L.p.	Znaczenie obszaru funkcjonalnego	Nazwa obszaru funkcjonalnego	Opis	Wiodące kierunki zagospodarowania	Zasady i warunki zagospodarowania
1.	Ponadregionalne	Wiejski Obszar Funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych	Ze względu na dużą powierzchnię Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego, został on podzielony na 2 części: WOF uczestniczący w procesach rozwojowych oraz WOF wymagający wsparcia. Pierwsza część stanowi 50,5% całego obszaru i charakteryzują ją lepsze wskaźniki i potencjału rozwojowe, w tym wyższa średnia gęstość zaludnienia. Za priorytet polityki regionalnej w tym przypadku uznano rozwój wielofunkcyjny, z założeniem, że funkcją podstawową jest rolnictwo, a towarzyszącymi są funkcje obsługi ludności i rolnictwa oraz przemysłowa. Dotyczy to gminy Kołaczyce (jej obszarów wiejskich).	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój gospodarki rolnej, leśnej oraz działalności pozarolniczej; • rozwój kapitału ludzkiego oraz wzrost poziomu życia mieszkańców; • poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym; • wzmocnienie powiązań obszarów wiejskich z ośrodkami miejskimi – włączenie terenów wiejskich otaczających miasta w procesy rozwojowe; • ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych; • racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego; • rozwój infrastruktury technicznej i transportowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie terenów wiejskich umożliwiające wzrost towarowości w rolnictwie; • rozwój powiązań komunikacyjnych drogowych i kolejowych, poprawiający wewnętrzną i zewnętrzną dostępność obszaru; • zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; • rozwój rolnictwa dostosowanego do lokalnych warunków, poprawa struktury agrarnej gospodarstw; • rozwój i modernizacja bazy usług publicznych, • poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową
2.	Ponadregionalne	Górski Obszar Funkcjonalny	Za Górski Obszar Funkcjonalny w województwie podkarpackim uznano pasmo Karpat, gdzie	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój różnych form usług turystycznych i uzdrowiskowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój społeczno-gospodarczy z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			<p>priorytetem polityki regionalnej pozostaje aktywizacja społeczno-gospodarcza w oparciu o potencjał przyrodniczo-kulturowy. Dotyczy to całej gminy Kołaczyce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ochrona terenów o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych; rozwój gospodarki rolnej i przemysłu; rozwój infrastruktury technicznej i transportowej; poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym. 	<ul style="list-style-type: none"> poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową; tworzenie warunków rozwoju powiązań komunikacyjnych, społecznych i gospodarczych pomiędzy ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi; rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym: form specjalistycznej produkcji rolniczej (winiarstwo, pszczelarstwo) z zachowaniem wysokiej jakości środowiska przyrodniczego; ochrona zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej; rozwój infrastruktury turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo; ochrona walorów przyrodniczych i klimatycznych miejscowości uzdrowiskowych; przeciwdziałanie suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych oraz dostosowanie zabudowy do otaczającego krajobrazu; wzmocnienie roli ośrodków miejskich – rozwój innowacyjnego przemysłu i bazy usług publicznych; uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami; budowa małych zbiorników wodnych celem zwiększenia zdolności retencyjnej terenów górskich.
--	--	--	--	--	--

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

3.	Ponadregionalne	Przygraniczny Obszar Funkcjonalny	Polsko-ukraińska oraz polsko-słowacka strefa przygraniczna w województwie podkarpackim (w tym powiat jasielski i gmina Kołaczyce) , gdzie priorytetem polityki regionalnej pozostaje rozwój usług, w tym o charakterze dystrybucyjnym i logistycznym, z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa.	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej w wymiarze lokalnym, regionalnym, krajowym i transgranicznym; • wzmocnienie funkcjonalne ośrodków miejskich; • rozwój gospodarki rolnej i leśnej; • rozwój funkcji turystycznej w dostosowaniu do zasad ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo, • rozwój w infrastruktury technicznej i transportowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie przestrzenne obszaru z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem publicznym; • rozwój i modernizacja infrastruktury granicznej, transportowej i logistycznej; • integrowanie systemów komunikacyjnych i usprawnienie powiązań transportowych; • wspieranie rozwoju nowych funkcji, zwiększających zakres świadczonych usług o charakterze ponadlokalnym, w tym logistycznych; • poprawa dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w miastach i na obszarach wiejskich; • współpraca transgraniczna w zakresie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego, realizacja i koordynacja wspólnych działań i projektów, zapewniających integrację planowania w zakresie ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz infrastruktury transgranicznej, • poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.
4.	Regionalne	Obszar Funkcjonalny Pogórzy Karpackich	Obszar obejmuje gminy położone w podkarpackiej części Pogórza Ciężkowickiego oraz na terenach Pogórza Strzyżowskiego (gmina Kołaczyce) , Pogórza Dynowskiego i Pogórza Przemyskiego, gdzie priorytetem polityki regionalnej pozostaje wykorzystanie walorów naturalnych dla żywienia społeczno-gospodarczego obszaru przez	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój turystyki, w tym agroturystyki, turystyki kwalifikowanej, w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i kulturowego; • rozwój rolnictwa tradycyjnego i specjalistycznego oraz sadownictwa (w tym winnic); • rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, w tym w zakresie przetwórstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; • poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym m.in. przekształcenia struktury agrarnej gospodarstw; • rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; • uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			rozwój agroturystyki, rolnictwa oraz małej i średniej przedsiębiorczości	rolnospożywczego oraz przetwórstwa drzewnego; <ul style="list-style-type: none"> • rozwój energetyki odnawialnej. 	na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami; <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa infrastruktury przeciwpowodziowej oraz w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy; • rekultywacja w kierunku wodnym wyrobisk po odkrywkowym wydobyciu kruszywu; • rozwój infrastruktury związanej z energetyką opartą na odnawialnych źródłach energii.
--	--	--	--	--	---

Odwzorowanie graficzne

Źródło: opracowanie na podstawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030, s. 141-197

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Tabela 9. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku z wytycznymi i założeniami zawartymi w wybranych dokumentach wyższego rzędu

	Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku	Cel strategiczny 1. Rozwój przestrzenny i infrastrukturalny, gwarantujący komfort życia, jakość środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwo i mobilność mieszkańców.					Cel strategiczny 2. System usług publicznych, dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, przygotowany na wyzwania współczesności, zapewniający efektywny rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz gwarantujący wysoką jakość życia.					Cel strategiczny 3. Konkurencyjna i zróżnicowana gospodarka, czerpiąca z lokalnych zasobów i tradycji oraz aktywizująca i wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców.	
	Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku	1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnych przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.	1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.	1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.	1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.	2.1. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.	2.2. Rozwój włączającego i wzmacniającego kompetencje przyszłości systemu oświaty i wychowania.	2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.	2.4. Poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla młodych osób.	2.5. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służące zrównoważonemu rozwojowi gminy.	3.1. Wsparcie rozwoju inwestycji oraz różnorodnych form działalności gospodarczej i rolniczej na terenie gminy.	3.2. Rozwój infrastruktury i oferty czasu wolnego, wykorzystującej zasoby środowiskowe i kulturowe gminy.	
	Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych												
Rozporządzenie ogólne – cele polityki europejskiej	Bardziej inteligentna Europa – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza.												
	Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa.												
	Lepiej połączona Europa – mobilność i regionalne połączenia teleinformatyczne.												
	Europa o silniejszym wymiarze społecznym – wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.												
	Europa bliżej obywateli – zrównoważony i zintegrowany rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych.												

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju	I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.																									
	II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.																									
	III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.																									
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym																									
	1.1 Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo.																									
	1.2 Wykorzystywanie potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.	Nie dotyczy																								
	1.3 Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska.	Nie dotyczy																								
	1.4 Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych.																									
	1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.																									
	Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych																									
	2.1 Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.																									
	2.2 Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym.																									
	2.3 Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.																									
	Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie																									
	3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem.																									
	3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.																									
	3.3 Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.																									
	3.4 Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.	Nie dotyczy																								

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa – Podkarpackie 2030	1. GOSPODARKA I NAUKA											
	1.1. Nauka, badania i szkolnictwo wyższe wspierające gospodarkę Rozwój szkolnictwa wyższego i sfery badawczo-rozwojowej jako kluczowych czynników stymulujących rozwój gospodarczy regionu.											
	1.2. Inteligentne specjalizacje województwa Wdrożenie priorytetów RIS dla utrzymania innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki opartej na trafnie zdefiniowanych inteligentnych specjalizacjach gospodarczych oraz wspieranie sektorów wysokiej szansy.											
	1.3. Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie Zapewnienie dobrych warunków i systemu wsparcia podmiotów gospodarczych i rolnictwa w dostosowaniu do wymagań i potrzeb współczesnej otwartej gospodarki.											
	1.4. Gospodarka cyrkularna (Gospodarka obiegu zamkniętego) Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych.											
	2. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY											
	2.1. Edukacja Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości.											
	2.2. Regionalna polityka zdrowotna Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez poprawę dostępności i jakości funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.											
	2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe Rozwój form i instytucji kultury z uwzględnieniem dziedzictwa oraz wymagań nowoczesności.											
	2.4. Rynek pracy Wsparcie rynku pracy w zakresie aktywizacji zawodowej oraz tworzenia dobrej jakości miejsc pracy.											
	2.5. Społeczeństwo obywatelskie i kapitał społeczny Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne.											
	2.6. Włączenie społeczne Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie.											
	2.7. Aktywny styl życia i sport Kształtowanie postaw prozdrowotnych, promocja aktywności fizycznej i wsparcie sportu kwalifikowanego.											
	3. INFRASTRUKTURA DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU I ŚRODOWISKA											
	3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa											

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

<p>3.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa</p>												
<p>3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych</p>												
<p>3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług</p>												
<p>3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych</p>												
<p>3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych</p>												
<p>3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska</p>												
<p>3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie</p>												
4. DOSTĘPNOŚĆ USŁUG												
<p>4.1. Poprawa dostępności do usług publicznych poprzez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych Poprawa dostępności mieszkańców do usług publicznych oraz zwiększenie ich kompleksowości i podniesienie standardu dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych</p>												
<p>4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne</p>												
<p>4.3. Wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców Rozwijanie infrastruktury i integrowanie systemów zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego</p>												
<p>4.4. Budowanie i rozwój partnerstwa dla rozwoju województwa Łączenie potencjałów i budowanie partnerstw oraz praktyczna implementacja rozwiązań organizacyjnych i technicznych wzmacniających procesy służące rozwojowi społeczno-gospodarczemu regionu</p>												
<p>4.5. Współpraca ponadregionalna i międzynarodowa Rozwój ponadregionalnych i transgranicznych powiązań regionu dla wzmocnienia pozycji konkurencyjnej i wykorzystania szans rozwojowych</p>												

Źródło: opracowanie własne

System realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

System wdrażania

Zasady realizacji strategii

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku będzie się odbywać z poszanowaniem zasad służących wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów oraz zewnętrznych szans rozwojowych, niwelowaniu barier i dysproporcji rozwojowych, zapewnieniu spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej gminy, a także włączaniu mieszkańców i innych interesariuszy w procesy zarządzania sprawami publicznymi. Zasady realizacji strategii są następujące:

- zasada rozwoju odpowiedzialnego, łączącego konkurencyjność gospodarki, dbałość o środowisko naturalne i jakość życia mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansów publicznych,
- zasada rozwoju społecznie wrażliwego, zgodnie z którą głównymi beneficjentami rozwoju są wszyscy mieszkańcy bez wyjątku, a priorytetem jest rozwój włączający, a nie wykluczający, budujący solidarność społeczną i poczucie wspólnoty lokalnej,
- zasada równości szans oraz niedyskryminacji, oznaczająca, że każdy jest adresatem strategii, może uczestniczyć w określonych w niej działaniach, ma równe prawa i obowiązki oraz równy dostęp do zasobów i możliwości rozwoju,
- zasada rozwoju terytorialnie zrównoważonego, zakładają harmonijny rozwój całej gminy, z uwzględnieniem różnicowań wewnętrznych, przy wykorzystaniu lokalnych zasobów i potencjałów oraz likwidacji barier rozwojowych,
- zasada rozwoju zintegrowanego, czyli łączącego wymiar społeczno-gospodarczy i przestrzenny w ramach podejmowanych interwencji,
- zasada partycypacji i partnerstwa, zakładająca sprawną i efektywną współpracę różnych partnerów na rzecz celów strategii,
- zasada spójności z celami europejskiej i krajowej polityki rozwoju, w tym polityki regionalnej, przy zachowaniu autonomii programowej strategii rozwoju gminy,
- zasada przejrzystości działań, zakładająca informowanie oraz konsultowanie decyzji oraz rozwiązań rozwojowych,
- zasada elastyczności, czyli reagowania na zmiany zachodzące w gminie i jej otoczeniu,
- zasada racjonalności i efektywności, zakładająca gospodarowanie zasobami w taki sposób, który zapewni celowość i oszczędność realizacji działań, przy uzyskaniu najlepszych efektów z poniesionych nakładów,
- zasada determinacji i koncentracji aktywności finansowej na ustalonych priorytetach, wskazująca priorytet finansowania dla programów i projektów wpisanych wprost do strategii oraz tych, które z niej bezpośrednio wynikają (dotyczący zarówno budżetu gminy, jak i źródeł zewnętrznych),
- zasada otwartości, zakładająca możliwość wdrażania działań i inicjatyw służących osiągnięciu celów strategii nawet, jeżeli nie zostały one literalnie w niej wskazane.

Organizacja i podmioty zaangażowane w realizację strategii

Odpowiedzialność za realizację założeń Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku ponoszą przede wszystkim lokalne władze samorządowe. Burmistrz Kołaczyc, jako organ wykonawczy samorządu gminnego, pełni kluczową rolę w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów i kierunków działań określonych w strategii. Z kolei Rada Miejska w Kołaczycach, jako organ uchwałodawczy, reprezentujący różnorodne środowiska lokalne, odpowiada za uchwalenie strategii oraz jej ewentualną aktualizację, zgodnie z nowymi uwarunkowaniami oraz potrzebami rozwojowymi gminy i jej mieszkańców.

Na poziomie organizacyjno-koordynacyjnym i promocyjno-informacyjnym kluczową rolę będzie odgrywał Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Kołaczycach (jako centrum zarządzania strategią). Do jego zadań będzie należeć:

- realizacja przypisanych mu zadań i projektów,
- koordynacja współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w strategii i innych dokumentach branżowych,
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców działań strategii,
- monitoring i ewaluacja oraz wsparcie procesu aktualizacji strategii,
- poszukiwanie wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji zadań i projektów,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji strategii.

Dla skutecznego wdrożenia założeń określonych w strategii niezbędna będzie współpraca referatów Urzędu Miejskiego w Kołaczycach i gminnych jednostek organizacyjnych, które odpowiadają za realizację przypisanych im zadań oraz biorą udział w procedurze monitoringu, ewaluacji i aktualizacji strategii.

Strategia uwzględnia ponadto zadania wykraczające poza bezpośrednie kompetencje gminy, zakładając działania wspierane lub realizowane w różnych partnerstwach lokalnych i ponadlokalnych, stąd potrzeba uwzględniania procesów współpracy m.in. z administracją rządową, innymi jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, przedstawicielami biznesu, organizacjami pozarządowymi, mieszkańcami czy partnerami zagranicznymi.

W konsekwencji system realizacji strategii obejmuje trzy główne sfery aktywności, czyli:

- sferę działań zakresu bezpośrednich, formalnych kompetencji samorządu gminnego oraz podległych mu jednostek, gdzie kierunki działań mogą (lecz nie muszą) posiadać partnerów realizacyjnych,
- sferę obejmująca działania, w stosunku do których samorząd gminny posiada wpływ pośredni (inicjujący, koordynujący itp.) lub nie posiada żadnego formalnego wpływu, ale są one realizowane przez partnerów lokalnych (sektor gospodarczy oraz pozarządowy) i są istotne dla rozwoju całej gminy,
- sferę działań wykraczających poza bezpośrednie kompetencje lub pośredni wpływ samorządu gminnego, realizowane np. przez organy administracji rządowej, samorząd regionalny lub innych kluczowych partnerów, istotnych dla rozwoju gminy i subregionu, a ona sama może pełnić funkcje wyłącznie lobbingowe, partnerskie lub nie uczestniczyć w nim czynnie.

Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Projekty i zadania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku będą realizowane w różnych okresach czasowych: od akcji jednorazowych, poprzez działania realizowane przez kilka tygodni, miesięcy, rok, kilka lat, aż do zadań ciągłych.

W ramach realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku wykorzystane zostaną różne mechanizmy i instrumenty realizacyjne, wśród których można wymienić:

- uchwały budżetowe Rady Miejskiej w Kołaczycach i wieloletnią prognozę finansową gminy, określające krótko i długookresowe priorytety finansowe jednostki,
- inne merytoryczne uchwały Rady Miejskiej w Kołaczycach i zarządzenia Burmistrza Kołaczyc w obszarach oddziaływania strategii,
- gminne plany i programy branżowe (określone w podrozdziale dotyczącym wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych),
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uszczegóławiające założenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy,
- projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne, mieszczące się w katalogu działań przewidzianych strategią, realizowane przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, głównie europejskich,
- różne umowy, kontrakty i porozumienia pomiędzy gminą a innymi samorządami, administracją rządową, partnerami społecznymi i gospodarczymi (szczególnie ważna będzie współpraca samorządów tworzących MOF Jasło),
- zespoły zadaniowe i projektowe, ciała o charakterze opiniodawczo-doradczym, powoływane w celu usprawnienia procesu wdrażania strategii,
- działania edukacyjne, informacyjne, promocyjne i konsultacyjne, stanowiące o poparciu społecznym i jakości podejmowanych interwencji (wykorzystanie strony internetowej gminy, aktywność w mediach społecznościowych, współpraca z mediami, aktywizacja i partycypacja społeczna, w tym poprzez otwarte konkursy ofert, konsultacje społeczne itp.).

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Dokumenty wykonawcze względem strategii należy rozumieć jako obowiązkowe oraz pożądane plany i programy gminne, które pozwolą skutecznie wdrożyć jej założenia w życie. Opisują one w większym przybliżeniu niż strategia lub w sposób bardziej specjalistyczny podejście do danego zagadnienia, obszaru czy grupy społecznej, uszczegóławiające priorytety oraz strategię postępowania w ramach konkretnych obszarów. Zgodnie z tym, w ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku dokonano przeglądu dokumentów w kluczowych obszarach działania urzędu i jednostek gminnych, w kontekście ich aktualności, przydatności i spójności ze strategią. Poniższa tabela stanowi podsumowanie tych analiz, formułując jednocześnie kierunkowe rekomendacje w zakresie sporządzenia lub zmiany tychże dokumentów.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Tabela 10. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Obszar tematyczny	Rodzaj dokumentu	Dokument i/lub dedykowana uchwała	Wytyczne dla aktualizacji lub sporządzania dokumentów
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kołaczyce uchwalone Uchwałą Nr XXXIX/243/2001 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 12 grudnia 2001 r.</p> <p>Uchwała Nr VI/22/2011 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia I Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – aktualizacja w Bieździedzy - Bieździadka</p> <p>Uchwała Nr X/42/2011 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – aktualizacja gazociąg</p> <p>Uchwała Nr XXXV/222/2013 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 27.06.2013 r. w sprawie uchwalenia II Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – aktualizacja miasto Kołaczyce</p> <p>Uchwała Nr XXV/142/2012 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 27 września 2012 r. w sprawie uchwalenia III Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – aktualizacja część gazociągu</p>	<p>Pożądana aktualizacja dokumentu oraz dostosowanie do nowych i perspektywicznych potrzeb oraz uwarunkowań i zmian społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych itp. Aktualizacja powinna być kierunkowo zgodna z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, określonym w strategii.</p>
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	<p>Uchwała Nr XV/75/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „BIEŻDZIADKA 1”</p> <p>Uchwała Nr XV/76/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „BIEŻDZIADKA 2”</p> <p>Uchwała Nr XV/77/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce- „BIEŻDZIADKA 3”</p> <p>Uchwała Nr XVI/76/03 Rady Gminy w Kołaczycach z dnia 30 grudnia 2003 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu</p>	<p>Pożądana aktualizacja i opracowanie miejscowych planów zagospodarowania dla pozostałych terenów gminy. Wskazuje na to strategia, w szczególności kierunek działania 1.2.1. Uporządkowanie polityki planistycznej przy aktywnym wykorzystaniu narzędzi planowania przestrzennego oraz mechanizmów partycypacji społecznej. Docelowo cała powierzchnia gminy powinna zostać objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>Zagospodarowania Przestrzennego „BIEŻDZIADKA 5” w Gminie Kołaczyce</p> <p>Uchwała Nr IV/24/02 Rady Gminy w Kołaczycach z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce „BIEŻDZIADKA GÓRY”</p> <p>Uchwała Nr XXIV/166/2020 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 25 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce „BIEŻDZIEDZA – CMENTARZ”</p> <p>Uchwała Nr XIX/99/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „BIEŻDZIEDZA 1”</p> <p>Uchwała Nr XIX/100/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce „BIEŻDZIEDZA 3”</p> <p>Uchwała Nr XIX/101/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce „BIEŻDZIEDZA 5”</p> <p>Uchwała Nr XXXIX/251/13 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Bieżdziedza – Bieżdziadka 1 – Etap I”</p> <p>Uchwała Nr XLVII/233/06 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 8 września 2006 w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „KOŁACZYCE 1”</p> <p>Uchwała Nr XIX/102/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce „KOŁACZYCE 2”</p> <p>Uchwała Nr XXI/111/2000 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „KRAJOWICE 1”</p> <p>Uchwała Nr XIII/51/2007 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie uchwalenia Zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „Krajowice 1”</p> <p>Uchwała Nr XXX/172/2001 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 20 lutego 2001 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu</p>	
--	--	--	--

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		<p>Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „KRAJOWICE 2” Uchwała Nr XV/78/99 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 30 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołaczyce – „SIEKLÓWKA DOLNA 1” Uchwała Nr XXVI/144/2008 Rady Gminy Kołaczyce z dnia 29 sierpnia 2008 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego „SOWINA 1” Uchwała Nr XXIII/135/2000 Rady Gminy w Kołaczycach z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Trasy Linii Elektroenergetycznej 400kV Tarnów-Krosno w Gminie Kołaczyce Uchwała Nr X/43/2011 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu trasy linii elektroenergetycznej 400kV Tarnów-Krosno w Gminie Kołaczyce Uchwała Nr XXIX/170/2012 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kołaczyce w miejscowościach Sowina, Lublica, Bieździadka, Sieklówka Górna, Sieklówka Dolna</p>	
Energetyka	<p>Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe</p>	<p>UCHWAŁA Nr XIV/108/2019 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 20.12.2019 roku w sprawie przyjęcia założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kołaczyce</p>	<p>Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Aktualizacja co najmniej raz na 3 lata, przy zachowaniu spójności ze strategią.</p>
Gospodarka komunalna	<p>Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy</p>	<p>Uchwała Nr XLI/240/2018 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kołaczyce na lata 2018-2023</p>	<p>Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Najpóźniej w 2023 r. aktualizacja lub opracowanie nowego planu, przy zachowaniu spójności ze strategią.</p>
	<p>Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych</p>	<p>Brak</p>	<p>Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych opracowuje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Przez to przedsiębiorstwo rozumie się przedsiębiorcę, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność. Plan powinien być zgodny z kierunkami rozwoju gminy. Obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsiębiorstw</p>

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

			wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych. Opracowanie planu z zachowaniem spójności z założeniami strategii, w szczególności z celem operacyjnym 1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnych przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem	Gminny program opieki nad zabytkami	Brak	Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wójt/burmistrz jest odpowiedzialny za opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami. Program sporządza się na okres 4 lat. Program przyjmuje rada, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Opracowanie programu z zachowaniem spójności z założeniami strategii, w szczególności celem 2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Gminny program ochrony środowiska	Brak	Zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, wójt/burmistrz, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminny program ochrony środowiska, uwzględniając m.in. cele zawarte w strategii. Projekt programu podlega zaopiniowaniu przez zarząd powiatu. Konieczne jest zapewnienie możliwości udziału mieszkańców w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie dokumentu. Program uchwała rada gminy. Wójt/burmistrz sporządza co 2 lata raport z jego wykonania, który przedstawia radzie. Opracowanie programu z zachowaniem spójności z założeniami strategii, w szczególności celami: 1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnych przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze, 1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.
	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Brak	Rekomendowane opracowanie planu. Dokument powinien być spójny ze strategią, głównie w odniesieniu do celu operacyjnego 1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu. Plan stanowi instrument pozyskiwania środków zewnętrznych m.in. na działania skutkujące zwiększeniem efektywności energetycznej, wykorzystania energii odnawialnej i zmniejszeniem emisji CO ₂ .
	Program usuwania azbestu	Uchwała Nr XIII/72/ 2011 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 29 września 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Gminy Kołaczyce w latach 2011-2032	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	Program małej retencji	Brak	Dokument opcjonalny, ważny z uwagi na konsekwencje zmian klimatu, a jednocześnie dostępność środków zewnętrznych na inwestycje retencyjne. Strategia traktuje te kwestie priorytetowo, o czym świadczy m.in. kierunek działania 1.2.7. Inicjowanie i wspieranie działań z zakresu ochrony zasobów wodnych, w tym m.in. dbałość o poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa melioracji i retencji, w tym realizacja inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, m.in. poprzez wsparcie zakupu zbiorników na deszczówkę.
Transport	Strategia rozwoju elektromobilności	Brak	Dokument opcjonalny, ważny w kontekście dążenia do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju w zakresie mobilności, w której szczególnie miejsce zajmuje elektromobilność, a także ze względu na dostępność środków zewnętrznych na przedmiotowe działania. Ewentualne opracowanie w szerszym partnerstwie, np. powiatowym lub obszaru funkcjonalnego.
	Plany rozwoju sieci drogowej wraz planami finansowania w zakresie dróg gminnych	Brak	Zgodnie z Ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, do zarządcy drogi należy w szczególności opracowywanie planów rozwoju sieci drogowej. Opracowanie planu z zachowaniem spójności z założeniami strategii, w szczególności z celem 1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.
Polityka społeczna	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	Uchwała Nr XXXVII/239/2021 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 29 września 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kołaczyce na lata 2021-2026	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Najpóźniej w 2026 r. aktualizacja lub opracowanie nowego programu, przy zachowaniu spójności ze strategią.
	Gminny program rewitalizacji	Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kołaczyce na lata 2016-2023	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Rekomendowana aktualizacja lub opracowanie programu w 2023 r. Strategia zakłada działania rewitalizacyjne oraz z zakresu odnowy centrów miejscowości (kierunek działania 1.2.2. Działania rewitalizacyjne oraz odnowa i tworzenie funkcjonalnych centrów miejscowości jako lokalnych „wizytówek”, w tym kompleksowa rewitalizacja rynku w Kołaczycach z odtworzeniem funkcji zieleni oraz rozwojem funkcji usługowo-handlowej oraz reprezentacyjnej i w zakresie organizacji wydarzeń, a także rewitalizacja parku w Sieklówce). Dokument stanowi instrument pozyskiwania środków zewnętrznych na przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2023	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Najpóźniej w 2023 r. aktualizacja lub opracowanie nowego programu, przy zachowaniu spójności ze strategią.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

	ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Uchwała Nr LII/296/2018 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 10 października 2018 r.	
	Gminny program wspierania rodziny	Uchwała nr XXXI/207/2021 Rady Miejskiej w Kołaczycach z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Kołaczyce na lata 2021-2023	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Najpóźniej w 2023 r. aktualizacja lub opracowanie nowego programu, przy zachowaniu spójności ze strategią.
	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, Uchwała Nr XLII/270/2021 z dnia 28 grudnia 2021 r.	Program przyjmowany corocznie. Aktualizacja lub opracowanie nowego programu, przy zachowaniu spójności ze strategią. Zgodnie z Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, w terminie do 31 marca 2022 r. konieczne przyjęcie programu w oparciu o nowe przepisy. Elementem gminnego programu mogą być zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.
Rozwój lokalny	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	UCHWAŁA NR XXXVIII/242/2021 RADY MIEJSKIEJ W KOŁACZYCACH z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Kołaczyce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2022	Program przyjmowany corocznie. Obszary współpracy finansowej i niefinansowej powinny uwzględniać szczególnie te pola, które strategia uznaje za kluczowe i w których organizacje pozarządowe zostały wskazane jako partnerzy realizacyjni.
	Programy odnowy miejscowości i podobne	Brak	Opcjonalne opracowanie dokumentów. Programy mogą uszczegółowić zapisy strategii, tworząc przestrzeń do realizacji wielu działań lokalnych, w tym przy zaangażowaniu mieszkańców, a jednocześnie stać się instrumentami pozyskiwania środków na dedykowane przedsięwzięcia.
Oświata	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę	UCHWAŁA NR X/74/2019 RADY MIEJSKIEJ W KOŁACZYCACH z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kołaczyce oraz określenia granic ich obwodów	Dokumenty aktualne, kierunkowo zgodne z założeniami strategii. Strategia zakłada jednak „monitorowanie sytuacji w oświacie wraz z działaniami w celu dostosowania sieci szkół i przedszkoli, infrastruktury oraz kadr do skali popytu, wynikającego z sytuacji demograficznej gminy.” (kierunek działania 2.2.7).
Zarządzanie kryzysowe	Gminny plan zarządzania kryzysowego	Brak	Opracowanie plany, w tym z wykorzystaniem doświadczenia kadr zarządzających gminą w czasie pandemii COVID-19. Opracowanie z zachowaniem spójności z założeniami strategii, w szczególności z celem 1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa	Uchwała w sprawie WPF na lata 2022-2035 z dnia 28 grudnia 2021 r.	Dokument aktualny, kierunkowo zgodny z założeniami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami.

Źródło: Opracowanie we współpracy z gminą

Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu

Podstawą skutecznego wdrażania strategii jest dysponowanie wiedzą na temat postępów w zakresie realizacji wskazanych w niej działań oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami. Zgodnie z tym, Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku określa procedurę raportowania o stanie realizacji poszczególnych działań, w tym o osiągniętych efektach:

1. Pracownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Kołaczycach lub inna oddelegowana osoba rokrocznie rozsyła do wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację lub nadzór nad realizacją działań określonych w strategii informację o konieczności przygotowania przez nich stosownych sprawozdań na wystandardyzowanym wzorze formularza.
2. Kierownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za realizację danego zakresu zapisanego w strategii, sporządza sprawozdanie, w którym krótko opisuje przebieg realizacji zaplanowanych działań w zakończonym roku kalendarzowym oraz osiągnięte efekty, w tym w wymiarze wskaźnikowym.
3. Kierownik wydziału merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej przekazuje sprawozdanie do Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Kołaczycach w określonym przez nie terminie.
4. Pracownik Referatu Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Kołaczycach na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach częściowych przygotowuje zbiorczy raport sprawozdawczy, który w określonym terminie przekazywany jest Burmistrzowi Kołaczyc.
5. Burmistrz Kołaczyc zatwierdza raport i przekazuje go Radzie Miejskiej w Kołaczycach w określonym terminie. Raport będzie stanowił podstawę oceny i sformułowania zaleceń na kolejne lata wdrażania strategii (proponowania priorytetów realizacyjnych podpartych budżetowo, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne).

Sprawozdawczość powinna uwzględniać działania określone w planie operacyjnym strategii a także przypisane im wskaźniki, z których kluczowe znaczenie mają wskaźniki zgromadzone w poniższej tabeli, którym przypisano wartości bazowe i docelowe. Zostały one określone w oparciu o dostępne dane historyczne oraz na podstawie założonych efektów działań. Należy pamiętać, że wpływ na ich osiągnięcie będzie miał szereg czynników wewnętrznych i zewnętrznych, niemożliwych do określenia w momencie tworzenia strategii. Mogą one być poszerzane, zamieniane lub aktualizowane, zgodnie z potrzebami.

Sprawozdawczość zostanie skoordynowana z nałożonym na gminę, zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Obejmuje on podsumowanie działalności w roku poprzednim, w szczególności realizację strategii.

Ponadto, rekomenduje się, aby w połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku oraz po jej zakończeniu przeprowadzić badanie ewaluacyjne, w celu uzyskania praktycznych wniosków, które posłużą udoskonaleniu bieżącej lub przyszłej interwencji strategicznej.

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Ewaluacja może zostać zrealizowana w formie spotkania z udziałem władz samorządowych oraz najważniejszych interesariuszy lokalnych i partnerów realizacyjnych. Pożądanym jest, aby badania ewaluacyjne były wspierane przez niezależnych ekspertów zewnętrznych, co pozwoli na uwzględnienie wiedzy eksperckiej, doświadczenia i potencjału instytucji wyspecjalizowanych w tego typu badaniach, a także na zapewnienie bezstronności i obiektywizmu w procesie oceny.

Tabela 11. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

OBSZAR STRATEGICZNY 1. INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO					
Cel strategiczny 1. Rozwój przestrzenny i infrastrukturalny, gwarantujący komfort życia, jakość środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwo i mobilność mieszkańców.					
Cele operacyjne:	Rezultat	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
1.1. Upowszechnienie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnych przy wykorzystaniu technologii uwzględniających lokalne aspekty przyrodnicze i osadnicze.	Poprawa dostępności sieci kanalizacyjnej i wzrost jakości usług kanalizacyjnych	Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacji ↗	Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Kołaczycach	1 317 budynków	1 450 budynków
	Poprawa dostępności sieci kanalizacyjnej i wzrost jakości usług wodociągowych	Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci wodociągowej ↗	Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	567 budynków	1 000 wodociąg
1.2. Kształtowanie ładu przestrzennego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu.	Upowszechnienie postaw i zachowań proekologicznych	Liczba godzin zajęć z zakresu edukacji ekologicznej w szkołach ↗	Placówki oświatowe, Referat Oświaty i Spraw Społecznych	220 godzin lekcyjnych/rok	280 godzin lekcyjnych/rok
	Wzrost poziomu segregacji i recyklingu odpadów, wdrożenie rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym	Odpady poddane recyklingowi ↗	Stanowisko ds. gospodarki odpadami + stanowisko ds. ochrony środowiska	50 %	Osiągnięcie poziomów recyklingu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa
1.3. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej gminy, zwiększenie mobilności mieszkańców i poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.	Poprawa stanu i jakości gminnej infrastruktury drogowej	Długość wykonanych lub zmodernizowanych dróg gminnych ↗	Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Dróg publicznych – 32 873 km (o nawierzchni ulepszonej 31 600 km) Drogi wewnętrzne 146 900 km (o nawierzchni ulepszonej 24 047 km)	Drogi publiczne 32 873 km + 4 km modernizacji istniejących nawierzchni ulepszonych Drogi wewnętrzne 50 km
	Rozwój sieci ścieżek rowerowych, zapewnienie ich ciągłości	Długość wykonanych lub zmodernizowanych ciągów pieszych i rowerowych ↗	Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	1 km	2,5 km

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

1.4. Zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego.	Objęcie całej gminy systemem nowoczesnego oświetlenia ulicznego	Liczba punktów oświetlenia na terenie gminy, w tym energooszczędnych ↗	Referat Inwestycji, Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Lampy tradycyjne 670 Lampy hybrydowe /solarne - 125	900 200
	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Liczba wspólnych akcji i ćwiczeń ↗	Stanowisko ds. informacji niejawnych, obrony cywilnej i działalności gospodarczej	1 na rok	2 na rok
	Podniesienie jakości bazy i wyposażenia jednostek pożarniczych	Liczba jednostek OSP, które otrzymały wsparcie publiczne oraz jego wartość ↗	Stanowisko ds. informacji niejawnych, obrony cywilnej i działalności gospodarczej	8 jednostek 225 828,45 zł	8 jednostek + 100 tys. zł

OBSZAR STRATEGICZNY 2. MIESZKAŃCY I ICH POTRZEBY

Cel strategiczny 2. System usług publicznych, dopasowany do potrzeb i oczekiwań mieszkańców, przygotowany na wyzwania współczesności, zapewniający efektywny rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz gwarantujący wysoką jakość życia.

Cele operacyjne:	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
2.1. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.	Wzrost świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia	Liczba akcji profilaktyczno-diagnostycznych skierowanych i dostosowanych do różnych grup społecznych oraz liczba uczestników ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	4	5
	Promocja i wsparcie rodziny Wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną oraz wsparciem finansowym Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	GOPS	327 osób 282 rodziny 26	320 osób 280 rodzin 25
	Integracja społeczna i zawodowa osób starszych i z niepełnosprawnościami, w tym międzypokoleniowa	Liczba projektów aktywizacyjnych dedykowanych seniorom i/lub osobom z niepełnosprawnościami oraz liczba ich uczestników ↗	GOK	1	2
2.2. Rozwój włączającego i wzmacniającego kompetencje przyszłości systemu oświaty i wychowania.	Wzrost jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych	Wyniki egzaminów końcowych ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	Język polski – 55% Matematyka – 39% Język angielski – 42%	Język polski – 65% Matematyka – 65% Język angielski – 60%
	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów	Liczba uczniów objętych stypendiami ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	Stypendium motywacyjne – 155 uczniów	Stypendium motywacyjne – 160 uczniów

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

				Stypendium socjalne – 75 uczniów	Stypendium socjalne – 150 uczniów
2.3. Budowanie integracji i aktywizacji lokalnej w oparciu o lokalną ofertę spędzania wolnego czasu.	Poprawa dostępności oraz funkcjonalności i jakości bazy rekreacyjnej i sportowej	Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	4	4
	Poprawa oferty kształcenia sportowego	Liczba klas sportowych ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	0	1
	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców	Liczba imprez sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych na terenie gminy w skali roku ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych + GOK	2	3
2.4. Poprawa atrakcyjności gminy jako miejsca do życia dla młodych osób.	Podniesienie jakości usług i poprawa dostępności opieki żłobkowej	Liczba dzieci korzystających z opieki żłobkowej ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	0	16
	Zwiększenie kreatywności, zaradności i przedsiębiorczości osób młodych	Dzieci, które w szkołach uczestniczyły w zajęciach z zakresu przedsiębiorczości ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	2 klasy	4 klasy
2.5. Sprawna administracja lokalna i wysokiej jakości zarządzanie publiczne służące zrównoważonemu rozwojowi gminy.	Wzrost cyfryzacji administracji samorządowej	Liczba dostępnych e-usług ↗	Informatyk	3	10
	Wzrost poziomu kompetencji i kwalifikacji zawodowych oraz zaangażowania kadr administracji samorządowej	Liczba szkoleń i/lub innych form doskonalenia przypadających na 1 pracownika urzędu w ciągu roku ↗	Sekretarz	35	60
	Rozwój i profesjonalizacja organizacji pozarządowych i społecznych	Liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	2	4
OBSZAR STRATEGICZNY 3. GOSPODARKA LOKALNA, TURYSTYKA I ROLNICTWO					
Cel strategiczny 3. Konkurencyjna i zróżnicowana gospodarka, czerpiąca z lokalnych zasobów i tradycji oraz aktywizująca i wykorzystująca przedsiębiorczość mieszkańców.					
Cele operacyjne:	Rezultaty	Wskaźnik rezultatu	Źródło pozyskiwania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
3.1. Wsparcie rozwoju inwestycji oraz różnorodnych form działalności gospodarczej i rolniczej na terenie gminy.	Wzrost rozpoznawalności i zainteresowania ofertą produktów i wyrobów lokalnych	Liczba skatalogowanych i promowanych lokalnych rolników i przedsiębiorców z terenu gminy ↗	Stanowisko ds. informacji niejawnych, obrony cywilnej i działalności gospodarczej + promocja	0	5
	Zapewnienie warunków i systemu wsparcia dla działalności handlowo-usługowej	Liczba miejsc targowych w Kołaczycach ↗	Referat Oświaty i Spraw Społecznych	30	50

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

3.2. Rozwój infrastruktury i oferty czasu wolnego, wykorzystującej zasoby środowiskowe i kulturowe gminy.	Promocja i upowszechnienie zasobów środowiskowych i kulturowych oraz atrakcji turystycznych gminy	Liczba zrealizowanych działań marketingowych służących wykreowaniu lokalnej marki turystycznej 	Referat Oświaty i Spraw Społecznych + GOK + Biblioteka	1	3
	Poprawa różnorodności i jakości oferty imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych na terenie gminy	Liczba imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, rekreacyjnych i krajoznawczych w skali roku 	Referat Oświaty i Spraw Społecznych + GOK + Biblioteka	2	3

Źródło: opracowanie przez UM w Kołaczycach

Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

Ramy finansowe

Ramy finansowe wskazują wielkości środków finansowych szacowanych na realizację strategii, a jednocześnie potwierdzają możliwość realizacji przez gminę zaplanowanych działań. Uzależnione są one od zakresu przedmiotowego i horyzontu czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej gminy oraz jej możliwości inwestycyjnych, w tym założeń długofalowej polityki finansowej i inwestycyjnej. Przy jej konstruowaniu wykorzystano doświadczenia zebrane w wyniku działań podejmowanych w ostatnich latach, w tym przede wszystkim związane z wdrażaniem poprzedniej strategii na lata 2012-2020, a także dostępności potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania. Finansowanie działań rozwojowych, określonych w Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku, będzie się odbywać przy wykorzystaniu środków, które pozostają w dyspozycji samorządu lub o które gmina może skutecznie zabiegać. Wśród nich najistotniejsze są środki publiczne, wspomagane funduszami prywatnymi w ramach zawiązywanych partnerstw. Środki pochodzące z budżetu gminy będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów operacyjnych i innych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Analizując zdolność gminy Kołaczyce do realizacji zadań wynikających z zapisów strategii, należy odnieść się do danych historycznych przedstawiających stan finansów gminnych, a także dokonać próby określenia potencjału inwestycyjnego gminy w perspektywie objętej strategią, opierając się przy tym na danych prognostycznych.

W analizowanym okresie 2011-2020 dochody budżetu gminy rosły z roku na rok, zwiększając się niemal dwukrotnie z ok. 26 mln zł w roku 2011 do 49 mln zł w roku 2020. Równolegle rosły dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca – na początku analizowanego okresu było to 2 864 zł, zaś pod koniec dekady już 5 487 zł, co stanowi jeden z najwyższych wyników w powiecie. Z punktu widzenia struktury budżetu, najważniejszymi źródłami dochodów gminy były transfery zewnętrzne: dotacje i subwencje. Udział tych pierwszych w budżecie wzrósł z poziomu 29% w roku 2011 do 41,2% w roku 2020. Nominalnie wzrost ten wyniósł ponad 12,6 mln zł (5,5 mln do 20,2 mln zł). Do pewnego stopnia należy go wiązać z rządowymi transferami pieniężnymi przekazywanymi m.in. w ramach programu „Rodzina 500+”. Kwoty te gmina w całości dystrybuje wśród mieszkańców i nie mają one żadnego przełożenia na jej realne zdolności finansowe. Odpowiedzialność za obsługę rządowych transferów w tym zakresie przechodzi w 2022 r. na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Należy się spodziewać, że znacząco odbije się to na statystykach finansowych gmin w całej Polsce. Z kolei drugą część budżetu stanowią subwencje, których udział zmalał z 50% w roku 2011 do 35,2% w roku 2020 – pomimo wzrostu o ponad 4 mln zł, sięgając poziomu 17,2 mln. Za najmniejszą część dochodów gminy – niespełna 23,5% w roku 2020 – odpowiadały dochody własne. Stanowią one kluczową klasę dochodów, w największym stopniu determinującą zdolność gminy do realizacji planów inwestycyjnych. Ich poziom wzrósł na przestrzeni dekady o +88,4%, osiągając wynik 11,5 mln zł.

Wymiarem aktywności samorządu terytorialnego w kreowaniu podstaw rozwoju lokalnego są przede wszystkim wydatki budżetowe. Rosły one równolegle do uzyskiwanych przez gminę dochodów. W analizowanym okresie 2011-2020 wzrosły one o +63,5% z ok. 28,6 mln zł do ok. 46,8 mln zł. Odpowiednio wzrastały wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2011 było to 3 149 zł, zaś w roku 2020 już 5 235 zł. Podobnie jak w przypadku większości gmin, największy skok

odnotowały po roku 2016, czyli wraz z zainicjowaniem przywołanego programu „Rodzina 500+”. Szczególnym rodzajem wydatków są wydatki inwestycyjne, które służą kreowaniu nowej jakości życia mieszkańców gminy, tworząc podstawy trwałego rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego i przestrzennego. W okresie analizowanych ostatnich 10 lat inwestycje pochłaniały średniorocznie niecałe 5,6 mln złotych. Na przestrzeni dekady, gmina przekroczyła ten próg 4 razy, w tym 3-krotnie w ostatnich 5 latach.

Wraz ze zwiększającymi się wydatkami, w tym wydatkami inwestycyjnymi, gmina realizowała swoje zobowiązania z zakresu obsługi zadłużenia. Na przestrzeni dekady widoczny jest trend konsekwentnego zmniejszania kosztów z tego tytułu – z poziomu 728 tys. zł w roku 2012 do ok. 242 tys. w roku 2020. Zauważa się przy tym, iż gmina utrzymywała poziom kosztów obsługi zadłużenia w drugiej połowie dekady na poziomie 220-280 tys. zł.

Przytoczone informacje pozwalają stwierdzić, że okresie 2011-2020 gmina Kołaczyce prowadziła politykę inwestycyjną o rosnącej intensywności. Wydatki rosły współmiernie z dochodami, zaś zadłużenie zostało ograniczone do kontrolowanego poziomu. Pomimo niewielkiego udziału dochodów własnych w strukturze dochodów gminy, udało jej się uzyskać relatywnie wysoki poziom średniorocznych wydatków na inwestycje (16,5%). Ocenia się tym samym, iż stan finansów publicznych jednostki zarządzany jest w sposób sprawny, co otwiera możliwości wykorzystania wsparcia funduszy zewnętrznych w realizacji projektów zapisanych w strategii.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowanej w perspektywie roku 2030, w tym kluczowe inwestycje gminne. W ich zestawieniu wyróżniono m.in. projekty budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawę efektywności energetycznej infrastruktury gminnej i gospodarstw domowych oraz bezpieczeństwa drogowego, budowy/modernizację infrastruktury społecznej czy realizację projektów sportowych. Wycena wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałą w wyniku prac nad ramami finansowymi dla innych dokumentów funkcjonujących na poziomie gminy, realizacji różnego typu inwestycji w ostatnich latach w gminie, informacje finansowe zapisane w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp., a także informacje o możliwym dofinansowaniu.

Tabela 12. Inwestycje kluczowe wraz z szacowanymi ramami i potencjalnymi źródłami finansowania

Lp.	Określenie inwestycji	Lokalizacja inwestycji	Szacowane koszty	Potencjalne źródło finansowania
1.	Budowa Gminnego Centrum Zarządzania Kryzysowego	Kołaczyce	6 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
2.	Przebudowa, rozbudowa wraz dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych budynków Urzędu Miejskiego w Kołaczycach	Kołaczyce	3 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
3.	Zazielenienie placu rynku w miejscowości Kołaczyce (częściowe odbetonowanie płyty i posadzenie drzew bezpośrednio do gruntu, wymiana ławek, koszy na śmieci, tablic informacyjnych, odnowienie fontanny, realizacja zielonego przystanku)	Kołaczyce	3 000 000,00	PROW Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
4.	Przebudowa, rozbudowa budynku Domu Pomocy Społecznej „Nazaret” w Kołaczycach (w ramach projektu PRO Zdrowie)	Kołaczyce	1 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

5.	Utworzenie i wyposażenie Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego dla osób niepełnosprawnych	Kołaczyce lub Sieklówka	4 500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
6.	Przebudowa dróg publicznych i wewnętrznych na terenie Gminy Kołaczyce stanowiących ważne węzły komunikacyjne ciągu dróg krajowych i powiatowych	Gmina Kołaczyce	18 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
7.	Przebudowa, rozbudowa budynku z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa wraz z Biblioteką w miejscowości Kołaczyce	Kołaczyce	5 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
8.	Stworzenie zagłębia questów kulturowych i przyrodniczych powiatu jasielskiego wraz z budową Ścieżki Historyczno-Przyrodniczej „GOLESZ” na terenie gminy Kołaczyce	Gmina Kołaczyce	250 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
9.	Rozbudowa, przebudowa istniejącego placu targowego w miejscowości Kołaczyce oraz organizacja eventów dla przedsiębiorców i lekcji przedsiębiorczości dla uczniów szkół	Kołaczyce - plac Gmina Kołaczyce – lekcje i eventy	1 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
10.	Budowa nowego PSZOK lub/i rozbudowa, przebudowa istniejącego PSZOK na terenie gminy Kołaczyce	Gmina Kołaczyce	5 500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
11.	Budowa hali sportowej w miejscowości Kołaczyce wraz z przebudową istniejących kompleksów sportowych na terenie gminy w ramach kampusu edukacyjnego	Kołaczyce	6 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
12.	Remont i wyposażenie świetlic wiejskich na terenie gminy Kołaczyce	Gmina Kołaczyce	1 500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
13.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Kołaczyce	Gmina Kołaczyce	7 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
14.	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Kluczowa część miasta Kołaczyce - poza aglomeracją	Kołaczyce	3 050 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
15.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w m. Kluczowa część miasta Kołaczyce, poza aglomeracją	Kołaczyce	3 550 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
16.	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Nawsie Kołaczyckie, Bieździedza i Bieździadka; częściowa aglomeracja i częściowo poza aglomeracją	Nawsie Kołaczyckie Bieździedza Bieździadka	5 500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
17.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Sieklówka, Lublica, Bieździadka, Bieździedza, Sowina, Nawsie Kołaczyckie, Kołaczyce - poza aglomeracją	Sieklówka Lublica Bieździedza Bieździadka Sowina	24 100 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)

Strategia Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku

		Nawisie Kołaczyckie Kołaczyce		
18.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - poza aglomeracją	Gmina Kołaczyce	7 800 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
19.	Przebudowa i rozbudowa mech-biol. oczyszczalni ścieków w Kołaczycach	Kołaczyce	25 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
20.	OZE na budynkach użyteczności publicznej	Gmina Kołaczyce	1 500 000,00 zł	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
21.	OZE dla mieszkańców (Montaż 300 instalacji OZE: Kolektory słoneczne, PV i pompy ciepła na domach prywatnych)	Gmina Kołaczyce	6 000 000,00 W formie dotacji dla mieszkańców	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
22.	Modernizacja istniejącego i budowa nowego oświetlenia ulicznego	Gmina Kołaczyce	1 000 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
23.	Realizacja programów tzw. Parasolowych (wymiana źródeł ciepła)	Gmina Kołaczyce	2 000 000,00 W formie dotacji dla mieszkańców	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
24.	Budowa przydomowych zbiorników retencyjnych na deszczówkę	Gmina Kołaczyce	2 000 000,00 W formie dotacji dla mieszkańców	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
25.	Zielone przystanki autobusowe	Gmina Kołaczyce	2 500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
26.	Centrum Aktywnego Seniora	Bieździedza	4 000 000 zł	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)
27.	Usługi indywidualnego transportu door-to-door w gminie Kołaczyce	Gmina Kołaczyce	500 000,00	Źródła zewnętrzne (środki krajowe i pochodzące z UE)

Źródło: opracowanie przez gminę

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mogła przeznaczyć na działania związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii rozwoju gminy. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

Wskaźniki do szacowania potencjału inwestycyjnego gminy zaczerpnięto z prognoz finansowych zawartych w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kołaczyce na lata 2022-2035 przyjętej Uchwałą Rady Miejskiej w Kołaczycach nr XLII/2742021 dnia 28 grudnia 2021 roku. Przyjęto w nich prognozowaną, średnioroczną wysokość wydatków gminy ogółem na poziomie ok. 41,4 mln zł.

Określając potencjał inwestycyjny gminy Kołaczyce, posłużono się metodologią opartą na równaniu obejmującym założenie, że:

$$PI = W_{og.} \times W_i$$

gdzie:

PI= potencjał inwestycyjny jednostki samorządu terytorialnego

$W_{og.}$ =Wydatki budżetowe ogółem

W_i = średni procentowy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostki samorządu terytorialnego.

Potencjał inwestycyjny gminy stanowi iloczyn jego prognozowanych wydatków w okresie objętym prognozą i średniego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach w okresie poprzednim do prognozowanego. Tak wyliczony potencjał inwestycyjny gminy można uznać za podstawę przyszłej aktywności inwestycyjnej gminy.

Analizując dane historyczne, ustalono że średnia wartość procentowego udziału wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez gminę w okresie 2011-2020 wynosiła 16,5%. Dzięki temu możliwe było oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy Kołaczyce w okresie realizacji strategii. Wykorzystując powyższe równanie oszacowano, iż przy utrzymaniu obecnego tempa inwestycyjnego, w latach 2021-2030 gmina mogłaby przeznaczać średniorocznie na inwestycje ok. 6,8 mln zł. W latach 2011-2020 gmina wydatkowała na inwestycje średniorocznie ok. 5,7 mln zł. Z jednej strony, należy się spodziewać, że szacowana kwota rocznie na inwestycje w okresie 2021-2030 jest możliwa do osiągnięcia. Z drugiej strony, niezbędne źródłem wsparcia dla realizacji strategii będą środki zewnętrzne. Stwierdza się to na bazie szacowanego potencjału inwestycyjnego i przybliżonej wartości inwestycji wskazanych w tabeli, o łącznym koszcie ok. 150 mln zł (15 mln zł rocznie na przestrzeni 10 lat). Mając na względzie ograniczoną bazę dochodów własnych gminy, rekomenduje się realizację przez władze samorządowe w pierwszej kolejności tych projektów inwestycyjnych, które będą zmierzały do jej wzmocnienia. Równocześnie przewiduje się, iż rozpisane plany inwestycyjne mogą wymagać aktualizacji ze względu na zachodzące zmiany w gminie oraz jej otoczeniu, w szczególności finansowo-podatkowym i prawnym.

Potencjalne źródła finansowania

Finansowanie działań opisanych w Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku będzie się odbywać za pomocą środków pochodzących z różnych źródeł, aby zwiększyć możliwości realizacyjne oraz efektywność podejmowanych interwencji. W tym kontekście trzeba wskazać na trzy podstawowe źródła:

- publiczne środki zagraniczne, w tym przede wszystkim pochodzące z funduszy unijnych oraz innych instrumentów i mechanizmów europejskich (m.in. EFRR, EFS, FS, fundusze norweskie i EOG),
- publiczne środki krajowe, w tym uwzględniające budżet gminy i innych jednostek samorządu terytorialnego (m.in. fundusze regionalne), fundusze z budżetu państwa, celowe i dotacje państwowe (m.in. środki i programy rządowe, poszczególnych ministerstw, NFOŚiGW, WFOŚiGW),
- inne prywatne.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Mając na względzie okres obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku, należy przyjąć, iż finansowanie działań w niej określonych obejmie przede wszystkim okres **Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027** oraz wsparcie w ramach nowego **Europejskiego Funduszu Odbudowy (Next Generation EU)**.

Nowy siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1 074,3 mld euro, a dodatkowy anty kryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach ma wynieść 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę 1 824,3 mld euro. Środki

te mają wspierać odbudowę państw po pandemii Covid-19 oraz inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową. Tematyczne kierunki wydatkowania środków określono następująco:

- Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym: Horyzont Europa i Fundusz InvestEU;
- Spójność, odporność i wartości: 1 099,7 mld euro (721,9 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
- Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (pomoc w transformacji dla regionów górniczych, do których nie należy województwo podkarpackie);
- Migracja i zarządzanie granicami: 22,7 mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
- Bezpieczeństwo i obrona: 13,2 mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- Sąsiedztwo i świat: 98,4 mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;
- Europejska administracja publiczna: 73,1 mld euro¹.

Filarem unijnego planu odbudowy ma być z kolei **Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**, zapewniający krajom europejskim wsparcie finansowe, by złagodzić społeczno-gospodarcze skutki pandemii Covid-19. Jego budżet ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Zaplanowana alokacja dla Polski wynosi 23,9 mld EUR, dodatkowo ponad 34 mld EUR z części pożyczkowej funduszu. Podstawą wydatkowania środków ma być Krajowy Plan Odbudowy, finansowany ze środków wspomnianego Europejskiego Instrumentu na Rzecz Odbudowy. Jego celem jest odbudowa potencjału rozwojowego gospodarki utraconego w wyniku pandemii oraz wsparcie budowy trwałej konkurencyjności gospodarki i wzrost poziomu życia społeczeństwa w dłuższym horyzoncie czasowym, co będzie odbywać się m.in. poprzez przyspieszenie rozwoju niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, która w sposób odpowiedzialny wykorzystuje zasoby środowiska, a także rozwój oparty na wykorzystaniu rozwiązań cyfrowych. Oczekiwany rezultat realizacji celu strategicznego KPO jest zwiększenie produktywności gospodarki, która będzie zdolna do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, dostępnych dla większej liczby osób. W ramach dokumentu założono realizację pięciu komponentów oraz działań (tj. reform i inwestycji):

- Komponent A. Odporność i konkurencyjność gospodarki – 4,133 mld euro, 17,3%;
- Komponent B. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności – 6,347 mld euro, 26,6%;
- Komponent C. Transformacja cyfrowa – 3,034 mld, 12,7%;
- Komponent D. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia – 4,262 mld, 17,9%;
- Komponent E. Zielona, inteligentna mobilność – 6,074 mld, 25,5%².

Okolo $\frac{1}{3}$ środków z funduszu ma trafić do samorządów³.

¹ <https://www.consiliium.europa.eu/pl/infographics/recovery-plan-mff-2021-2027/>

² <https://crido.pl/blog-business/krajowy-plan-odbudowy-komponent-a-odpornosc-i-konkurencyjnosc-gospodarki/>

³ <https://www.money.pl/gospodarka/kpo-sejm-zdecydowal-ws-funduszu-odbudowy-oto-najwazniejsze-informacje-663599914160000a.html>

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej dla Polski to ok. 170 mld euro (w cenach bieżących), w tym:

- 72,2 mld euro na politykę spójności,
- 3,8 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji (pomoc w transformacji dla regionów górniczych, do których nie należy województwo podkarpackie),
- 24,9 mld euro dotacji z Funduszu Odbudowy,
- 34,2 mld euro pożyczek z Funduszu Odbudowy,
- 21,6 mld euro na płatności bezpośrednie dla rolników,
- 10,6 mld euro na rozwój obszarów wiejskich,
- ok. 2 mld euro w ramach instrumentu React EU (instrument na rzecz walki z negatywnymi skutkami COVID-19⁴).

Około 60% funduszy z polityki spójności trafi do **programów realizowanych na poziomie krajowym**, a pozostałe 40% otrzymają **programy regionalne**, zarządzane przez marszałków województw. Programy będą funkcjonowały w podobnym układzie, jak w ramach perspektywy na lata 2014-2020. Podział środków na poszczególne programy krajowe przedstawia się następująco:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) – ponad 25 mld euro (m.in. rozwój gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, inwestycje transportowe, ochrona zdrowia, dziedzictwo kulturowe),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) – ok. 7,9 mld euro (m.in. innowacje, współpraca nauki i biznesu),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) (m.in. praca, edukacja, zdrowie oraz dostępność),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) – ok. 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe, rozwój e-usług, cyberbezpieczeństwo),
- Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW) – ok. 2,5 mld euro (specjalna pula wsparcia dla województw Polski Wschodniej),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich – ok. 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE, szkolenia dla beneficjentów, działania informacyjne),
- Program dotyczący sprawiedliwej transformacji – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych, do których nie należy województwo podkarpackie),
- Program Pomoc Żywnościowa – 0,2 mld euro,
- Program Ryby – 0,5 mld euro,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro⁵.

Po uzgodnieniach między ministerstwem i marszałkiem, na program regionalny do województwa podkarpackiego trafi 2,18 mld euro (łącznie kwota dla województwa na program regionalny + FST +

⁴ <https://samorzad.pap.pl/kategoria/aktualnosci/jak-beda-inwestowane-fundusze-ue-z-nowej-perspektywy-jest-plan-podzialu>

⁵ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-na-lata-2021-2027/dowiedz-sie-wiecej-o-funduszach-europejskich-na-lata-2021-2027/>

Program dla Polski Wschodniej to 2,6 mld euro)⁶. Trwają finalne prace i konsultacje dotyczące programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027. Określa on następujące priorytety:

- PRIORYTET 1 – KONKURENCYJNA I CYFROWA GOSPODARKA (m.in. badania, innowacje i wykorzystanie zaawansowanych technologii, cyfryzacja, wsparcie MŚP, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości);
- PRIORYTET 2 – ENERGIA I ŚRODOWISKO (m.in. wspieranie efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych i wykorzystania energii odnawialnej, a także ograniczenia i przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, rozwój gospodarki wodnej, wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej, ochrona przyrody i bioróżnorodności);
- PRIORYTET 3 – MOBILNOŚĆ MIEJSKA (wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej);
- PRIORYTET 4 – MOBILNOŚĆ I ŁĄCZNOŚĆ (rozwój zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności);
- PRIORYTET 5 – INFRASTRUKTURA BLIŻEJ LUDZI (m.in. poprawa dostępności i jakości usług oraz infrastruktury i wyposażenia w zakresie: edukacji na wszystkich szczeblach, pomocy społecznej – z naciskiem na deinstytucjonalizację usług, opieki zdrowotnej, kultury, obsługi ruchu turystycznego, wzmacnianie roli kultury, dziedzictwa i zrównoważonej turystyki w rozwoju);
- PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE (m.in. ochrona walorów oraz dziedzictwa kulturowego i naturalnego, rozwój powiązanych usług turystycznych, odnowa i zapewnienie bezpieczeństwa przestrzeni publicznych, wzmacnianie
- PRIORYTET 7 – KAPITAŁ LUDZKI GOTOWY DO ZMIAN (m.in. wsparcie i promocja zatrudniania, aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza, walka z bezrobociem, promowanie ekonomii społecznej, modernizacja instytucji i służb rynków pracy w kontekście wsparcia kształcenia i kompetencji pracowników dostosowanych do potrzeb społecznych i gospodarczych oraz dynamicznych zmian, aktywizacja zdrowotna pracowników, kreowanie zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych pracowników oraz przedsiębiorców, poprawa jakości, dostępności i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy, rozwój kompetencji kluczowych, wspieranie uczenia się przez całe życie, programy aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości usług zdrowotnych i społecznych, integracja, aktywizacja i wsparcie osób najbardziej potrzebujących);
- PRIORYTET 8 – ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (m.in. wsparcie działań lokalnych grupy działania, wsparcie i promocja aktywizacji i partycypacji społecznej, integracja i aktywizacja społeczna, szczególnie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wspieranie równego dla wszystkich dostępu do dobrej jakości edukacji, rozwój zdolności uczniów poza edukacją formalną, wsparcie osób dorosłych w zdobywaniu

⁶ <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/fundusze-unijne-dla-regionow---rezerwa-podzielona-po-rozmowach-z-marszalkami-wojewodztw>

podstawowych kompetencji, poprawa dostępności i jakości usług opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej);

- PRIORYTET 9 – POMOC TECHNICZNA (zapewnienie skutecznej i efektywnej realizacji programu regionalnego, EFRR);
- PRIORYTET 10 – POMOC TECHNICZNA (EFS+)⁷.

Oczekuje się, że negocjacje regionalnego programu na lata 2021-2027 oraz jego ostateczne przyjęcie przez Komisję Europejską nastąpi w połowie 2022 r.

Oprócz wskazanych powyżej programów, istnieją także inne możliwości pozyskania finansowania, w szczególności obejmujące **fundusze krajowe**. Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego mają na celu dofinansowanie zadań z zakresu kultury o charakterze projektowym i kierowane są m.in. do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, podmiotów prywatnych i jednostek samorządu terytorialnego (np. Edukacja kulturalna, Infrastruktura domów kultury, Kultura cyfrowa, Kultura Dostępna, Promocja czytelnictwa, Wydarzenia artystyczne dla dzieci i młodzieży, Ochrona zabytków). Programy Ministerstwa Sportu zakładają rozwój bazy sportowej oraz aktywizację ruchową społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Obszary priorytetowe stanowią: sport powszechny, sport wyczynowy, infrastruktura sportowa, sport młodzieżowy, sport osób z niepełnosprawnościami (np. programy: „Umiem pływać”, „Klub”, „Sport Wszystkich Dzieci”, „Szkolny Klub Sportowy”, „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej”, czy Program budowy zadaszeń boisk piłkarskich)⁸. Programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej koncentrują się na wsparciu rodziny na wszystkich etapach jej rozwoju, w tym zapewniając współfinansowanie dla tworzenia nowych placówek, a także na rozwoju usług opiekuńczych oraz aktywności seniorów (np. Program „Maluch+”, Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025, Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025)⁹. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej¹⁰ oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej¹¹ wspierają przedsięwzięcia (zazwyczaj w formie instrumentów zwrotnych) z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg umożliwia współfinansowanie przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych¹². Fundusz Inwestycji Samorządowych zarządzany przez Polski Fundusz Rozwoju oferuje jednostkom samorządu terytorialnego wsparcie finansowe na zadania użyteczności publicznej i zadania własne, w tym głównie drogi, ulice, mosty, sektor wodno-kanalizacyjny, infrastruktura społeczna, gospodarka odpadami, transport zbiorowy, ciepłownictwo, ochrona zdrowia¹³. Poza tym działają programy rządowe wspierające odbudowę gospodarki po pandemii COVID-19. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz Program Inwestycji Strategicznych, zbudowany wokół głównych założeń Polskiego Ładu, zapewniają bezzwrotne dofinansowanie inwestycji publicznych realizowanych przez gminy, powiaty i województwa w całej Polsce (m.in. inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne, czy w gospodarowanie odpadami, a także inwestycji społecznych tj. żłobki, przedszkola czy ścieżki rowerowe)¹⁴.

⁷ <https://www.rpo.podkarpackie.pl/index.php/zapoznaj-sie-z-dokumentami/2826-projekt-programu-regionalnego-fundusze-europejskie-dla-podkarpacia-2021-2027-versja-1-0>

⁸ <https://www.gov.pl/web/kultura/programy-mkidn-2021>

⁹ <https://www.gov.pl/web/rodzina/programy-i-projekty>

¹⁰ <http://infosigw.gov.pl/oferta-finansowania/srodki-krajowe/programy-priorytetowe/>

¹¹ <https://www.wfos.krakow.pl/oferta/wedlug-rodzaju-wnioskodawcy/jednostki-samorządu-terytorialnego/>

¹² <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/rzadowy-fundusz-rozwoju-drog--dawniej-fundusz-drog-samorządowych>

¹³ <https://pfr.pl/oferta/fundusz-inwestycji-samorządowych.html>

¹⁴ <https://www.gov.pl/web/premier/program-inwestycji-strategicznych>

Spisy

Spis wykresów

Wykres 1: Struktura demograficzna gminy Kołaczyce w latach 2016-2020.....	9
Wykres 2: Średni dobowy ruch pojazdów silnikowych na odcinku DK73 Bukowa – Kołaczyce – Jasło w okresie 2000-2015	17
Wykres 3: Liczba osób i rodzin korzystających z wsparcia społecznego w gminie Kołaczyce w latach 2016-2020	18
Wykres 4: Struktura dochodów gminy Kołaczyce w latach 2017-2020	22

Spis rysunków

Rysunek 1. Liczba mieszkańców na koniec 2020 r. i zmiana liczby mieszkańców w latach 2016-2020 w poszczególnych miejscowościach gminy Kołaczyce (po lewej) oraz w gminach tworzących MOF Jasło (po prawej)	8
Rysunek 2. Prognozowana zmiana liczby ludności w roku 2030 w stosunku do roku 2020	10
Rysunek 3. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2020 r. i procentowa zmiana tej wartości w roku 2020 w stosunku do 2016 r. (lewa strona) oraz udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2020 r. i zmiana tej wartości (w punktach procentowych) w roku 2020 w stosunku do 2016 r. (prawa strona)	11
Rysunek 4. Odsetek budynków mieszkalnych w gminie Kołaczyce posiadających dostęp do wodociągu oraz kanalizacji w 2020 r.	13
Rysunek 5. Zagrożenia osuwiskowe i powodziowe w gminie Kołaczyce.....	16
Rysunek 6. Rozmieszczenie szkół podstawowych i obwody szkolne w gminie Kołaczyce w 2020 r.	19
Rysunek 7. Dochody i wydatki budżetów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca i procentowa zmiana tych wartości w roku 2020 w stosunku do 2017 r.	21
Rysunek 8. Jeden z projektowanych wariantów obwodnicy Kołaczyc i Brzostku na DK73, prowadzący przez teren gminy Brzyska (oznaczony niebieską linią).....	87
Rysunek 9. Uwarunkowania i elementy środowiskowe na terenie gminy Kołaczyce	90
Rysunek 10. Funkcje terenów w gminie Kołaczyce	91
Rysunek 11. Planowane inwestycje w przestrzeni gminy Kołaczyce	93
Rysunek 12. Podstawowe uwarunkowania transportowe gminy Kołaczyce wraz z planami modernizacji dróg gminnych.....	94

Spis tabel

Tabela 1. Średnie procentowe wyniki uczniów wybranych jednostek z egzaminu ósmoklasisty (j. polski, matematyka, j. angielski) w latach 2018-2020.....	19
Tabela 2. Wyniki analizy SWOT dla gminy Kołaczyce	23
Tabela 3. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych oraz jednolitych części wód podziemnych wydzielonych w granicach gminy Kołaczyce wraz z przypisanymi celami i działaniami środowiskowymi	83
Tabela 4. Planowane inwestycje drogowe w gminie Kołaczyce.....	94
Tabela 5. Charakterystyka dwóch głównych stref funkcjonalnych oraz najważniejsze ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na ich terenach oraz towarzyszące określonym kierunkom rozwoju gminy Kołaczyce.....	96
Tabela 6: Umiejscowienie gminy Kołaczyce w OSI uwzględnionych w KSRR 2030	101
Tabela 7: Umiejscowienie gminy Kołaczyce w priorytetach strategii regionalnej	102
Tabela 8: Umiejscowienie gminy Kołaczyce w obszarach funkcjonalnych województwa podkarpackiego.....	107
Tabela 9. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku z wytycznymi i założeniami zawartymi w wybranych dokumentach wyższego rzędu.....	111
Tabela 10. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	118
Tabela 11. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia	125
Tabela 12. Inwestycje kluczowe wraz z szacowanymi ramami i potencjalnymi źródłami finansowania	130

Spis map

Mapa 1. Obszar szczególnego zagrożenia powodzią przy wysokim (Q10%) i średnim (Q1%) prawdopodobieństwie wystąpieniu powodzi na obszarze gminy Kołaczyce	82
---	----

Spis schematów

Schemat 1. Obszary strategicznego rozwoju gminy Kołaczyce do 2030 roku.....	27
Schemat 2. Schemat celów Strategii Rozwoju Gminy Kołaczyce do 2030 roku	34

Urząd Miejski w Kołaczycach

ul. Rynek 1, 38-213 Kołaczyce

tel.: (+48 13) 446 02 21, 446 02 94, 446 02 49

e-mail: sekretariat@kolaczyce.itl.pl

